

ክለ ጫቀ

ክለ ጫቀ

ክለ ጫቀ መጻጥንት አርድንት

መጻጥን ኮነ ሳብ ኤድይንት ኪክን ክ አርድንት ክለ ጫቀንም ኪዝደ። ኮነ ክለ ጫቀን ዩሱስ ክርስቶስ ሀረ ክ ምንቅንኪሬ ኪዝድንደ መጻፍ፤ መጻጥን ኮነ ዩሱስ ክርስቶስዚን ቡድ እዘቃብ ኤድ ደቀልስ ሙዴግረንክ ክ ደቅድምሽ ኪዝድንደ ሳብት ኡፕሰዩ። ዩሱስ ክርስቶስዚን ቡድ እዝዳብ ሙደ ሳብት ጫቀንም ቴይንትከንኪ ጳይንትከንክ በዘ ክዜን ደቄ።

ኮግር ደቅዴድ በንዴኪ ተብዘ መጻጥንም ሙደ ክለ ጫቀ ኪም ጋርዴ። ኪም ጸፕሰቄድን ሳብት መንፎስክ ኤንሥምሰቄዴኪ፤ ኮነ ክለ ጫቀን ባበ ዩሱስ አዲርሶ ፕጫ ኮዜን ደቅዶ ክ ምንቅንኪተምኪ ክ ኤስሰቃኪተምክ፤ አልክ ደቀልስምንትከን መስቀልዚን ተሸርሾ ሮከርንትንክተምኪ ዴእሶ ዴእግረንክ ጳምንትንክተምክ ሙደ ኪዝደ።

ግብረኪ መርቆስክ፤ ሉቃስኪ ሞንስክ፤ ኪነ አይድ መጻጥን ባበ ዩሱስ ክርስቶስት ደቅሽ ኡፕሰንም ኪዝደኪ።

አይቴርቴድንት ምን መጻጥን ምክስ ኤይነም ምይሴርስምሽኪ ሳብት ደቅሽ ኡፕሰን ፕጫ ሙዴግር ሀሰን ኮ ዠእሽምሽክ፤ ክርስቶስዚን ቡድ እዝዴድ፤ሬ ጳቅሽ ምላቄክ ኪክን ኤድምሶ ኪ ደቅዳቅምሽ ኪዝደ።

ሮጫንክ ዩዩ ይሁዴክ ዩክ ምክስ ኤይክንኪ ኤድክንክ ጸፕሰቄድ አይተም ኪዝደ።

ሞንስ ሸጀቃክ ሬይነ መቅንቴዚን ግዴድ ሬየም ኪዝደ።

በንዴኪ ተብዘ መጻጥን ሙዴት አርድንትኪ ዱርክ ደቄ፤ አርድንትነ መጻጥንም ሀሬክን ጸፕሰቅንኪሬ ጳቅሽ ሃን እምዴ፤ ዱርነ ሀሬክን ሀ ነቤብድንኪሬ ኤስንት ሃን እምዴ።

© The Bible Society of Ethiopia, 1997 (1989 E.C.)
Illustrations on pages 10 and 304 by Horace Knowles
Copyright © The British and Foreign Bible Society, London, England, 1954, 1967, 1972.
Illustrations on pages 95, 103, 327, 354, and 375 used by permission of the © David C. Cook Foundation.
Illustration on page 704 is from *FAUNA AND FLORA OF THE BIBLE*, Copyright © 1972 by the United Bible Societies.

መጻጥንት ዱርዚንኬ ጎይርክ ጻፎርሰቃክ ኪክ ከምዴድ ኪ ማሥንክን ዝግም ከይላ ሀ ሃጥቴምሽ ማሰዴ። ከምሰከን ጋጽ ኪክ ከምዴድ ክላ ጫቄግር ከርሰተሰት ደቅሽ ኡጥሰን ኪዝዴድ መጻጥ ላይድንግር ሃፎርዴ።

መጻጥንግር ሃፎርዴድ ጲጵጎክ ኬኔራ፡-

« ... » ኬዘ ፖችኪ ዚጻክ ማሥክ፡

« (...) » ኬነ ኪዚት ሞር ኪዘ ማዴኪ።

አልከ ኮነ ጲጵነ

[...] መጻጥ አብዘንክ ቴይረቄድ ኪዘም ደውዴ።

አቤድ ጲጵንት ናምን፡-

። ጲ-ሰ ላይድ

፤ ጲ-ሰ ቀሰቴን ጻር ቀሰቴን

፥ ጲ-ሰ ቀሰቴን ጻር ምለቅ

? ጎይሰ ጲጵ

! ዘም አልቅ ጲጵ

፡- ጲ-ሰ ቀሰቴን ጻር ሺጌር፣ አልቅ ዩድንትከን ማዴ።

መጻጥን ኮም አር አጥክ አልቅዴድ ኤድ ሙዴከን ቡሌርሰቄ፤ ቡልጎኮት ኤነ ግርክ አጥክ ጻፎርሰቃክ ክላ ጫቄግረንኪ እንግልዝ አጥክ ጻፎርሰቃክ ክላ ጫቄንግረንክ፣ ገሞ አጥክ ጻፎርሰቃክ ክላ ጫቄንግረንኪሬ ማሥክ፣ ገላ ገላ ኤደንክ ደቅሽኪ አችክ ቴዮ ቡሌርሰቄ።

መጻጥን ኮነ ብሬዚንምደ ቡል ኮ ማሥንክን ዩ ክቤብድክ ዩ-ዚን ኮ ዴጸይምሽ ኤሰንትት ከርቴነምኪ ፕዴል መጻጥነምክ ለቅምሰት ኤሰንት ዩም ዝከሰዴ።

መጻጥን ኮም ቡሌርሰቃክ አር አጥክ ኪዝዴድ ሙዴከን አርድንደ ዶፕንምደ አር አጥክ ጻፎርሰቄ። ዩ ክቤብድክ ዩን አርደይንደ ኪዘ ዩረ ሃፎርሰንክ፣ አር አጥክ ጻፎርሰቃክ ኪዚት ቡል እምዳኪት (ዩቃላት መፍቻ) ጋዳኪትግር ዩ ሺድንክ ሃጋፕዴቴ።

ሌጥሲጽዘንክ ዩ-ዙ ሌጥሲጽክ ዩ-ከ ጎጥሽ ሳቤን ዳኔ፡-

«ዲረ ምቅቅደ፤ ቦኔኔሬ ድድንግዴ፤ ሳብሰምንቴት ኡጥሰነ ደይንክ ሌጥሲጽ ዶቅዴ።»
እሳሰ 40+8

መጻጥንም ዉሂርሰቃክ ቦን፡- 1989

ክለ ጫቄግር ዶቅዴድ መጻገን

መጻገት ናም	ሺገ
ማቶስ	1
መርቆስ	98
ሉቃስ	156
ዋንስ	255
አይቴርቴድንት ምን	323
ሮመ	414
ዎለቄን ቆርንቶስ	454
ቀስትምስ ቆርንቶስ	492
ገሌተ	516
ኤፕሶን	530
ፕልጵሶስ	544
ቆሌሳስ	554
ዎለቄን ቴሴሎንቀ	564
ቀስትምስ ቴሴሎንቀ	572
ዎለቄን ጥምንቶስ	577
ቀስትምስ ጥምንቶስ	589
ቴተ	597
ፕልሞን	602
እብረ	605
ሀይቆብ	636
ዎለቄን ጵፕሮስ	646
ቀስትምስ ጵፕሮስ	657
ዎለቄን ዋንስ	663
ቀስትምስ ዋንስ	673
መከምስ ዋንስ	674
ይሁደ	676
ዋንስ ሺጀቃክ ሬይን	680
ፕሬውት ናመም ኪዝዴድ ስእል (ካርታ)	727
ኪዜት ቡል	729

ማቶስ ጸጥሶቃክ

ባቢ ዮሱስ ክርስቶስት ደቅሽኖ ኪዝድንደ
ሳብት ኡጥሰ

አርድንት

ማቶስ ጸጥሶቃክ መጻጥነ ሳብ ኤንምደ ጫቄግር
ኤድይንትከን «ኤደም ደቀልሰግርኪተንክ ኪም ደቅሽጸባም
ዮን አይድቴ» ገደሰ ይ እምሰቃክ ጉጫር ኡጥሰኖ ክ
ቦሥሰቃክ ባቢ ዮሱስ ክርስቶስንክ ኮ ማዳኪተም ኪዝድንደ
ሳብት ደቅሽ ኡጥሰኔ። ኮኔሪ ሳብት ደቅሽ ኡጥሰነ ዮሱስ
ባኪግርኪት አደርሶ ክ ገጽሰቄድን አይሁድ ኤድንክን ዮሌክ
ማትከደይክ ኤድ ሙደከኔ።

መጻጥን ኮነ ለቅምስት ደቅሽዮ ዮም ጸጥርሰቅንደ፤ ኮኔሪ
ብሬዚን ዮሱስት አድርገክተም፤ ኮዘንክ ሽእርንክተምኪ
ጲጽምንክተምክ ይ ኪዛኪት ቡር፤ ገልል ፕጭግር ክ
ዎንሰቃክ ሳብት ኡጥሰኖ ኪዝንትንክተምኪ ኤድነም
ኤሰንትንክተምክ፤ ኤድነም ሀልሽንትንክተምኪ ኪዝደ።
ኮዘንክ ዮሱስ ገልል ፕጫንክ ዮሩሰሌም ከትመ ክ
ከዮቃኪትንኪ ኮ ፕጫዚን ቦንንክቴት መቅንተ ሴጽንክ
ማሠቃክ፤ ሮኪርሶ ደእንትንክትንኪ ደእግርንክ
ዳምንትንክትንክ ኪዝደ።

መጻጥን ኮነ ዮሱስ ሳብት ክርቴነም ዘጥሰንትክንኪ ሳብት
ባምንንክ ኤደም ኤሰከን ጋንምንት ደቅዳብ፤ ገእሼባብ
ኤሰዳብ ክ ማሥምሽ ኪም ደውዴ። ኤሰንግርክተንክ አይቴር
ማሠቄድ ዱርነ ደንቄኪ፤ ኪኔሪ፡-

1. ሳብት ባምንግር አርደድንት ጌቄኪተምኪ
ዎንንኪተምክ፤ ጋንምንኪተምኪ መቅንተ በዚንኪተምክ
ኪዝዳክ በሌንዚን ደቅሶ ክ ኤሰሰቃክ ኤሰነ (ማቶስ ዮድ
5-7)፤
2. ዮሱስ ተጫኪ ቀሰቴን ረቅንቴክ ሙከደድነም ሳብት
ደቅሽ ኡጥሰኖ ኪ ኪዘን ኪም ይ አይዳኪን ሴጽንክ
ኪን ክ እምሰቃክ ኪም ኤንሥድንደ ኤሰንትነ (ዮድ
10)፤

- 3. ዮሱስ ሳብት ባምንገክን ከ ኪዳን 7ለ 7ሌንደ ከምስ (ዮድ 13)፤
- 4. ዮሱስት ረቅክ ሙከደድ ገይንት ሀረ ገይንት ማሥምቸ ኤስምስድንደ ኤስንት (ዮድ 18)፤
- 5. ፔጭንት መቅንተ ሴጽንጎኪ ሳብት ባምንት ሃድንትንጎክ እጫርሰቅንደ ኤስንት (ዮድ 24-25)።

ዮሱስ ክርስቶስት አድርጎክቲት ካሥነ

ሉቃስ 3+23-38

1 አብራም-ቴኪ ደዉቲክ ካሥግረጎክ ማሠቃብ ዮሱስ ክርስቶስት አኪነ ኪነዩኪ።

- 2 አብራም ይሳቀም አእሴ፤ ይሳቄሪ ሀይቆብም አእሴ፤ ሀይቆቤሪ ይሁደምኪ እንዴፕስኪሰምክ አእሴ፤
- 3 ይሁደራ ትእማረ ጋርድንደ መይንዘንክ ፓራሰምኪ ዛራሀምክ አእሴ፤ ፓራሰሪ ሄጽርነም አእሴ፤ ሄጽርነሪ ራመም አእሴ።
- 4 ራሜሪ አብናዳብም አእሴ፤ አብናዳቤሪ ናሶነም አእሴ፤ ናሶነሪ ሰልጥንም አእሴ።
- 5 ሰልጥነሪ ቦኤዘም ራብ ጋርድንደ መይንዘንክ አእሴ፤ ቦኤዘሪ ሩተ ጋርድንደ መይንዘንክ እየቤደም አእሴ፤
- 6 እሰዩሪ ባብስን ደዉተም አእሴ። ደዉቲሪ እርን ጋርዳብት መይንዘንክ ሰሉምነም አእሴ።
- 7 ሰሉምነሪ ርባመም አእሴ፤ ርባሜሪ አብደም አእሴ፤ አብደሪ አሳፕም አእሴ።
- 8 አሳፔሪ እየሳፕተም አእሴ፤ እየሳፕቲሪ እየራመም አእሴ፤ እየራሜሪ አዛም አእሴ።
- 9 አዛሪ እየአታመም አእሴ፤

1+1:- ዱሥ 132+111 እላስ 11+1= 1+2:- ፕሻር 21+31 ዩድ 25+26፤
 ዩድ 29+35= 1+2-6:- ፕሻር 38+29-30፤ 1 ዘን 2+3-15= 1+5-6:- እያስ
 6+25፤ ተ+ 4+17-22= 1+6:- 2 ሳሜል 12+24፤ 1 ዘን 2+13-15= 1+7-10:- 1 ዘን 3+10-14= 1+8:- 1 ባብን 15+24፤ ዩድ 22+50=

እየአታሜሪ አካዘም አእሴ፤
 አካዘሪ ሀዘቃሰም አእሴ።
 10 ሀዘቃሰሪ ምናሰም አእሴ፤
 ምናሰሪ አሞነም አእሴ፤
 አሞነሪ እየሳሰም አእሴ።
 11 እየሳሰሪ እስራኤል ኤድነም ባብሉን ፔጭግር ምእሸት ኪም ቴዩርዳኪት ቦንንግር ዮአኪነምኪ እንዴፕስኪሰምክ አእሴ።

12 ዮአኪነሪ እስራኤል ኤድነም ባብሉን ፔጭግር ምእሸት ኪም ቴይራኪት ቡር ሰላታላም አእሴ፤ ሰላታሌሪ ዙርባቤሰም አእሴ።
 13 ዙርባቤሌሪ አብዩደም አእሴ፤ አብዩደሪ ኤላቂመም አእሴ፤ ኤላቂሜሪ አዞረም አእሴ።
 14 አዞሪሪ ሳዶቀም አእሴ፤ ሳዶቂሪ አካመም አእሴ፤ አካሜሪ ኤሎደም አእሴ።
 15 ኤሎደሪ አላዛረም አእሴ፤ አላዛሪሪ ማታነም አእሴ፤ ማታነሪ ሀይቆብም አእሴ።

16 ሀይቆቤሪ ሳብ ዩም ሰይሳቃብን ክርስቶስ ጋርዳብ ዮሱሰም አዳክ ማራመም ኩጵሰዳብስን ዮሳፕም አእሴ።
 17 ከንከን ዮሱስት ካሥነ አብራምዘንክ ዩዞ ደዉትክ ዩዞ ተሚኪ አይድ አድር ማሂ። አልክ ደዉትዘንክ ዩዞ እስራኤል ኤድነም ባብሉን ፔጭግር ምእሸት ኪ ቴይታኪንክ ዩዞ ተሚኪ አይድ አድር ማሂ። ከዘንኪሪ እስራኤል ኤድነም ባብሉን ፔጭግር ምእሸት ኪ ቴይኪዘንክ ዩዞ ክርስቶስት አድርክ ዩዞ ተሚኪ አይድ አድር ማሂ።

ዮሱስ ክርስቶስት አድርጎ

ሉቃስ 2+1-7

18 ዮሱስ ክርስቶስት አድርጎክት ኮይን ሃቄ። እንዴን ማራሜሪ ዮሳፔ ዩም ጋርዳብ ኤሥን ሰርት ኮም ከ ኩጵሳኪት ቡር+ ኪክ ኪ ቴይክደይክ+ ና መንፔሰ ዉልደንክ ሰርመ ኔጊ። 19 ኮም ኩጵሰቃብን ዮሳፔሪ ሳብከን ኤኤክ ምንዳብ ይ ማሥንከን «ኤት ብራዜን ኮም እሸንሽዘንክ አሻክ

1+11:- 2 ባብን 24+14-15፤ 2 ዘን 36+10፤ ኤርግስ 27+20= 1+12:- እሣሪ
 3+2= 1+18:- ሉቃስ 1+27፤ ፕዶደ 35=

ከም ገርድቴ» ገይሶ ጳቅሼ።

²⁰ ኖሬ ከም ጳቅሻር ራት ከ ራሠቅክ፣ ሳብ ርኪግረንክ ምንይንትክን ክ አይዳብ ሃሚትክ ክረ ሃይ «ሃነ ደዉት ካሥግረንክ አዲርሰቃብን ዩሶፖ! ማራምት ሲርመ ኔግንትነ መንገጥስ ዉልደንኮንምሽ፣ ኤደንኪ ገይሶሶ ማሀንት ማሰሶ ከም ኤንሥንትክን ሀይእጅርኮ» ²¹ ኖሬ አንግንሥ አጽቴሬ። አዲርዳብሰን ይንሥኔሬ ኤድይንተም ደቀልሰግርኪተንክ ኪም ክ ደቅሽድንክን ናምከተም ዩሶሴ ገይሶ ምጅተዩ» ኪን ገይሴ። ²²⁻²³ ሳብት አይቴን ኪዝዳብት አፕክ

«ዩኔቶ! አንዝ ሙኔከምደ ሲርመ ኔከቴሬ።
አንግንሥሬ ና አደዲ፤
ናምከተሚሬ አማኔሌ ጋርሰቴሬ»

ገይሶ ሳብደንክ ኪዘርሰቃክ ቦሥቴምሽ ኮነ ሙደ ማሣቄ። ኮኔሬ አማኔሌ ገይንትነ «ሳብ ም ኪከኔ» ገይንትዩ።

²⁴ ዩሶፕሬ ራቴዚይንተንክ ሳምቶ ባባ ሳብ ምንይንትክን ክ አይሠቃብን ዩን ኪዝምሽ ማራመም ኦርንት ኤንሥቶ ሃይ።

²⁵ ኖሬ ቶይድ ይንሥነም ኮ አጽቴንክ ዩክ ዩሶፕ ማራም ኪክን ክእሰኪ ኪንንክ ማሃ ኮክ ዠአቅ ሃቄ። ይንሥኔሬ አዲርሰ፤ ዩሶፕሬ ናምከተም ዩሶሴ ገይሶ ምጅ።

ክርሰቶሶም ጎፕሽክን መንከም ሺጆ ሃይድነ

2 ¹ ባብሰን ሄርድስ ባምሶ ክ ደቅዳክ ቦንንግር፣ ዩሶሳ ይሁደ ቤትሌም ከትሚንግር ክ አዲርሳክ ሴጽንክ ኮይን ማሄ፡- ዩኔቶ! መንከም ሺድንትክ ራይ ማዳኪተም ኤሰንትይንት ደቅዶድ ሀይ ዉድንዴትክንክ ሳምሶ ዩሶሴም ከትመ ሃይኪ። ² «አይሁድ ኤድንት ባብሰን አክ አዲርሰቃብነ ሀብርክ ደዩ? አድርንትንክተም ደውድንደ መንኪም ሀይ ዉድንዴትክ ሺጆቶ ኪም ጎፕሽክን ሃደቆቴ» ገይሴኪ። ³ ኪ ገይሳኪተም ኤሴርቶ ባብሰን ሄርድስ ገእሽ ሪርሴ። ዩሶሴምግር ደቅዶድ ኤድኔሬ ክ ኪክን ጳሾ ሪርሴኪ። ⁴ ከንክን ባብሰን ሄርድስ ኤድነም ሳብ ኪክን ቄሽምሽዴድንት ጊሥዴድነምኪ ሙሴት ክርቴን ኤሰዴድነምክ ሙደ ሱጾ፣ «ሳብ ዩም ሰይለቃብን ክርሰቶሶ

1+21፡- ሉቃስ 1+31፤ ዩድ 2+11፤ ፕደደ 21። 1+23፡- እላስ 7+14።
1+25፡- ሉቃስ 2+21። 2+1፡- ሉቃስ 2+4-7። 2+2፡- ፕደድር 24+17፤
ኦርግስ 23+5።

ዩም ጋርዳብሰነ ክ አዲርዳክ ከርነ ሀብርዩን?» ገይሶ ኪም ገይሴ። ⁵ ኪቴሬ ኮይን ገይሶ ኪን ማሰሴኪ፡- «ሳብ ዩም ሰይለቃብን ክርሰቶሶ አዲርዳክ ይሁደ ቤትሌም ከትሚንግራ። ኮኔሬ ኤነ ሳብት አይቴን ኪዝዳብን ዠአካኪተም ክ ኪዝምሽ፡- ⁶ (ይሁደ ፕጭግር ደቅዶድ ከትሚንግረንክ ሃነ ቤትሌም ሀሰን ደይንኪሬ ቶካዩ።

እስራኤል ኤድእስተም ጳይዳብኪ ኤንሥዳብክ ሀግረንክ አዲርዶ)

ገይሶ ጸፕርሰቅንክን ቤትሌምግር አዲርዶ» ገይሶ ኪን ኪዘኪ።

⁷ ኮዘንክ ባብሰን ሄርድሴሬ ኪነ ኤድን መንከም ሺጆ ኤሰዴድነም አቕክ ይረ ኤልቶ፡- «መንኪን ርኪዘን ሀይንቶክ ዩረ ሃፕርሰቄ?» ገይሶ ሴጺነም ኪረ ለቅምሰት ገይሶቶ ኤሰቴ። ⁸ ሴጺነም ይ ኤሰቃኪት ቡር «አነ ዩተ ቤትሌም ከትመ ከይኪቴ» ገይሶ ኪም አይሄ። ይ አይድንክ «ዩተ ከዩቶ አዲርሰቃብ ይንሥነ ሀሰንምሻብ ክ ደይኪሬ፣ ክንክ ደቅዳክ ራይነም ለቅምሰት ገይሶቶ ኤሰኪቴ። ዩ ሃፕታኪን ሴጺንኪሬ እረ ኮክ ሃይቶ ኢን ኪሰኪቴ። እቴሬ ከይቶ ኪም ጎፕፕሽድቴ» ገይሶ ኪን ኪዘ።

⁹ ኪቴሬ ባብሰንደንክ ኮም ኤሴርቴኮ ቤትሌም ከይተ ሳምሴኪ። ኪ ከይድክ ሀይ ዉድንዴትክ ኪ ሺጆቃክ መንኪን ይንሥን ደቅዳክ ክርንኪን ሃይ ይ ምእስታኪንክ ዩክ ኪም ኤንሥዳቄ። ¹⁰ መንኪሰነም ይ ሺጃኪን ሴጽንክ ገእሽ ጉሚርሴኪ። ¹¹ ኤዩንግራሬ አርኪኮ ይንሥነምኪ እንደን ማራመምክ ሺጃኮ ጉምፕርሰ ኪም ጎፕሺኪ። ኮዘንክ ይ ታደቃክ ራይንተም ፖቼኮ ምርቀምኪ እጣኑምከ፣ ኪርቤ ዩም ጋርዳክ ባዘንት ገእሽ ቤድንደ ምሽመሚሬ እመ ኪን እምሴኪ።

¹² ኮዘንክ አልክ ማትዮ ባብሰን ሄርድሰዴንክ ኪ ሃይይምሽ ሳብ ሃሚትክ ኪን ክ ኪዝከ፣ ጎግ አፕክ ፕጭግግርንት ማቶ ከዩኪ።

ሄርድስ አንግንሥነም ሙደ ክ ዴይሰሰምሽ

¹³ መንኪን ሺዴድነ ኪ ከይምሽ ባባ ሳብ ርኪግረንክ ምንይንትክን ክ አይዴድግረንክ ምልቅባብሰነ ዩሶፕደ ሃሚትክ ሃይዳቡ፡- «ዩሶፖ፣ ሳምኮቶ! ባብሰን ሄርድስ ይንሥነም ዴይሰሰክን ዝግዴ። ከንክን ሃነ ይንሥነምኪ እንዴነምክ ሀንክ ቴዮ ግብጽ ፕጭ ሳነ ከይኮቶ። ፕጭሀንትግር አልክ ማት ሀ

2+6፡- ምስላ 5+2።

ሃደን ሳብ ሃን ኬስቲንክ ዩክ ግብጽግር ደቅካ። ገይሶ ኪን ኪዜ።¹⁴ ና ዩሶፕሬ ኪዜን ኮም ይ ኤሴርታኪት ቡር፣ ሶይትንክ ጳምሶ ይንሥነምኪ እንዴነምክ ቴዮ ግብጽ ፕጭግር ከዩ።¹⁵ ኪቲሬ ባብሰን ሄርድሰ ዴእስቲንክ ዩክ ግብጽ ፕጭግር ደቅሴኪ። ኮኔሬ ማሣክ ኤነ ሳብት አይቲን ኪዝዳፕት አፕክ ሳብ ጋቶ፡-

«ግብጽግረንክ ይንሥእስተም ኤልሰቲ» ክ ገይሻሻክ ቦሥቴምሽ ማሢ።

¹⁶ ኮ ሴጽንክ ባብሰን ሄርድሴሬ ኪነ መንኪነም ሺጆ ኤስንትይንት ደቅዴድነ አልክ ይሬንክ ማት ሃትክሰ ኪ ከያኪተም ይ ኤሴርትንክን። «ሀሬከኔክ ኢም ገሽሼ?» ገይሶ ገእሽ ጋምሴ። ከንከን ይንት ጳምን ደብዴድነም ቤትሌም ከትጫንግርኪ ሸጊኮቲክ ደቅዳክ ፕጭንግር ኪም አይሃ፣ ቦን ቀስቲንዘንክ ዩክ ሾሽ ደቅዴድ አንግንሥ ማዴድነም ሙደ ዴይሰሴ። ኮኔሬ ቦን ቀስቲንዘንክ ዩክ ሾሽ ደቅዴደም ክ ዴይሰሳክ፣ መንኪነም ሺጆ ኤስዴድንደንክ መንኪነ ኪረ ሃፕርሰቃክ ቦንነም ለቅምስት ገይሰቶ ኪረንክ ይ ኤሴርተቅንክን ይንሥነም ዴይሰሴ።¹⁷ ኮኔሬ ማሣክ ኤነ ሳብት አይቲን ኪዝዳብሰን ኤርማስ ኪዝምሽ ማሢ።¹⁸ ኮኔሬ

«ሬሙ ፕጭግር ኤፕኪ ኡግምክ ዩሴክ ማሥቴሬ። ራሄሴሬ ይንሥንኮት ዴእቶ መቅሰንክን ይንሥይንትክን ኤፕኪ አትርክ ዩዴ። ኮም ዘፕሴርድኪሬ ኤደ ኤስረይቲ ኮ ጋድንደ ሴጸ ማዴ። ገይሶ ኤነ ክ ኪዝሻሻምሽ ማሢ።

ከርስቶሰም ግብጽ ፕጭንክ ቴዮ ኪ ማትምሽ

¹⁹ ኮዘንኪሬ ባብሰን ሄርድሰ ክ ዴእሳኪት ቡር ሳብ ርኪግረንክ ምንይንትክን ክ አይዳብ ግብጽ ፕጭግር ዩሶፕደ ሃጫትክ ሃፕርሴዳቦ፣²⁰ «ዩኖ! ይንሥነም ዴይሰከን ዝግዳቂድ ኤድነ ዴእሰቂኪ። ከንከን ሃነ ይንሥነምኪ እንዴነምክ ሀንክ ቴዮዮ እስራኤል ፕጭ አነ ከይከዮ» ኪን ገይሴ።²¹ ና ዩሶፕሬ ኮይን ገይሶ ዩን ኪዘርሳኪን ሴጽ ይንሥነምኪ እንዴነምክ ቴዮ እስራኤል ፕጭ ማቶ ሃዴ።²² ኮ ሴጽንኪሬ ባብሰን ሄርድሰት እንስ አርክሎስ ባቤንት ከርኪን ይሁደ ፕጭግር ባምሰቂ። ዩሶፕ ኮም ኤሴርቲዳቦ፣ «ይሁደ ፕጭ አነ ከዩይቲ» ገይሶ ጳሺ። ኮዘንኪሬ ሳብደንክ

2:15:- ሆሴእ 11+1= 2:18:- ኤርግስ 31+15=

ኪም ደቅሽድንደ ሃጫትክ ኪን ኪዘርሰክ ገልሰ ፕጭ ከዩ።²³ ፕጭን ኮግሬሬ ይ ሃዳኪት ቡር ናዘሬት ከትጫንግር ደቅሶ ሞር ፕጭባብ ማሢ። ኮኔሬ ማሣክ ኤነ ሳብት አይቲን ኪዝዴድንት አፕክ ጋቶ፡-

«(ናዘሬትግርምባብ ኤሥኔ) ገይሶ ኪም ኤሴርሰቲሬ» ገይሶ ዠእካኪን ኪዘርሻሻምሽ ማሢ።

ሸእሻዳብ ሞንሰ ሳብት ኡፕሰነም ክ ኪዝዳቅምሽ

ጦርቀስ 1+1-8፣ ሉታስ 3+1-18፣ ሞንሰ 1+19-28

3 ¹⁻² ኮ ሴጽንክ ሸእሻዳብ ሞንሴሬ «ዩኔቶ! ሳብ ባምዳክ ሴጺኔሬ ዠእቲ። ከንከን ደቀልሰ ምንዩንተም ገርሼቶ ሳብደ ማትኪቲ» ገይሶ ሳብት ኡፕሰነም ኪዛር ይሁደ ፕጭግረንክ ፕጭ ምቼንግር ሃዴ።³ ኮኔሬ ማሣክ ሳብት አይቲን ኪዝዳብ እሳሴሬ ጋቶ፡-

«(ዩኔቶ! ሳብ ዩረ ሃድንክን ቡዴዩንተም ጨልሸንትክ ጎግ ኪን ኡስኪቲ) ገይሶ ኡፕሰ ገእሼክ ኪዝዳብ ኤሥት ኡፕሰ ፕጭ ምቼግር ኤሴርቲቲ»

ገይሶ ክ ኪዝዳቃክ ሞንሰከን ሃቂ።

⁴ ሞንሰት ቆብርኔሬ ግጫት ሰጽ አብሌምሽ ሰኪርሰቅንዴተም ቆቤርዳቂ። ኤቴግርንቴሬ ቀልሽ ደከዳቂ። አሥምኔክቴሬ ኤይክኪ አንጽ በእቲት ኩር ግሾ እሥዳቂ።

⁵ ኮ ሴጽንክ ይሁደ ፕጭ ሙዴግረንኪ ዩሩሰሌም ከትጫንግረንክ፣ ኮ ዮርዳኖስ ናቂንት ሺኒክ ደቅዴድ ፕጭን ሙዴግረንክ ኤድነ ሞንሰደ ሃዳቂኪ።⁶ ሃዴኮ ደቀልሰይንተም ሙደ ቡጻሬኮ ዮርዳኖስ ናቂንግር ሞንሰት አንክ ሸኤርዳቂኪ።

⁷ ደይንኪሬ ፕርሰ ኤድንግረንኪ ሴዳቀ ኤድንግረንክ ቤድ ኤድነ ሞንሰደ ሸእርከን ኪ ሃድክ ሞንሰ ኪም ሸጂዳቦ፣ «ዩተ ኪነ ደቀልሰ ምንዩንቲክ ፖይምሽ ጳድምዴድኖ! ዩተ ሃዳክ ሳብት ጋምንግረንክ ሀዘዮ ዩ ደቅቲምሽ ሀይ ዩም አቸሺ?»

⁸ ተ አነ ደቀልሰ ምንዩንተም ገርሼቶ ሳብደ ማትንትዩንተም ደውድንደ ለቅም ምን ምንኪቲ።⁹ ቡዴግሬንቴሬ (ሞተ አብራምት ይንሞቲ) ገይሶቶ ካሥዩንቲክ ሀይአድምኪቲ። ሳብ ይ ዝግዘንክ ሴይንን ኪኔግረንኪሴሬ አብራምት ይንሥ

2:23:- ሉታስ 1+26፣ ዩድ 2+39፣ ሞንሰ 1+45= 3:2:- ግዳስ 4+17፣ ጦርቀስ 1+15፣ ሉታስ 10+9= 3:3:- እሳስ 40+3፣ ጦርቀስ 1+3፣ ሉታስ 3+4፣ ሞንሰ 1+23= 3:4:- 2 ባብን 1+8= 3:7:- ግዳስ 12+34፣ አይቲቲድንት ሞን 23+8= 3:9:- ሞንሰ 8+33፣ ፕደደ 39=

ግለሰ ሳስንት ኪም በሸዩ ዩን ጋድቴ።¹⁰ ተ ደይንክ ሃቄነም ቤከን ፕደ ጎይርኪት ታደርቴ። ከንከን ለቅም አፕን ኡቨዮድ ሃቄነም ሙደ ቤከሰ ኖግር ኪም አሜርዴ።¹¹ ተ ደቀለሰ ምንዩንተም ገርጌቶ ሳብደ ግትንትዩንተም ሰውድንደ ኮ ግቴምሽ እተ ኖቄክ ዩም ሽእሽድቴ፤ ደይንኪሬ እቡር ሃዳብሰነ ኖ ሙንፔስ ጨላኪ ናክ ዩም ፣ ሽእሽዴ። ኖሬ እዞንክ ጋጽባቤ። እተ ዱትንክቴት ጫመጫሴሬ በልንት ኢን ግተያብቴ።¹² ኖሬ ዜርግነም ግእሶ ክ ጨላሽድንደ ዚን አንዜክት ዶቄ፤ ከንክ ጨላሽ ቆይደንዜን ሬይ ምለቄሴሬ ኔክደይክ አፕነም ርቄግር ካደ፤ ተብልነም ደይንክ ድከይንደ ኖግር አሥዴ። ገይሴ።

ዩሱስት ሽእርንት

ጦርቀስ 1+9-11፤ ሉቃስ 3+21-22

¹³ ኮዞንክ ዩሱስ ሞንሰ ዩም ሽእሽቴምሽ ገለለ ፕጨንክ ሳምሶ ዮርዳኖስ ኖቄንግር ሃደ።¹⁴ ሞንሰ ደይንክ «ኢም ሃነ ሽእሽደንንምሽ እ ሃም ሽእሽን ሀሰና ሃደ?» ገይሶ ኪም ጫርዳቄ።¹⁵ ዩሱሴሬ ኪን ግስቶ «ሬይ ሙደክ ሳብከን ኮይን ኤኤክ ምንንት ምም ሽከሰድንክን ተ ኢም ሽእሽካ» ኪን ገይሴ። ኮዞንክ ሞንሰ ኪዜንክተም ኤሴርቶ ኪም ሽእሽ።¹⁶ ዩሱሴሬ ይ ሽኤርባኪት ቡር ሳነ ኖቄንግርንክ ጨተቅሴ። ዩኔቶ፤ ርኪነ ፖችምሼ፤ ሳብቴሬ ሙንፔሰነ ምሌምሽ ሀችዮ ዩሱስት ዜን ሀውሽድክ ሞንሰ ሸጂ።¹⁷ ታሬ «እ ዩም ነሽዳብሰን ይንሥእሰት ኮነይ፤ እተ ኪክ ጉሜርድቴ» ጋድንደ ኡፕሰ ርኪግርንክ ኤሰምሴ።

ዩሱስት ሲጽምንትን

ጦርቀስ 1+12-13፤ ሉቃስ 4+1-13

4 ¹ ኮት ቡር ዩሱስ ዳብሎስክ ክ ሲጽምቴምሽ ሙንፔስ ጨላነ ፕጨ ጉርግር ኪም ኤንጫ።² ኮ ፕጨን ጉርንግር ዩሱስ ኤቀስቴንግብ እሥ ሰይትኪ ኤቀስቴንግብ እሥ ርርክ እሥክሰ ይ ደቅሳኪት ቡር ዳቄሴ።³ ኮ ሴጽንክ ሲጽዳብሰን ዳብሎሴሬ ዩሱስት ሼጊር

3+10:- ግጥሥ 7+19። 3+11:- ሞንሰ 1+26-27፤ ፕደ 33። 3+13-17:- ሞንሰ 1+32-34። 3+17:- ፕሻር 22+21 ዩሥ 2+7፤ እሳስ 42+1፤ ግጥሥ 12+18፤ ዩዳ 17+5፤ ሉቃስ 9+35። 4+1:- እብረ 2+18፤ ዩዳ 4+15። 4+2:- ጨትንት 34+28፤ 1 ባብን 19+8።

ኡሥቴዳብ «ሃነ ሳብት ይንሥ ሀ ደይንክ ሴይንን ኪኔን (በልሽ ግትኪቴ) ኪን ጋካ» ኪን ገይሴ።⁴ ዩሱሴሬ ኪን ግስቶ:-

« (ሴድ ደቅድንደ ሳብ ኪዝዳክ ኡፕሰንክት ሙደክ ደቅድንምሽ በልሽ እሥ ዩሴክ ደቀዩ)

ገይሶ ጸፕርቴ። ኪን ገይሴ።⁵ ኮዞንክ አለክ ዳብሎስ ዩሱሳም ይንክ ኤንሥቶ ጨላክ ከትጫን ዩሩሰሌምግር ደቅዳክ ሳብት ጨላ ኤዩንት ዱርኪን ታዶ ኪም ምይሶ፤⁶ ኮይን ኪን ገይሴ:-

« (ሃም ኪ ሳይቴምሽ ሳብ ርኪግርንክ ምንይንትክን ይ አይደድኔን ኪዜዝዴ። ከንክን ዱትሀንት ሴይንኪን ጎሀ ግእረይምሽ አንንቴክ ደቅስቶ ሃም ዩደደኪ)

ገይሶ ጸፕርቴ። ከንክን ሃነ ሳብ ይንሥ ሀ ደይንክ ኤዩን ኮት ዱርኪንክ ጸላ ጎብዝ ሀችከዮ፤» ኪን ገይሴ።⁷ ዩሱሴሬ ኪን ግስቶ «ዳኖምሽ

(ባብ ሳብሰሀንተም ሀይጲጽከዮ፤)

ገይሶ ጸፕርቴ። ገይሶ ኪን ግስሴ።⁸ ታሬ አለክ ዳብሎስ ዩሱሳም በለ ገእሼንደዚን ይንክ ኪም ኤንሥቶ ከዮ፤ ፕጨዚን ባሜርዳኪተምኪ ቦንችምንኪተሜሬ ሙደ ኪን ደውሶ፤⁹ «ጉምፔርሶ እም ሀ ምክሰድንክ ኪነ ሀ ሸጂድ ሬይነም ሙደ ሃን እምምድቴ» ኪን ገይሴ።¹⁰ ኮ ሴጽንክ ዩሱስ ኪን ግስቶ «ሃነ ሲጣኖ፤ አረንክ ፕግምካ፤

(ባብሰሀንት ሳብክን ጉምፔርሶዮ ኪም ዩሴክ ምክሰከዮ፤)

ገይሶ ጸፕርሰቄ። ኪን ገይሴ።¹¹ ሴጺን ኮክ ዳብሎስ ዩሱሳም ሲጽን ገርሾ ከዩ። ሳብ ርኪግርንክ ምንይንትክን ክ አይደድኔሬ ሃዶ ዩሱሰክን ፕክሽዳቄኪ።

ዩሱስ ገለለ ፕጨ ሳብት ኡፕሰንክ ክ ኪዜዝምሽ

ጦርቀስ 1+14-15፤ ሉቃስ 4+14-15

¹² ዩሱስ ሞንሰት ዩድርነምኪ ደከርንክተምክ ይ ኤሴርታኪን ሴጽ ገለለ ፕጨ ከዩ።¹³ ናዝሬት ከትጫንጫ ገርሾ ባብሎንቴኪ ገፕታሌምቴክ እሥዚን ኖቄን ጸርንት

4+4:- አለክምሰ 8+3። 4+6:- ዩሥ 91+11-12። 4+7:- አለክምሰ 6+16። 4+10:- አለክምሰ 6+13። 4+11:- ሉቃስ 22+43። 4+12:- ግጥሥ 14+31 ጦርቀስ 6+17፤ ሉቃስ 3+19-20። 4+13:- ሞንሰ 2+12።

ሼጊር ደቅዳክ ቅጥርናሆም ከትግንግር ከቶ ደቅሴ።¹⁴ ኮኔሬ ግጥክ ሳብት አይቲን ኪዝዳብ እሳስት አፔክ ዠአካኪን ኪዜርሻሻክ ቦሥቴምሽ ግጥ።

¹⁵ «ናቄን ጸርገዴንክ ከይዳኪን ጎገንኪ የርዳኖስ ናቄንት ፓመ ሃፎርዳክ ዛብሎንግርኪ ንፕታሌምግርክ ደቅዳክ ገለል ፔጭ፣ ለይሁድ ግትኪድ ቤዳክ ፔጭንግር ኮይን ግሥቴሬ፡-

¹⁶ ኪን ዲምንግር ደቅዳሻድ ኤድንክን ገእሼንደ ሻከም ኪን ሻከሽቴሬ።

ዴእተ ከምዳሻድኔን ደቅንት ኪን ሃፎርሳቴሬ። ገይሶ እሳስ ኪዝሻሻክ ግጥ።

¹⁷ ሴጺን ኮዞንክ ዮዞ ዮሱስ «ሳብ ባምዳክ ሴጺን ዠአቴ፤ ከንክን ደቀለስ ምንዮንተም ገርሼቶ ሳብደ ግትኪቴ» ጋሮ ሳብት ኡፕሰንም ኤድንክን ኪዜዜ።

ዮሱስ ተይላ ዮዴድነም ይረ ክ ኤልሰምሽ

ጦርቀስ 1፥16-20፤ ሉቃስ 5፥1-11

¹⁸ ዮሱስ ገለል ፔጭ ናቄን ጸርገት ሼጊርንክ ክ ከይድክ ኤድ ቀስቴኔድ ጳጥሮሴ ጋርዳብ ስምንኪ እንዴፕሰ እንድራሰከ፣ ኪቴሬ ተይላ ዮድንትክ ኤዮይንተም ጊሥዴድ ይ ደይንክን ገንዮምሽ ሰኪርሰቃክ ዚጊንክ ተይላ ዮቴተ

ዮድ 4፥18 ተይላ ዮዴድንኪ ዚጊንኪቴክ

ጸርገት ግር ኪ ዠቅድክ ዮሱስ ኪም ሼጀዳቦ፣¹⁹ ኮይን ኪን ገይሴ፡- «ዩኔቶ! ዮተ እረ ኮር ሃዴቶ እስት ረቅክ

4፥14-16፡- እሳስ 9፥1-2። 4፥17፡- ግጥሥ 3፥2።

መኪቴ። ተይላ ዮድ ዮ ኡንግዳኪት አለይሰ ኤድነም ሳብት ባምንግር ዮ ግስድንዴት ምን ዮን እምድቴ። ኪን ገይሴ።

²⁰ ኪቴሬ ኮይን ገይሶ ኪን ክ ኪዛኪተም ይ ኤልርታኪንከ፣ ተይሴን ከንክ ይ ዮደቃክ ዚጊንም ሳነ ገርሼኮ ዮሱስት ረቅክ መኪዜኪ።

²¹ ኮዞንክ እስ ደእምሽ ክ ዮድድንክ አብ አለክ ኪክት እንዴፕሰ ቀስቴኔደም ሼጀ። ኪቴሬ ዘብደሰት ይንሥን ሀይቆብኪ ሞንሰክ ዮም ጋርዴድ ሃቂኪ። ይንሥን ኪኔዴሬ ባቤን ዘብደሰ ኪክን ናቄን ጸርገዞንክ ቃሌርዳክ ጎንጊንግር ደቅሶ ተይሴን ከንክ ዮዴርዳክ ዚጊይንተም ኪ ኡስዳቅከ፣ ዮሱስ ሀይቆቦምኪ ሞንሰምክ ኤልሴ።²² ኪቴሬ ሳነ ናቄን ጸርገዞንክ ቃሌርዳክ ጎንጊንምኪ ባቤነምክ ገርሼኮ ዮሱስት ረቅክ መኪዜኪ።

ዮሱስ ቤድ ኤደም ክ ኤስሰምሽኪ ክ ሀልሽሰምሽክ

ሉቃስ 6፥17-19

²³ ኮዞንክ ዮሱስ አይሁድ ኤድንት ምክሰ ኤይንግር ኤሳሮ፣ ሳብት ባምንጎክ ጸቅሽ ኡፕሰንም ኪዛር፣ ገለል ፔጭ መደግር ኡንግዳቄ። ገለ ገሌንደ ሀሻምኪ ሴቅምኪ ዮም ዮዞቄድ ኤድነግሬ መደ ሴጺን ኮክ ኪም ሀልሽዳቄ።

²⁴ ዮሱስ ክ ምንሳኪትኪ ክ ኪዛኪትክ ሰርዮ ፔጭ ደቅዴድ ኤድኔን መደ ኤስምሴዴ። ገለ ገሌንደ ሀሻምኪ ሴቅርክ ሀሻራር ከሌርዳቄድነም መደ ዮሱስደ ታዴኪ። ሀፔርቴድንግረንኪሬ ዴብንደ መፕሮስ ዚንንት ደቅዴድ፣ ሻን ዮም ዠቅዴትኪ ሀፔርሾ ግንቴትክ ኪ ደቅዳቅከ፣ ዮሱሴሬ ኪኔደም ሀሻምንግርኪተንክ ኪም ሀልሽሴ።

²⁵ ገለል ፔጫንኪ ተመ ከትመ ዮም ጋርዳክ ፔጫንግረንከ፣ ዮሩሰሌም ከትመንኪ ዴሁደ ፔጫንከ፣ የርዳኖስ ናቄንቴሬ ፓመንክ ሃደቄድ ቤድ ኤድነ ዮሱስት ረቅክ መኪዜኪ።

ዮሱስ በሌዜን ደቅሶ ክ ኤስሳክ ኤስገትነ

ሉቃስ 6፥20-23

5 ¹ ዮሱሴሬ ቤድም ኤደም ሼጀዳቦ ፔጫ በሌዜን ከቶ ደቅሴ። ኮዞንኪሬ ከት ረቅክ መክዳቄድነ ሼጊርክት ኪ ሃድክ፣ ² ኮይን ገይሶ ኪም ኤስ ዮዜ፡-

³ «ሳብት መንፕሰክ (አተ ለንቅምባብቴ) ገይሶ

4፥23፡- ግጥሥ 9፥35፤ ጦርቀስ 1፥39፤ ሉቃስ 4፥15። 4፥24፡- ጦርቀስ 1፥28-34። 4፥25፡- ጦርቀስ 3፥7-8፤ ሉቃስ 6፥17። 5፥3-12፡- እሳስ 57፥15።

መቴይንተም ተክሰደድን
 ሳብት ባምነ ኬት ኮ ማሥንክን ኬ ጉምረኔ።
 4 አቲርደድነ ሳብ ኪም ዘጥሰድንክን ኬ ጉምረኔ።
 5 ዩም ደቀልቢርድክ ቡድ እዠንተክ መትንት ተክሰደድን
 ፕጩት አንጂነም ይ እሥድንክን ኬ ጉምረኔ።
 6 ሳብክን ኤኤክ ምንንትክን
 ቡድንት ምቕርሽክ ዝግደድን
 ጫልምነም ይ ሃፕድንክን ኬ ጉምረኔ።
 7 ዩም ደቀልቢርድክ ደቀላባብንክን ኔገኔ ጋደድነ
 ሳብደንክ ኔገኔ ገደንትነም ይ ቱደድንክን ኬ ጉምረኔ።
 8 ቡደይንቴክ ሳብክን ዩሉክ ጳሽደድን
 ሳብም ይ ሽድንክን ኬ ጉምረኔ።
 9 ኪክደ ጋምሰቂድነም ቁሽምሽደድን
 ሳብት ይንግዲ ኪም ጋርድንክን ኬ ጉምረኔ።
 10 ሳብክን ኤኤክ ኪ ምንድንክን ኪም ጳርደድን
 ሳብት ባምነ ኬት ኮ ማሥንክን ኬ ጉምረኔ።
 11 «እኤድ ዩ ማሥንክን ዩም ዩኪርድንኪ ጳርድንክ፥
 ደቅል ራይነግሬ ሙደ ተውክ ዩዚን ኬዘርድንክ
 ጉሚርኪቴ። 12 በዘዩንት ሳብት ባምንግር ዴጽም ኮ
 ማሥንክን ጉሚርኪቴ። ዩንት ብሬዚን ሳብት አይቴን
 ኪዘደድነግሬ ኮይን ኪም ጳርደሻሽንክን ጉሚርኪቴ፥ ዩዮ
 ጋኪቴ።»

ሶቅቴኪ ሻክምቴክ ከምሰ

ግጥሥ 9+501 ሉቃስ 14+34-35

13 «ዩተ ፕጩዚን ደቅደድ ኤድንት ሶቅቴ። ሶቅት
 ሉቅምን ከይንክ እነ ሉቅስቴር? ማል ኮም ዠቁርሽክ ኤድ
 ኮም ሙክደንምሽ እነ ሀሬከኔሬ ሚዩዩ።
 14 «ዩተ ፕጩዚን ደቅደድ ኤድንት ሻክሚቴ። በሌዚን
 ደቅዳክ ከትሚነ አችምክን ኮም በሸሸደ። 15 ሻክምነም
 ሻክሸቶ ኤርሚዴን ሙደ ኮ ሻክቴምሽ ጫጭ ከርዚን
 ምደርደንምሽ ዚን ራይ ጉፕዳብ ሀዩሬ ደክዩ። 16 ከንክን

5±4:- እላስ 61+2-3= 5±5:- ዩሥ 37+11= 5±6:- ከምሰ 21+21= እላስ
 55+1-2= 5±7:- ከምሰ 19+171 ግጥሥ 25+34-36= 5±8:- ዩሥ 24+3-4= 5±10:-
 1 አፕሮስ 3+14= 5±11:- 1 አፕሮስ 4+14= 5±12:- 2 ዜን
 36+161 አይቴርቴድንት ምን 7+521 እብሬ 11+35-38= 5±13:- ግጥሥ
 9+501 ሉቃስ 14+34= 5±14:- ግጥሥ 8+121 ዩድ ዩ+5= 5±15:- ግጥሥ
 4+211 ሉቃስ 8+161 ዩድ 11+33= 5±16:- 1 አፕሮስ 2+12=

ኤድነ ለቅም ምንዩንተም ሺጆ ርኪግር ደቅዳብ ዩንት ባቤን
 ሳብም ኬ ጎፕሽቴምሽ ለቅም ምንዩንት ኤድ ሙደት ብሬዚን
 ኮ ሻኪ።»

ዩሰስ ሳብት ከርቴንግረንክ ከ ኪዝምሽ

ግጥሥ 19+91 ግጥሥ 10+11-121 ሉቃስ 6+27-361 16+18

17 «እተ ሙሴት ከርቴንምኪ ሳብት አይቴን ኪዝደድንት
 ኬስቴነምክ በሥክን ሃደቅጥንምሽ ኔክሽክን እ ሃደቅንደ ሀይ
 ዩን ከመኔ። 18 ዶፕን ዩን ጋድቴ:- ፕጩኪ ርኪክ ከይቴንክ
 ዩክ ሳብት ኬስቴንግረንክ ራይ ምለቅ ኔግድንደ ደክዩ።
 ሙደነ በቦድምደንምሽ ሀሰንደይኬሬ ኔገዩ። 19 ከንክን ኪነ
 ኬስቴንግረንክ ገእሽ ተክደድንግረንክ ምለቂንደተም ደመት
 ገርሻ አቤድን ከንክ ኪ ምንደምሽ ኪም ሚርዳብ ኤሥ ሀይ ይ
 ደይንኬሬ ሳብት ባምንግር ኤድ ሙደዘንክን ተክቴባብ ማዴ።
 ሳብት ኬስቴነም ሙደ ምንዳብኪ አብ ኤድነግሬ ኪ
 ምንቴምሽ ኤስዳብ ኤሥ ሀይ ይ ደይንኬሬ ሳብት ባምንግር
 ዴጽምባብ ማዴ። 20 እተ ዩን ጋድቴ:- ሳብክን ኤኤክ
 ምንንትዩንት ሙሴት ከርቴን ኤስደድንኪ ፕርሰ ኤድንክ ኪ
 ምንዳኪዘንክ ዩንቴነ ጋጽክንክ፥ ሳብት ባምንግር
 ሀሰንደይንኬሬ አርደዩቴ።»

21 «ኤንግደንቴን (ሀይደይሰካደ ደይላብ ሙደዚን ቤር
 ዝክሰደ) ጋርሰምሽ ኤሴርቴቴ። 22 እተ ደይንክ ዩን ጋድቴ:-
 ቤሊሥስዚን ጋምዳብ ሙደዚን ቤር ቤሬርደ። ቤሊሥሰም
 (ሚዩዩብነ ኮኔ) ገይሶ ዩክዳብዚን ሙደ ገእሺንደ ቤር
 ቤሬርደ። (ጫሰዶብነ ኮኔ) ጋዳብዚኔሬ ሙደ ሌፕሴጽ
 ድካይንደ ናት ቤር ዜንክት ቤሬርደ።»

23 «ከንክን ሳብክን እሚሀንተም እምክን እሚን ዚን
 እሚርዳክ ከርዚን ሀ ሃዳኪን ሴጽ ሀቤሊሥ ሀዚን
 አቲርሰቃብም ሀ ጳቅሽትንክ፥ 24 እመሀንተም እሚን ዚን
 እሚርዳክ ከርንት ሺገር ገርሸዮ ብሬዚን ሀቤሊሥኪ ሀንክ
 ቁሽምካ። ኮት ቡር እመሀንተም እምካ።»

25 «ሀንኪክ ሀ ጋምሰቃብን ኪክን ቤርምክን ዩ
 ከይዳኪንክ እክ ጎግግር ዩ ሙክዳኪንክ ሀንኪክ ቁሽምካ። ኮ
 ከይሰ ሀንኪክ ሀ ጋምሰቃብን ፕጩን ጊሥዳብሰንቴን ታዶ
 ሃም ከ እምሰክ፥ ናሬ ፖሊሰንት አንግር ሃም ከ እምሰክ፥

5±18:- ሉቃስ 16+17= 5±21:- ጫትት 20+131 ሉቃስ 24+171 ለአምሰ
 5+17= 5±25:- ሉቃስ 12+58-59=

ፖሊስኔሬ ቤረ ኤይግር ሃም ደክዴ። 26 ዶፐን ሃን ጋድቴ፡-
ሀዜን ቤረርሰቃክ በዜነም ሙደ ኔክደይክ ከሸት ሀ
መቅሽቴንክ ዩክ ቤረ ኤይንግረንክ ሀሰንደይንኪሬ ዉታዩ።

27 « (ሀይቤልምካ) ጋርሰምሽ ኤሴርቴቴ። 28 እተ
ደይንክ ዩን ጋድቴ፡- ግም ሺጆ ኡቅምዳብ ሙደ ኮ ሴጽንክ
ቡድንቴክ ይንካክ ቤልምቴ። 29 ምዝ አፕንት ሃም ኮ
ጎሄርሰድንክ ዉሥተዮ ሀረንክ ኮም ዠቅከዮ። ዜነንት ሙደ
ለቅም ደቅድክ ቤርከን ኡሴርሰቃክ ድከይንደ ኖግር ሀ
አዳኪዘንክ ዜነንትግረንክ ዎለቂንደ ዎብዘንክ ለቅምዩ።

30 ምዝ አነንቴሬ ሃም ኮ ጎሄርሰድንክ ከተዮ ሀረንክ ኮም
ዠቅከዮ። ዜነንት ሙደ ለቅም ደቅድክ ድከይንደ ኖግር ሀ
አዳኪዘንክ ዜነንትግረንክ ዎለቂንደ ዎብዘንክ ለቅምዩ።

31 « (መይንተም ቡልዳብ ሙደ ይ ኮም ቡልሳኪት
ወርቂት ኮን ክ እመኔ) ጋርሰሽ። 32 እተ ደይንክ ዩን
ጋድቴ፡- ቤልም ከይሴንዴትንክ መይንተም ቡልዳብ ኮ
ቤልምቴምሽ ኮም ማሰዴ። ከእሰደንክ ቡልምተአኪተም
ቴይዳቤሬ ሙደ ቤልምቴ።

33 «አልከ ኤንጂድንክን (ተውክ ሀይጫቅካ፣ ደይንኪሬ
ጫቀሀንተም ሙደ ሳብከን እምካ) ጋርሰምሽ ኤሴርቴቴ።

34 እተ ደይንክ ዩን ጋድቴ፡- ሀሰንደይንኪሬ ሀይጫቅኪቴ።
ርኪኪሬ ሀይጫቅኪቴ፤ ርኪኪ ሳብት ደቅን ከሬ።

35 ፕጫኪሬ ሀይጫቅኪቴ፤ ፕጫካ ሳብ ዜን ዱትንት ከ
መክድንዴ። ዩሩሰሌምኪሬ ሀይጫቅኪቴ፤ ዴጽምባብ
ባብሰንት ባም ከሬ። 36 ሀንት መቴኪሬ ሀይጫቅካ፤
መተንቴት በቅለም ጸምኪ ጨልምክ ሀረ ማሰመዩ።

37 ደይንኪሬ ኪዜዩንት (ኮን ማተይንዴ) ዩ ገይሰቅንክ
(ማተዩ) ጋኪቴ። (መማድንዴ) ዩ ገይሰቅንክ (ኤኦ)
ጋኪቴ። ኪኔግረንክ ዉተቅሰንደ ኪዜ ሙደ
ደቅለይሳብንደንኪ።

38 « (አፕ ዉልእዳብት አፕ ዉልእረኔ፣ አሥ
አይሰዳብቴሬ ከርግር አሥ አይሰረኔ) ጋርሰምሽ ኤሴርቴቴ።

5+27:- ዉትንት 20+14፣ አልከምሰ 5+18። 5+28:- እዮብ 31+1።
5+29-30:- ከምሰ 6+25፣ ግጥስ 18+8-9፣ ሙርቀስ 9+43-48። 5+31:-
አልከምሰ 24+1፣ ግጥስ 19+7፣ ሙርቀስ 10+4። 5+32:- ግጥስ 19+9፣
ሙርቀስ 10+11-12፣ ሉቃስ 16+18፣ 1 ቀርጥሰ 7+10-11። 5+33:- ሉው
19+12፣ ፕዶድር 30+2፣ አልከምሰ 23+21። 5+34:- እላስ 66+1፣ ግጥስ
23+22፣ ሀይቀብ 5+12። 5+35:- ዩሥ 48+2፣ እላስ 66+1። 5+38:-
ዉትንት 21+23-24፣ ሉው 24+20፣ አልከምሰ 19+21።

39 እተ ደይንክ ዩን ጋድቴ፡- ደቅል ዎንዳብም ሀይሽኪቴ፤
ኪቸሀንት በግን ጨእዳቤን ሙደ በግንም ኪን ማሰካ። 40 ሃም
ቤርምሶ ሸምዝሀንተም ቴይተ ዝግዳቤኔሬ አልከ ኮትሀንተም
ኪን እምካ። 41 ኤድ ዎለቅባብ (በልኔእስተም በልተዮ ተክም
እ ኪከን ጎግ ከይካ)፣ ገይሶ ሀ ነሽከደይክ ሃም ከ ዩድንክ
አልከ ከንክ ዩክ ጉጅሸዮ ከ ኪከን ከይካ። 42 ሀረንክ
ምክሰዳቤን እምካ፣ ተልቂክን ዝግዳቤኔሬ ሀይጫርካ።

43 « (ሀኤደም ነሽካ፣ ሃም ይሹዳብም ይሽካ) ጋርሰምሽ
ኤሴርቴቴ። 44 እተ ደይንክ ዩን ጋድቴ፡- ዩም ይሹዴድነም
ነሽኪቴ፣ ዩም ዳዴድንክን ሳብም ምክሰኪቴ። 45 ኮ ለቅም
ሬይነም ዎንንትዩንቴክ ርኪግር ደቅዳብ ዩንት ባቤንት
ይንሥካት ማዴቴ። ኖ ደቅሌድንቴኪ ለቅጫድንቴክ ዜን
ሀይንተም ዉሥዴ። ይከን ኤእዴድንቴንኪ ደቀልሰ
ዎንዴድንቴንክ ደብይንተም ቀንሰዴ። 46 ዩም ነሽዴድነም
ዩሌክ ዩ ነሽድንክ ሀረ በዜንተክ ደዩ? ደቀልሰ ኤድነ ደይንክ
ኮይን ዩይዴኪ። 47 ዩ ኪም ኤሰዴድንክን ዩሌክ ሰልጫክ
አልቅሽዴድ ዩ ማሥንክ አቤድንክን ጋጽ ሀሬ ዎንሲ?
ሳብም ኤሰዩድነ ደይንክ ኮይን ዎንዴኪ። 48 ከንከን ርኪግር
ደቅዳብ ዩንት ባቤን ደፕንጎቴክ መቅንቴክ ዩክ ከ
ደቅድምሽ፣ ዩቴሬ ኮይን ደፕንንተም መቅንቴክ ዩክ
ጳይኪቴ።

እመ እምንትንክ

6 1 «ሳብከን ዎኔርዳክ ለቅም ዎንነም (ኤድ ኢም
ሺጆኔ) ገይሶ ዩ ዎንታክምሽ ዩከሥ ጳይኪቴ። ኮ
ከይሰ ርኪግር ደቅዳብ ዩባብደንክ ዩ ቴይድንደ በዜዩንት
ደክዩ።

2 «ከንከን እጫነም ሀ እምድንክ ቡደግርንት ደቅል ደይክ
አፕንቴክ ዩሌክ ኡስዴድምሽ ሀይከምካ። ኪተ ኤድ ዩም
ሺጆ ስልሰኔ ገይሶ ምክሰ ኤይንግርኪ ነግዜንክ ዎንይንተም
አይቴር ደውዴኪ። ዶፐን ዩን ጋድቴ፡- ኪተ ዩን ዠእዳክ
በዜይንተም ቴይቴኪ። 3 ኮከን እጫነም ሀ እምድንክ አቸክ ከ
ማተኖንምሽ ሀዩሬ ሀይ ኮም ሺደኔ። 4 አቸክ ሀ እምድክ
ሺዳብ ሀባብ በዘሀንተም ኖ ሃን እምዴ።

5+39-40:- ሉቃስ 6+29፣ ግንስ 18+22-23። 5+42:- አልከምሰ 15+7-8፣
ፕዶደ 11፣ ሉቃስ 6+30። 5+43:- ሉው 19+18። 5+44:- ሙሰ 25+21-22፣
ሉቃስ 6+27-28፣ ዩድ 23+34። 5+45:- ሉቃስ 6+35። 5+46:- ሉቃስ
6+32። 5+48:- ሉው 19+21፣ አልከምሰ 18+13። 6+1:- ግጥስ 23+5።

ሳበም ምክሰንትንክ

ሉቃስ 11:2-4

5 «ዩተ ዩ ምክሰድንክ ቡዲግርንት ደቅል ደይክ አጥንቴክ ዩሌክ ኡስዲድምሽ ሀይከምኬቴ። ኪተ ምክሰይንተም ኤድ ሸጅኔ ገይሌኮ ምክሰ ኤይንግርኪ ጎግት ተኪይንክ ምእሶ ምክሰከን ነሽዴኪ። ዶፕን ዩን ጋድቴ፡- ኪተ ዩን ገለጻክ በዚይንተም ቴይቴኪ። 6 ሃነ ደይንክ ፅ ምክሰድንክ ኤድ ሃም ሸደይንደ ከርግር አቸክ ደቅዳብ ሀባበም ምክሰካ። አቸክ ሀ ምክሰድክ ሃም ሸዳብ ሀባብ በዘሀንተም ሃን እምዴ። 7 ሳበም ኤሰዩድነ ምክሰይንተም ኪ ቤሥድንክን ሳብ ኪረ ኤሰርድንደ ኬን ከምዴ። ዩተ ደይንክ ዩ ምክሰድንክ ኪይምሽ ጉር ሀይአፕርኪቴ። 8 ከንከን ኪም ሀይከምኬቴ። ዩ ምክሰክንዴት ብሪዜን ዩም ገክሰዳኪተም ሙደ ዩባብ ኤሰሰዴ።

9 «ተ ዩተ ከይን ምክሰኪቴ፡-

ርኪግር ደቅዳብ ምንት ባቤና!

ጫላ ናምሀንት ዴጸኔ።

10 ባምሀንቴሬ ኮ ሃደኔ።

ኪዘሀንት ርኪግር ኮ ምንምድምሽ

ኮይኔሬ ፕጩዜን ኮ ምንመኔ።

11 ከነ ምም ገክሰድንደ እሥምነም ምን እምከዮ!

12 ምቴሬ ምም ደቀልሰዴድንቴን ኔገኔ ም ጋድምሽ ደቀልሰምንተም ኔገኔ ምን ጋከዮ።

13 ምም ጎሄርሰድንደ ጲጽ ዜናንት ሃደይምሽ ምም ጳይከዮ።

ደቅል ሬይግረንኪሬ¹ ምም ደቅሸከዮተ

[ባምኔሬተ ዘምኔሬተ ዴጽምኔሬ ሌፕሲጽ ሀንቴቴ! አምኔ።]²

14 ኤድንከን ደቀልሰንኪተም ኔገኔ ዩ ጋድንክተ ርኪግር ደቅዳብ ዩንት ባቤን ዩኔሬ ደቀልሰዩንተም ኔገኔ ጋዴ።

¹ ዩድ 6:13:- «ደቅል ሬይግረንኪ» ጋዳኪ፤ «ደቅልዩባበንደንኪ» ገይንት ሙግዲ።

² ዩድ 6:13:- ዶቶ ሞር ደቅዳብተም ግጥስ ጻገከደይክ አባበክክ ጉጀርሸቅ ከምዴ።

6:5:- ሉቃስ 18:10-14። 6:7:- 1 ባባገ 18:25-29። 6:9-13:- ሉቃስ 11:2-4። 6:10:- ግጥስ 4:17። ዩድ 26:421 ሉቃስ 17:20-21። 6:12:- ግጥስ 18:23-35። 6:13:- ግጥስ 26:41። ጥንሰ 17:15። 6:14-15:- ሙርቀስ 11:25-26።

15 ኤድንከን ደይንክ ደቀልሰንኪተም ኔገኔ ዩ ጋክንክተ ዩንት ባቤን ደቀልሰዩንተም ኔገኔ ዩን ጋዴ።

እሥክሰ ሳበም ምክሰንትንክ

16 «እሥክሰ ዩ ደቅድንክ ቡዲግርንት ደቅል ደይክ አጥንቴክ ዩሌክ ኡስዲድምሽ ዩቴሬ አትር አቴርዴድ ሀይከምኬቴ። ኪተ ኤድ ብርኪን እሥክሰ ደቅዴድምሽ ከምሴኮ ጉር ቀድንት ቁምእሸደኪ። ዶፕን ዩን ጋድቴ፡- በዚይንተም ቴይቴኪ። 17-18 ሃነ ደይንክ እሥክሰ ሀ ደቅድንክ ሃፕረዮብ ሀባባደ እሥክሰ ደቅከዮንምሸ፡ እሥክሰ ደቅዳብ ኤድንከን ሀ ከመይምሽ አፕሀንተም ሸኤርካ፡ ሙተሀንተሜሬ ሳርክ ሳካ። አቸምቴነም ሸዳብ ሀባብ በዘሀንተም አይቴር ሃን እምዴ።

ፕጩዜን ምክሰኪትከን ከላርንት ምም ገክሰይምሽ

ሉቃስ 12:22-36፤ 16:13

19 «ምርሸኪ በይክ እሥዳኪን፡ ዲቤሬ ኮይትዮ ቴይዳክ ከርንዜን ዩሙትከን ፕጩዜን ብረምኪ ቆልመምክ ሀይሱድኪቴ። 20 ኮ አለደሰ ምርሸኪ በይክ እሠይንዴዜን፡ ዲቤሬ ኮይትዮ ቴየይንዴት ከርንዜን ዩሙትከን ርኪግር ብርነምኪ ቆልሚምክ ሱድኪቴ። 21 ሀሬኪኔ ጋርሰንክ ብርሀንቴኪ ቆልመሀንቴክ ደያኪዜን ቡደሀንቴሬ ኮዜን ማዴ።

22 «ዜነ ሙዴት ሻከምነ አፕዩ። አፕሀንት ለቅም ማሃ ኮ ሸድንክ ዜነሀንት ሙደ ለቅም ማዴ። 23 አፕሀንት ሀፕጩቴንደ ኮ ማሥንክ ዜነሀንት ሙደ ጲም ማሃ ኔግዴ። ተ ሀረ ደቅደቃክ ሻከምነ ጲም ኮ ማሥንክ፡ ጲምነ ሞርንት ኡንግመይንደ ማዴ!

24 «ባብ ቀስቴኔን ጊሥንት ዩን ማዳብ ሀይሲሬ ደከዩ። ምለቃብሰነም ደሻዮ ቀስትምሰሰነም ነሽዴ! ኮ ከይሰ ምለቃብነም ዴእሰዮ ቀስትምሰሰነም ተቶክሰዴ። ኮይምሽ ሳብከንኪ ጊንዜብከንክ ዩኪንከን ዩረ ጊሥመዩ።

25 «ከንከን ዩን ጋድቴ፡- ደቅንትዩንትከን (ሀር እሥቴሬ? ሀር ምጭቴሬ?)፡ ዜኔዩንትከኔሬ (ሀር ቆቤርሰቴሬ?) ገይሱተ ሀይከላርኪቴ። ደቅንትዩንት እሥምዘንክ፡ ዜኔዩንቴሬ ቆብርከንክ ጋጸዮ? 26 ርኪዜን ፕዴድ አፕትነም ሸትኪቴ፡- መሽ መሸዩኪ፡ ሸኪሬ

6:16:- እላስ 58:5። 6:19-21:- ግጥስ 19:21፤ ሀይቶብ 5:2-3።

ጠኩህ፣ ሪቆግራሪ ካዩኪ፤ ደይንኬሪ ርኬግር ደቅዳብ
 ዩንት ባቤን ኪም እሥዴ። ተ ዩተ ኪዘንክ ገእሸ ጋጽዩተ?
 27 ዩግሪንክ ከላርንትክ ቦንዚይንት ሴጸ ምለቅ ይንት
 ጉጅዳብ ኤድ ሆዩ?³

28 «አልክ ዜኔንት ዩ ቆቤርድንዴትክን ሀሪከኔ ከላርዴ።
 ተ ፕሬዛዜን ቦነ ሀሰን ገጽሶ ኪ ኡዝድንኪሪ ለቅምስት ኪም
 ሺትኪቴ። ኪተ ለንቀዩኪ፣ ፑቴሪ ግአዩኪ።» 29 ደይንኬሪ
 እተ ዩን ጋድቴ፡- ኤነ ባብስን ሶሎምኔሪሪ ዴጽምይንት
 ኮኪክ ደይክ ቦኔን ኪኔግሪንክ ምለቆንምሺሪሪ ቆቤርሻሸክዩ።
 30 ተ ሳብ ክነ ኪ ሃፕርሰክ ሺናክ ኖግር ዩም አሣርዴድ
 ፕሬዛዜን ዲረግራሪ ኮይን ቆፕሰዳብ ከ ግሥንክ፣ ተ ዩተ
 ሳብዜን ቡድ እዝንትዩንት ገረርሺድና፤ ዩም እን ሀሰን
 ጋጽ ከ ቆፕሰይንዴ?

31 «ተ (ሀር እሥቴሪ? ሀር ምጭቴሪ? ሀር
 ቆቤርሰቴሪ?) ገይሴቶ ሀይከሌርኪቴ።» 32 ኮም ሙደ
 ሃፕንትክን ደይንክ ሳብም ኤሰዩድነ ዝግዴኪ። ኪነ ሙደ
 ዩም ዝከሰድምሽ ርኬግር ደቅዳብ ዩንት ባቤን ኤሰሰዴ።
 33 ዩተ ደይንክ ብሪዜን ሳብት ሳምንም ዝኪቴ፤ ሳብክን
 ኤሌክ ምንትንክኔሪ ዘገኪቴ። ኮ ዩም ዝከሰዳኪተም ሙደ
 ኖ ዩን ጉጅሸዩ እምምዴ።» 34 ሺናክግኪት ከላርንም ሺናክን
 ገርኪቶንምሽ ሺናክን ጳቅሽንትክ ሀይከሌርኪቴ። ሴጽቴንክን
 ከላርኔኮት ኮን መመቅዴ።

ም ገከሰይንደ ቤር
 ሉቃስ 6+37-42

7 1-2 «እቢድንዜን ዩ ቤርድምሽ ዩዜን ቤቤሪርዴ።
 ዩ ኪርዳኪንክ ዩን ኪኪሪርዴ።» ከንክን ዩዜን
 ቤርሪይምሽ ዩቴሪ ኤድንዜን ሀይቤርኪቴ።³ ሀንት
 አፕንግር ሬይ ደቆንደ ደቅዳኪተም ሺትክሰ ሀቤሌሥት
 አፕንግር ደቅዳክ ሬይንም ሀሪከና ሺዴ? 4 ሀአፕግር ሬይ
 ደቀ ደቅድክ ሀቤሌሣን (አፕግሪንተንክ ሬይ እ ሃን

³ ዩድ 6+27፡- «ቦንዚይንት ሴጸ ምለቅ ደንት ጉጅዳብ ኤድ ሆዩ?» ጋዳክ
 ምለቅምሽ ቡላንግር «ምዶቴዚንንት ከንድ ምለቅ ገጽንት ጉጅዳብ ኤድ ሆዩ?»
 ጋድንደ ሃፕምዴ።

6+29፡- 1 ሳብን 10+4-7፤ 2 ዜነ 9+3-6። 7+2፡- ሙርቆስ 4+24።

ዉሥሰኔ) ሀሰና ጋዴ? 5 ሃነ ቡዴግሪንት ደቅል ደይክ
 አፕንቴክ ዩሌክ ኡስዳብሰና፤ ብሪዜን ሀንት አፕግር ደቅዳክ
 ሬይ ደቆንም ዉሥካ፤ ኮት ቡር ሀቤሌሥት አፕንግርግኪተም
 ዉሥንትክን ለቅምስት ሺደዩ።

6 «ሳብት ዉል ሬይንም አክሰንክን ሀይእምኪቴ፤
 ቦዜይንት ገጽምንደ ዚገዩንተም ጉድምንት ብሪዜን
 ሀይዎትኪቴ። ኮኔሪ ጉድምን ቦዜይንት ገጽምንደ ዚገዩንተም
 ዲትንቴክ ሙሙክዴኪ፤ አክሰኔሪ እንክ ግቴኮ ዜኔዩንተም
 ፖፖአ ዝቆ ዩም ገገእዴኪ።» ኪን ገይሴ።

ሳብም ምክሰንት ም ገከሰድምሽ
 ሉቃስ 11+9-13

7 ዩሱሪሪ ኮይን ገይሶ ኪዜ፡- «ምክሰኪቴ፣ ዩን
 እምግርዴ፤ ዝኪቴ፣ ሃፓፕዴቴ፤ ፑልቴንም ቆንቅኪቴ፣ ዩን
 ፖፖጅርዴ።» 8 ምክሰዳብን ሙደ ቴቴይዴ፣ ዝግዳቤሪ
 ሃፓፕዴ፣ ፑልቴንም ቆንቅዳቤኔሪ ፖፖጅርዴ።» 9 ዩግሪንክ
 ይንሥይንት ቅጸ ከ ምክሰኪ ሳይን ኪን እምዳብ ኤድ ሆዩ?
 10 ቶይል ከ ምክሰኪሰ ጉን ኪን እምዶ? 11 ተ አነ ዩተ
 ደቅሌድኔሪሪ ይንሥዩንትክን ለቅም ሬይም እምንት ዩ
 ኤስትንክ፣ ርኬግር ደቅዳብ ዩንት ባቤን ዩም
 ምክሰዴድንቴን ለቅም ሬይንም ጋጽዮ ሀሰን ዩአሶ ከ
 እመይንዴ?

12 «ተ አነ ኤድነ ዩን ኪ ምንን ዩ ነሽዳኪተም ሙደ
 ዩቴሪ ኪክን ኮይን ምንኪቴ። ሳብት ከርቴን ኪዝደቃኪትኪ
 ሳብት አይቴን ኪዝደድኔሪ ኤሰደቃክ ኮነዩ።» ኪን ገይሴ።

ቶክም ፑልቴንክ
 ሉቃስ 13+24

13 ኮዞንክ ዩሱሰ ኮይን ገይሶ ኪዜ፡- «ቶክምአክ ፑልቴንክ
 አርትኪቴ። ሌፕሴጽ ዴእግር ዝእሽዳክ ፑልቴነ ሽግዩተ
 ጎግኔኮቴሪ ግድምዩ። ኮግር አርዴድኔሪ ቤድግዴኪ።»
 14 ኤደም ሌፕሴጽት ደቅንትግር ዝእሽድንደ ፑልቴነ
 ደይንክ ቶክምንዴ፣ ጎግኔኮቴሪ ከላምሰድንዴ፤ ኮም
 ሃፕዴድኔሪ ቶክግዴኪ።» ገይሴ።

7+7-11፡- ግጥሥ 18+19፤ ዩድ 21+22፤ ሙርቆስ 11+24፤ ኖንስ 14+13።
 7+12፡- ሉቃስ 6+31። 7+13፡- ሉቃስ 13+24። 7+14፡- አልክምስ 30+19፤
 ኤርግስ 21+8።

ሃቀ አጥንቲክ ኤስምድምሽ

ሉቃስ 6+43-44፤ 13+25-27

15 አልክ ዩሉስ ኮይን ገይሴ፡- «ተውክ ሳብት አይቲን ኪዝዳብቲ» ጋዴድንደንክ ዩከሠም ጳይኪቲ። ኪተ ቆል ከምሴኮ ዩረ ሃደኪ፤ ደይንኪሬ ዋርንኪቲክ ቡርዴድ ዩሄምሸኪ። 16 ኪሚሬ ዩ ኤስዳኪነ ምንንኪቲት አጥግረንኪ። ኡከምግረንክ ዎይኔ ጋርዳኪንቲኪ ኮክቲክ⁴ አጥ ቀሺርዶ? 17 ኮይኔሬ ለቅም ሃቀ ሙደ ለቅምቴንደ አጥ ኡሸዴ፤ ደቅል ሃቀ ደይንክ ደቅልንደ አጥ ኡሸዴ። 18 ለቅም ሃቂነ ደቅልንደ አጥ ኡሸዩ፤ ደቅል ሃቂኔሬ ለቅምቴንደ አጥ ኡሸዩ። 19 ለቅም አጥን ኡሸዩድ ሃቂነም ሙደ ጥከሶ ኖግር ኪም አሠሚርዴ። 20 ከንከን ኪነ ተውክ ሳብት አይቲን ኪዝዳብቲ» ጋዴድነም ምንንኪቲት አጥክ ኪም ኤስዴቲ።

21 «ርኪግር ደቅዳብ እባብት ኪስቲነም ምንዳባንምሽ (ባባ! ባባ!) ኢን ጋዴድነ ሙደ ሳብት ባምንግር አርደዩኪ። 22 ኮ ሳብት ቤር ሴጽንክ ቤድ ኤድነ (ባባ! ባባ! ናመንቲክ ሳብት አይቲን ኪስቲቶ? ናመንቲኪስ ሽንንም ኤዘንክ ዉሥኮቶ? ናመንቲኪስ ቤድ ሪርሽድንደ ሬዩም ምንኮቶ?) ኢን ጋዴኪ። 23 ኮ ሴጽንክ (አተ ዩም ኤስቅቲ፤ ዩተ ኤአዩድነ እረንክ ፔግምኪቲ!) ኪን ጋድቲ።

ገለ ገለ ቀስቲን ኤይንት እክሰቄት ከምስ

ሉቃስ 6+47-49

24 «ክንከን ኡፕሰእስት ኮም ኤሴርቶ ምንዳብ ሙደ ኤዩይንተም ፔጪ ላልዜን እክሰቃብ ኤሥን ቡዴከምባባም ከምዴ። 25 ኤዩን ኮዜን ደብ ቀንሴ፤ ሚርጊሬ ሃዴ፤ ገፕጊሬ ገፕግግ ኤዩን ኮም ሀንቅሴ። ፔጪ ላልዜን ዩም እኪርሰቅንከን ና ይጥክዩ። 26 ታሬ ኡፕሰእስት ኮም ኤሴርቶ ምንዳብ ሙደ ኤዩይንተም ሻምዜን እክሰቃብ ኤሥን ቦሰባብነም ከምዴ። 27 ኤሥን ኮት ኤዩንንዜን ደብ

⁴ ዩድ 7+16፡- «ኮከዩ» ጋርዳክ ሃቅቲነም ገመጥክ «ቤላሊ» ጋርዳኪትክ ከምሰሰንትክን ቲይሪቄ። ሀሪከኔ ጋርሰንክ «ቤላሊ» ጋርዳክ ሃቅነ አር ፔጭግር ኤስምቴንደ ደክዩ።

7+15፡- ሀዘቁል 22+27፤ ግጥሥ 24+11፤ ጥይደ 24። 7+16-20፡- ግጥሥ 12+33። 7+19፡- ግጥሥ 3+10፤ ሉቃስ 3+9። 7+22-23፡- ዩሥ 6+8፤ ሉቃስ 13+25-27።

ቀንሴ፤ ሚርጊሬ ሃዴ፤ ገፕጊሬ ገፕግግ ኤዩን ኮም ሀንቅሴ፤ ናሬ ይጥሴ። ይጥንኮቲሬ አልክ ከርንዜን ግሰት ዎይሰመይንደ ማሜ» ገይሶ ኪን ኪዜ።

28 ዩሉሴሬ ኪዜን ኮም ክ መቅሻኪት ቡር ኤድነ ኤስንክቲክ ገእሽ ሪርቲኪ። 29 ኮኔሬ ኪ ሪርታኪነ ሙሴት ከርቲን ኪም ኤስዴድምሽ ማትክደይክ ና ደመትክ ፔጪ ጊሥዳብምሽ ጋንምንቲክ ኪም ኤስዳቄ።

ዩሉስ ኤድ እሜከምባባም ክ ሀልሽምሽ

ሙርቁስ 1+40-45፤ ሉቃስ 5+12-16

8 ¹ ዩሉሴሬ በሌንዘንክ ክ ሀቻክ ሴጽ ቤድም ኤድ ረቅክቲክ ሙክዳቄኪ። ² ሴይን ኮክ ኤድ ዎለቅ እሠ ሀሻምንት⁵ ደቅዳብ ብሬዜንክት ሃዶ ጉምፔርሰ፤ «ባባ፤ ሀ ነሽድንክ ዋዴ! ኢም ሀልሽንት ሃም በሸዩ» ገይሶ ኪም ምክሴ። ³ ዩሉሴሬ አንይንተም ዜንክት ዎጀ «ሃም ሀልሽንትክን ነነሽድቲ፤ ሀልሽካ!» ኪን ገይሴ። ሳኔሬ እሜኔክት ሀልሺ። ⁴ ዩሉሴሬ «ሀልሽንትሀንተም ሀይኔሬ ሀ ኪዘይምሽ ሀከሥክ ጳይካ፤ ደይንኪሬ ከዩዮ ዜነሀንተም ኤድነም ሳብ ኪክን ቄሽምሽዳብኔን ደውካ። ኤድንክኔሬ ንቃሽ ማቲምሽ ሙሰ ኪዝሻሻክ ሳብክን ማድንደ እሜነም እምካ» ኪን ገይሴ።

ዩሉስ ፖሊሲነም ጊሥዳብንት ጥክሻዳብነም ክ ሀልሽምሽ

ሉቃስ 7+1-10፤ ግጥሥ 4+43-54

5-6 ዩሉስ ቅጥርናም ከትሚንግር ክ ሃዳክ ሴጽ ኤደንቅባብ እሥ ፖሊሲነም ጊሥዳብ ብሬዜንክት ሃዶ፤ «ባባ፤ ጥክሻዳብሰት ሀሻም ኪም ኤር ቄርት ዎጀክ ገእሽ ሲቅሬር ራተ ደዩ» ገይሶ ኪም ምክሴ። ⁷ ዩሉሴሬ ኪን ጋቶ፡- «አተ ሃድዮ ኪም ሀልሽትቲቲ» ገይሴ። ⁸ ኤሥኔሬ

⁵ ዩድ 8+2፡- «እሠ ሀሻም» ጋርዳኪትክ ለፊ ሙጻጥ ዩድ 13ክን ሸትኪቲ። ሙጻጥ ዉላግር «እሠ ሀሻም» ጋርዳክ ዜዜን ሃርርናንደ ኤዘንክ ለደደ ዩድንደ ደገሰናንደ ገለ ገለገረ ሀሻም ደውዴ።

7+28-29፡- ግጥሥ 13+54፤ ሙርቁስ 1+22፤ ሉቃስ 4+32፤ ጥይደ 36፤ ግጥሥ 7+15፤ ጥይደ 46። 8+1፡- ግጥሥ 5+1። 8+4፡- ለፊ 14+2-32፤ ግጥሥ 12+16፤ ዩድ 16+20።

ኪን ግሰቶ «ባቦ! ኤርሰት ሀ አርደን ኢን ግተዮ»
 (ጥዝሽዳብሰሀንት ሀልሽኔ) ዮሌክ ኢን ገይሰከዮ።
 ጥዝሽዳብሰላስቴሬ ሀልሽልሽዴ።⁹ እቴሬ ኢም ጊሥዴድኔን
 ኤኤእድቴ፤ እስቴሬ ታሚክ ኢን ኤእዴድ ፖሊሰ ዶቄኪ።
 ዎለቅባቤን (ዎንከን ከይካ!) እ ገይሰንክ ከከይዴ፤ አባቤኔሬ
 ቀር ሃትካ!) እ ገይሰንክ ሃዳዴ፤ እስት ጥዝሽዳብሰኔኔሬ
 ቀም ዎንካ!) እ ገይሰንክ ዎኖንዴ። ኪን ገይሴ።¹
¹⁰ ዮሱሴሬ ኤሥንት ኪዜን ኤሴርቶ ሪርቴዳቦ። ደንት ረቅክ
 ሙከዳቄድኔን ጋቶ፡- «ደፔን ዮን ጋድቴ፡- እስራኤል
 ኤድንቴሴሬ ዎልትግር ኮይንምደ ዴጽም ሳብዜን ቡድ
 እዝንት ሺትከቴ።¹¹ እተ ዮን ጋድቴ፡- ቤድ ኤድን ፕጫ
 ሙዴግረንክ ሃዴኪ፤ አብራምቴኪ ይሳቅቴክ፤ ሀይቆብኪሬ
 ኪከን ሳብት ባምንግር እሥም ከርዜን ደቅዴኪ።¹² (ሳብት
 ባምንግር ደቅንት ዎን ማዴ) ገይሶ ጳቅሽዳቄድኔም ደይንክ
 እስ ማል ዲምንግር ኪም ጥቄርዴ፤ ኮግሬሬ ኤፕኪ አሥ
 ቅርጭክ ማሥቴሬ» ገይሴ።¹³ ኮት ቡር ዮሱሴሬ
 ኤዶንቅባብ እሥ ፖሊሰኔም ጊሥዳብሰኔን «ሃን ከይከዮ፤
 እዜን ቡድ እዝንትሀንትምሽ ሃን ማተኔ» ኪን ገይሴ።
 ጥዝሽዳብንክቴሬ ኮዞንክ ዮዞ ሀልሺ።

ዮሱሴ ቤድም ኤድኔም ከ ሀልሽሽምሽ

ጦርቀስ 1+29-34፤ ሉቃስ 4+38-41

¹⁴ ዮሱሴ ጳጥሮስት ኤር ከ አርድንክ ጳጥሮስት በይሰቴን
 አይእሽክ ሀፐርሾ ራተ ኮ ሃቅክ ሸጂ።¹⁵ አንኮተሚሬ ከ
 ዮዴሼጅክ አይእሽኔሬ ሳን ኮም ገርሽክ ሀልሺ። ናሬ ይ
 ጳምትንክ ዮሱሴን እሥም ኡሼዜ።
¹⁶ ፔጫን ሰይሚኪንኪሬ ሽን ኪም ዮዞቄድ ቤድም
 ኤደም ዮሱሴደ ታዴኪ። ዮሱሴሬ ሽንንም «ጫትካ!»
 ገይንትክ ዮሌክ ኪም ጫሥሴ፤ ሀፐርቴድኔንሚሬ ሙደ
 ሀልሽሺ።¹⁷ ኮኔሬ ሳብት አይቴን ኪዝዳብ እሳስት አፕክ
 ኪዜርሰምሽ።

«ኖ ለንቅምዎንተም ቴዩ፤ ሆሽምዎንተሚሬ በልቴ»
 ጋርሻሻክ ቡቴምሽ ማሢ።

8+11-12፡- ዮሥ 107+3፤ እሳስ 49+12፤ ዎላካስ 1+10-12፤ ሉቃስ
 13+28-29። 8+12፡- ግጥሥ 22+13፤ ዮድ 25+30። 8+13፡- ግጥሥ 9+29።
 8+17፡- እሳስ 53+4።

ዮሱሴት ረቅክ ሙከዴድንት ከልርኪት

ሉቃስ 9+57-62

¹⁸ ዮሱሴሬ ቤድ ኤደም ደንት ሸጊክ ይ ሸጃኪትክ ደንት
 ረቅክ ሙከዴድንቴን «ጸርንት ፓመ ዎ ቃለኔ» ኪን ገይሴ።
¹⁹ ኮዞንክ ሙሴት ከርቴኔም ኤሰዳብ ኤሥ ዎለቅባብ ዮሱሴደ
 ሃዴዳቦ፤ «ዮ ኤሰዳብሰኖ፤ እተ ሀ ከይዳክ ከር ሙዴግር
 ረቀንቴክ ሙሙከድቴ» ኪን ገይሴ።²⁰ ዮሱሴሬ ኪን ጋቶ፡-
 «ዮኖ፤ ጫሳኪቴሬ ጊሥንት ኪ ጊሥድንደ ጎር ዶቄ፤
 አፕትንቴሬ ኤዮ ዶቄ፤ ኤድ ደንሥንት ደይንክ ሀውሽ
 ከርክቴሴሬ ከንክ ደክዮ» ኪን ገይሴ።²¹ ዮሱሴት ረቅክ
 ሙከዴድንግረንክ ዎለቅባብ ኪን ጋቶ፡- «ዮ ባቦ! ብሬኪን
 እባባም ዱከሰ እ ሃደን ዎዴ፤ እም አይትከዮ» ኪን ገይሴ።
²² ዮሱሴሬ ኪን ጋቶ፡- «ዮኖ፤ ዴእቴድን ዴእቴድኔም ኪ
 ዱከን ኪን ገርካ፤ ሃን ደይንክ እስት ረቅክ ሙከዮ!» ኪን
 ገይሴ።

ዮሱሴ ገርጊኔምኪ ጸርነምክ ከ ጋምሰምሽ

ጦርቀስ 4+35-41፤ ሉቃስ 8+22-25

²³ ኮዞንክ ዮሱሴኪ ከት ረቅክ ሙከዴድንክ ጸርንከንክ
 ቃሌርዳክ ጎንጊንግር ደቅሶ ሙከዳቄኪ።²⁴ ኪ ሙከድክ
 ጸርንኪን ገእሼንደ ገግ ጳምሶ ጎንጊኔም ኖቀ አቅሶቴንክ ዮከ
 ከልርሴ። ዮሱሴ ደይንክ ራተ ሃቄ።²⁵ ኪተ ከት ረቅክ
 ሙከዴድኔሬ ከረ ኡሥቴኮ «ዮ ባቦ! ዎተ ሀሪ ሙቅሶቴ፤
 ዎም ደቅሽከዮ!» ገይሶ ኪም ጳሰሴኪ።²⁶ ኖ ኪን ጋቶ፡-
 «ዮተ ሳብዜን ቡድ እዝንትዮንት ገርጊሮድኖ፤ ሀሬከኔ
 ጳሽዴ?» ኪን ገይሴ። ኮዞንክ ጳምቴዳቦ ገርጊኔምኪ ጸርነምክ
 ከ ጋምሰክ ገርጊኔኪ ጸርንክ ማት ጫሚ ገይሴ።²⁷ ኤድኔሬ
 ኮም ሸጂኮ «ገርጊሬ ጸሬሬ ከንክ ዮን ኤእዳብ ኮን ሀሰንምሻብ
 ኤዴ?» ገይሶ ገእሽ ሪርቴኪ።

ዮሱሴ ሽን ዮም ዮዞቄድኔም ከ ሀልሽሽምሽ

ጦርቀስ 5+1-20፤ ሉቃስ 8+26-39

²⁸ ጸርንት ፓመ ጊራሴኖን ፔጫንግር ከ ሃድንክ ሽን
 ዮም ዮዞቄድ ኤድ ቀስቴኔድ ዱክ ከርግረንክ ጫተቅሶ ከረ
 ሙሽምሼኪ። ኪን ኤድን ገእሽ ደቅሰይሴድ ኪ ማሥንከን ጎግን
 ኮክ ኤድ ኡንግንት በሺርተ ሃቄ።²⁹ ኪን ሽንን ዮም

8+28፡- ግጥሥ 9+1። 8+29፡- ግጥሥ 14+33፤ ዮድ 16+16፤ ዮድ 27+54፤
 ጦርቀስ 3+11፤ ሉቃስ 4+41፤ ዮገሰ 1+49።

የዘቆድ ኤድኔሬ ጋቴኮ፡- «ሃነ ሳብት ይንሥኖ! ሀ ኪክን ምንት ሀረ ደዩ? ምኪን ቤሬርዳክ ሲጸምንት ዝእክደይክ ምም ሴቅስከና ሃዶ?» ገይሶ ኡግምሴኪ።

³⁰ ኤድን ኪነ ደቅዳክ ከርንዘንክ ቶክም ፔገ ቤድም ጉድም ግሽመ ግሽርዴድ ሃቂኪ። ³¹ ኪተ ሹንኔሬ ዩሱሰደ ጋቴኮ፡- «ኤድንግረንክ ምም ሀ ዉሥድንደ ግሥንክ፣ ኪነ ጉድምን ግሽሜን ዩም ግሽርዴድንግር ምም አይትከዩ» ፣ ገይሶ ክረ ምክሰኪ። ³² ኖሬ «ከይኪቴ» ኪን ገይሴ። ኪቴሬ ኤድንዘንክ ዉተቅሶ ጉድምንት ዋር ከዮ አርኪኪ። ዩኔቶ! ኪነ ጉድምን ሙደ ጸርንት ሺጊክ ሃቂኮ፣ ሙዴነ ሪርቴኮ ዴንክ ሀሰቶ ጸርንት ዋር ጎብዞ ዴእሴኪ።

³³ ጉድምን ግሽዳቂድኔሬ ከትሜንግር ሀሰት ከዩኮ ኪነ ኤድን ሹንን ዩም ዩዘቆድንትግኪንኪ ራይን ግሣክ ሙዴነምክ ኪዘኪ።

³⁴ ኮት ቡር ከትሜንግር ደቅዴድ ኤድነ ሙደ ዩሱሰም ሽድንክን ዉተቅሴኪ። ይ ሸጃኪት ቡር «ኤሥን ኮነ ምንት ፔሬግረንክ ከይከዮ» ገይሶ ኪም ምክሰኪ።

ዩሱሰ ሀሻምክ ቁርምሰቃበም ክ ሀልሽሽምሽ

ጦርቀስ 2+1-12፣ ሉቃስ 5+17-26

9 ¹ ዩሱሰ ኖቄንዘንክ ቃሌርዳክ ጎንጊግር አርደቅሶ ጸርንዘንክ ቃልቶ ይ ጊሥዳክ ከትሜንግር ሃዴ።

² ዩኔቶ! ኤድ ያለቅ ሀሻምክ ቁርምሰቃበም ኤድነ አንግኪክ በልትዮ ክረ ቃዴኪ። ዩሱሴሬ ይዘን ቡድ እዘንትንኪተም ሸጃ ሀሻምንባብንቴን ጋቶ፡- «ሃነ ይንሥኖ፣ ዘገካ! ደቀልስሀንተም ሃን ኔክሸርሺ» ኪን ገይሴ።

³ ዩኔቶ! ሙሴት ከርቴን ኤስዴድንግረንክ ያለቅዎለቂድነ ቡዴግርንት ጋቴኮ፡- «ኤሥን ኮባብ ተ አነ ሳብ ግሥትክ ጳቅሽዶ?» ገይሶ ጉንድምሴኪ። ⁴ ዩሱሰ ጳቅሽንኪተም ኤስቴዳቦ ኮይን ኪን ገይሴ፡- «ሀሬከኔ ቡዴግራንት ደቅል ጳቅሽዴ?» (ደቀልስሀንተም ሃን ኔክሸርሺ) ገይንትንዘንኪ (ዳምተዮ ከይከዮ!) ገይንትንዘንክ ሀምን ቶክዴ? ⁵ ደይንኪሬ ኤድ ይንሥነ ፔሬዘን ኤት ደቀልስም ኔክሸንትክን ጋንምክት ደቅዳኪተም ዩ ኤስቴምሺ» ገይሶ ሀሻምንክ ቁርምሰቃበኔን «ዳምተዮ

8፣34፡- እዮብ 21+14። 9፣2፡- ግጥሥ 9+22፣ ጦርቀስ 10+52፣ ሉቃስ 7+50።

አንሀምንት ሀንክ በልተዮ ኤረንት ከይካ!» ኪን ገይሴ። ⁷ ኖሬ ዳምቶ ኤርንት ከዩ። ⁸ ኤድኔሬ ሸጃኮ ሪርቴኪ። «ኤትክን ኮይንምደ ጋንምን እምሳብ ሳብ ዴጸኔ» ገይሶ ኪም ጎገሺኪ።

ዩሱሰ ግጥሰም ክ ኤልሰምሽ

ጦርቀስ 2+13-17፣ ሉቃስ 5+27-32

⁹ ዩሱሴሬ ከርን ኮዘንክ ዳምቶ ክ ከይድክ ግጥሴ ጋርዳብ ኤድ ጊረ ከሽዳብ ጊሬን ይ ከሽዳኪት ከርንዘን ደቅተ ክ ደይክ ኪም ሸጃ፣ «ረቅሱቴክ ሙካ!» ኪን ገይሴ። ኖሬ ዳምቶ ረቅክቴክ ሙኪዘ።

¹⁰ ኮት ቡር ዩሱሰ ግጥሰት ኤር እሥምኪን ክ ደይከ፣ አቤዴሬ ቤድም፣ ጊሬን ከሽዴድንኪ ሙሴት ከርቴን ጳየዩድንክ ሃድዮ ዩሱሰዴኪ ከት ረቅክ ሙክዴድን ኪክን ያለቅኪን ደቅሴኪ። ¹¹ ፐርሰ ኤድኔሬ ሸጃኮ ዩሱሰት ረቅክ ሙክዴድኔን ጋቴኮ፡- «ዩም ኤስዳብስን ጊሬን ከሽዴድንኪ ደቀልስ ኤድንክ ኪክን ያለቅኪን እሥም ሀሬከንክ እሥዴ?» ኪን ገይሴኪ። ¹² ዩሱሴሬ ኤሴርቶ «ሀገርቴድነምንምሽ ሀልሽሚድነም እክም ዝከሰዩ» ¹³ ተ ደይንኪሬ ከዩቶ (ሳብክን እሚን እሚርዳኪዘንክ

ኤትክን አቴርሶ ምንትነም ነሽድቴ) ጋርሻሻክ ሀረ ግድኪሬ ኤስኪቴ። እተ ደቀልስ ኤድነ ሳብደ ኪ ግተን ኪም ኤልንትክን ሃደቅተንምሽ ሳብክን ኤኤክ ምንዴድነም ኤልንትክን ሃደቅቴ» ኪን ገይሴ።

እሥክሰ ደቅንትት ገይሴ

ጦርቀስ 2+18-22፣ ሉቃስ 5+33-39

¹⁴ ኮ ሴጽንክ ሸእሽዳብ ግንሰት ረቅክ ሙክዴድን ዩሱሰደ ሃዴኮ፣ «ምንኪ ፐርሰ ኤድንክ ቤድም ሴጽ እሥክሰ ደቅዶቴ፤ ሀንት ረቅክ ሙክዴድነ ደይንክ እሥክሰ ኪ ደቀያክ ሀሬከን ደይኪ?» ኪን ገይሴኪ። ¹⁵ ዩሱሴሬ ኮይን ኪን ገይሴ፡- «ኡቴሰን ኪ ኪክን ደቅድክ ኤንግን ሃደቂድነ አትርንት ኪም ዝከሰዶ? ደይንኪሬ ኡቴሰነም ኪረንክ ኪም ፓሽርድንደ ሴጽ ሃዳዴ፤ ኮ ሴጽንክ እሥክሰ ደቅዴኪ።

¹⁶ አብል ጊሼዘን አብል ክለም ጥግዳብ ደክዩ። ጥጊርድንክ

9+8፡- ሉቃስ 7+16። 9+10-11፡- ሉቃስ 15+1-2። 9+13፡- ሀሴእ 6+6፣ ግጥሥ 12+7፣ ዩድ 18+11።

አብላ ከሌነ ጊሼነም ይንክ በእትዮ ኮ ቴድድንክን ሀእንኩቴሬ ጋጽ ግድምዴ።¹⁷ ቴላ ሃቼርቴግር አንጽ⁶ ቦክ ገቸዳብ ደከዩ። ኮይን ገቸቄርድንደ ግሥንክ ቴሌነ ግእምሶ ድንክት ከይዴ። አንጽኔሬ ለለልምዴ። አንጽ ቦክም ደይንክ ቴላ ከሌግር ገቸቄርዴ። ኮይን ግሥንክ ቀስቴንነ ሙደ ደቀልከሰ ለቅም ደቅዴኪ። ገይሴ።

ዴእግረንክ ዳምተቅንደ ይንሂንኪ ዘምእንት ለልምዳቅንደ ኤቴንት ሀልሽሽኩክ

መርቀስ 5+21-43፤ ሉታስ 8+40-56

¹⁸ ዩሱስ ኮም ከ ኪዝድክ፣ ኤድ ዎለቅ ጋንምንት ደቅዳብ ከረ ሃዶ ብሬዜንክት ጉምፕርሶ «ይንሂእስት እረንክ ተ ዴእሴ፤ ደይንኪሬ ሃነ ሃደዮ አንሀንቴክ ዜኔኮት ዩዴሽታደይንክ ና ደደቅዴ» ገይሶ ኪም ምክሲ።

¹⁹ ዩሱሴሬ ዳምሴዳቦ ይንት ረቅክ ሙከዴድን ኪከን ኤሥንት ከርክ ከዩ።

²⁰⁻²¹ ዩኔቶ! ዘምእንት ለልምድክ ተሚኪ ቀስቴን ቦንክ ዩከ ሀገርደሻሽንደ መይን ቡዴግርንት ጳቅሽቶ፡- «አብሌንክት ዩሌክ እ ዎሎቴደይንክ ሀሻምንግርሰተንክ ሀልሽልሽድቴ» ይ ገይሶቅንክን ቡርጎክቴክ ሃዶ አብሌንክቴት ወጽሬነም ዎልሴ።²² ዩሱሴሬ ወልወሌ ጋቶ ይ ኮም ሸጅንክ፣ «ይንሂእስቶ፣ ዘገከዮ! እዜን ቡድ እዝንትሀንት ሃም ሀልሽሽቄ» ኮን ገይሴ። ኤቴኔሬ ኮዘንክ ዩዞ ሀልሺ።

²³ ኮት ቡር ዩሱስ ጋንምንት ደቅዳብሰሰንደ ኤር ከ ገእሻኪንክ፣ ሾሬምሽ ፑርድንደ ሬይነም ፑግዴድነምኪ ኡግግር ኡፕዴድነምክ ሸጅ፣²⁴ «ይንሂነ ራቶንምሽ ና ዴእከዩብ እሴስ ከይኪቴ» ኪን ገይሴ። ኪተ ደይንክ ዜንክት ለጽክ ይንጩኪ።²⁵ ኤድነም ደይንክ ግል ይ ዉሥሳኪት ቡር ዩሱስ አርደቅሶ ይንሂንንት እነም ዩቴ፣ ይንሂንኔሬ ዳምቴ።²⁶ ዩሱሱት ምንቴን ኮነ ፔጩንግር ደቅዴድ ሙደከን ኤስምሴዴ።

⁸ ዩድ 9+17፡- «አንጽዩ» ጋርሰቃክ ገመገሙ «ወይን ሰጂ» ጋርሳኪተም ከምድንደ «ቴላ» ጋርሰቃክ ገመገሙ «አቶግዳ» ገይንት «ሱልጽዩ» ጋርሳኪት ጳቅሽኑም አይቴር ግሰንትከኔ። ሀሬኪኔ ጋርሰንክ አር ፔግር ገብ ቴዮ ሽንንትከን ከይሰ ለንጽም ሱልጽግር ዎድረዩ።

9+20፡- ግጥስ 14+36፤ መርቀስ 3+10። 9+22፡- ግጥስ 9+2።

ዩሱስ ኤድ ቀስቴን አፕ ዎቤደም ከ ሀልሽሽምሽ

²⁷ ዩሱስ ከርን ኮግረንክ ዉተቅሶ ከ ከይድክ፣ ኤድ ቀስቴን አፕ ዎቤድ «ዩ ደዉት ይንሥኖ! ዋዴ! ዎም ሀልሽከዮ» ገይሶ ኡግግራኮ ረቅክቴክ ሙከዳቄኪ።²⁸ ኖሬ ኤር ከ አርሃኪት ቡር አፕ ዎቤድኔሬ ብሬዜንክት ኡሥቴኪ። ዩሱሴሬ ኪን ጋቶ፡- «አፕዩንተም ሀልሽንት ኢም በሸዮኪተም እዜን ቡድ እዜ እዝዶ?» ኪን ገይሴ። ኪቴሬ «ዩዩተ ዩ ባቦ! እዝዝዶቴ» ገይሶኪ።²⁹ ዩሱሴሬ «ቡድ እዝንትዩንትምሽ ዩን ኮ ግተኔ» ገይሶ አፕንኪተም አንንቴክ ሃዴ፤³⁰ አፕንኪቴሬ ሸጅ። ኖሬ ኪን ጋቶ፡- «(ዩሱስ ዎም ሀልሽሽ) ገይሶ ሀይኔሬ ዩ ኪዘይምሽ ዩከሥ ጳይኪቴ!» ገይሶ ዘምክ ኪን ኪዜ።³¹ ኪተ ደይንክ ዉተቅሴኮ ፔጩን ኮግር ሙደ ዩሱሱት ዘም ዎንነም ኪሰት ባዜኪ።

ዩሱስ ኤድ አፕ አልቀየም ከ ሀልሽሽምሽ

³² አፕንኪት ሀልሺድነ ኪ ዉዳኪንክ ኤድ አቤድ ሻን አፕክት ዉእቶ ከይሰቃበም ከረ ታደኪ።³³ ሻንሰነግሬ ከ ዉሥሳኪት ቡር ኤሥንት አፕ አልቅሴ። ኤድኔሬ «ኮይንምደ ሬይ እሰራኤል ኤድንት ፔጩግር ዎለቄሴሬ ሸጅ ኤሰረይንዴ» ገይሶ ረርሴኪ።³⁴ ፕርሰ ኤድን ደይንክ «ኖ ሻንነም ከ ዉሥዳክ ሻንንት ጋኔሰንት ዘምክ ዉሥዴ» ገይሶኪ።

ዩሱስ ኤድንክን ከ አቴርሰምሽ

³⁵ ዩሱሴሬ አይሁድ ኤድንት ምክሰ ኤይንግር ኤሳርተ ሳብት ሳምንንክግክ ደቅሽ ኡፕሰነም ኪሃርተ ከትሚንግርኪቴሬ ሞሬንግርኪቴሬ ሙደ ኡንግዳቄ። ገለ ገሌንደ ሀሻምኪ ሲቅምክ ዩም ዩዘቄድ ኤድነግሬ ሙደ ሴደን ኮክ ኪም ሀልሽዳቄ።

³⁶ ዩሱስ ቤድም ኤደም ይ ሸጃኪን ሴጽተ ገሽመ ኪም ገሽዳብኪት ደኪድ ቁልምሽ ገቸርሾተ፣ ደቅሽባብ በሸርሽኮ ገእሽ ኪ ከላርሰንክን ኪከን አቴርሴ።³⁷ ኮ ሴጽንክ ይንት ረቅክ ሙከዴድኔን «ሱደርዳክ እሰንነ ቤድምዩተ ሽክዴድነ

9+29፡- ግጥስ 15+28። 9+30፡- ግጥስ 8+4። 9+34፡- ግጥስ 12+24፤ መርቀስ 3+21 ሉታስ 11+15። 9+35፡- ግጥስ 4+23፤ መርቀስ 1+39፤ ሉታስ 4+44። 9+36፡- ፕዶድር 27+17፤ 1 ባብን 22+17፤ 2 ዜነ 18+16፤ ህዝቃ 34+5፤ ሠነራስ 10+2፤ መርቀስ 6+34። 9+37፡- ሉታስ 10+2።

ደይንክ ተከሚኪ 38 ተ እነ እስንንት ባቤን ሽክዴድነም ምን ሃምንግር ጉጅሸዮ ክ እይቴምሽ ምክሰኪቴ» ኪን ገይሲ።

ክርስቶስ ይንት ንቃሽከን ክ ኬም አይሠቁድ

ጦርቀስ 3፡13-19፤ 6፡7-13፤ ሉቃስ 6፡12-16፤ 9፡1-6

10 ¹ ዮሱስ ይንት ረቅክ ሙከዴድን ተሚኪ ቀስቴን ኤድነም ደረ ኤልሶ፡- «ኸንነም ኤድንዘንክ ጠሥኪቴ፤ ሀገርቴድነሚሬ ሙደ ሀልሽኪቴ» ገይሶ ንንም ኪን እምሴ። ² ዮሱስ ይንት ንቃሽከን ክ አይሠቁድንት ናምነ ኪነዮኪ፡- ብሬዜን ጵጥርሴ ዲም ጋርዳብ ሰምንኪ እንዴጥስ እንድራሰክ፤ ዘብዶስቴሬ ይንሥነ ሀይቆብኪ ሞንሰክ፤ ³ ፕልጶሴሬ፤ ቤርቴልሞሴሬ፤ ቶማሴሬ፤ ጊሬን ቲይደቃብሰን ማቶሴሬ፤ እልፖስት ይንሥን ሀይቆቤሬ፤ ታዶሴሬ፤ ⁴ ፔጫይንትከን ኒቅምደቃብሰን ሰምኔሬ፤ ዮሱሰም ዴእከን ዮሥትዮ እምዳብ አስቆርተ ፕጫንክ ሃደቃብን ይሁዴሬ፤ ኪን ሃቁኪ።

⁵⁻⁶ ዮሱስ ኪን ተሚኪ ቀስቴንነም ይ አይድንክ ኮይን ገይሶ ኪን ኪዚ፡- «ዮ ከይድንክ ቆልምሽ ከየቆድን እስራኤል ኤድንደ ከይኪቶንምሽ አይሁድ ማትኪድንት ጎግንክ ሀይከይኪቴ፤ ሰግረ ኤት ከትሚንግር ሀይአርትኪቴ። ⁷ ከዮቶ ዮ ኪዝድንክ፤ (ሳብ ባምዳክ ሴዲን ዝእቴ) ገይሶ ኪሰኪቴ። ⁸ ሀገርቴድነሚሬ ሀልሽኪቴ፤ ዴእቴድነሚሬ ጳሰኪቴ፤ እሠ ሀኸምን፣ ዲም ዮዘቆድነሚሬ ሀልሽኪቴ፤ ኸንነሚሬ ኤድንዜነንክ ጠሥኪቴ። ጉር ዮ ቴየቃኪተም ኤድንክኔሬ ጉር እምኪቴ። ⁹ ምርቀምኪ ብረምክ፤ ሰንትብሚሬ ኪሰግራንት ሀይቲይኪቴ። ¹⁰ ጎጥዮንትከን እሥም ሞር ቴዮርድንደ ሱልጵ ሀይቲይኪቴ፤ ቀስቴን ሸምንኪ ሚሚክ፤ ጉፕ ከንክ ሀይቲይኪቴ። ምን ምንዳቤን እሥም እምሚርዴ።።

⁷ ዮድ 10፡8፡- «እሠ ሀኸም» ጋርዳኪትክ ለው ሙጻፕ ዮድ 13ክን ሸትኪቴ። ሙጻፕ ጫላግር «እሠ ሀኸሚ» ጋርዳክ ዜደን ሃገርድንደ ኤደንክ ኤደም ዮድንደ ጲፕሰድንደ ገላ ገላንደ ሀኸምን ደውዴ።

10፡1፡- ሉቃስ 9፡1-2። 10፡2፡- ግጥሥ 4፡18፤ ፕደደ 21፤ ዮድ 16፡18፤
ጦርቀስ 3፡16-19፤ ሉቃስ 6፡14-16፤ ሞን 1፡43፤ አይቴርቴድንት ምን
1፡13። 10፡7፡- ግጥሥ 3፡2። 10፡9-15፡- ሉቃስ 10፡4-12።
10፡10፡- 1 ቆግጥስ 9፡14፤ 1 ጥምንቶስ 5፡18።

¹¹ «ከትሚንግር ወይ ሞሬንግር ዮ አርድንክ ዮም ቲይከን ማዳብ ሀይ ክ ደይንኪሬ ለቅምስት ጎይስቴቶ ኪም ኤስኪቴ። ፕጫን ኮግረንክ ዮ ከይቴንክ ዮክ ከረ ኤር ዶቅኪቴ። ¹² ኤድንደ ኤር ዮ አርድንክ ኪም አንጅኪቴ፡- (ለቅም ዮን ማተኔ) ኪን ጋኪቴ። ¹³ ኤዮ ኤድነ ዮ ኪዝዳክ ኪዜነም ኤሴርሶ ዮም ኪ ቴይድንክ፤ ዮረ ዶቅዳክ አንጅነ ኪን መማዴ። ዮም ቴየዮድ ኪ ማሥንክ፤ ዮረ ዶቅዳክ አንጅነ ዮንክ ማዴ። ¹⁴ ይንክ ዮም ቴየዮትኪ ዮ ኪዝዳኪተም ኤሰረዮድ ኪ ማሥንክ ኤዮን ኮግረንኪ ከትሚን ኮግረንክ ዮ ጫዳኪንክ፤ ዜንኪት ንቃሽ ኮ ማቴምሽ ዱትዜኔንተንክ ቡልነም ሞር ድንክሰኪቴ። ¹⁵ ዶፕን ዮን ጋድቴ፤ ቤር ሲጽንክ ከትሚን ኮዘንክ ሶዶምኪንኪ ጎሞሬዜንክ ዝእዳክ ቤርነ ቶቶክዴ» ኪን ገይሲ።

ዮሱስት ሃድንትንት ብሬዜን ከልርኪ ዳርክ ቤድምሽ

ጦርቀስ 13፡9-13፤ ሉቃስ 21፡12-17

¹⁶ ዮሱስ አልክ «ዮኔቶ፤ እተ ቆልምሽ ዮሄንት ሞልትግር ዮም አይድቴ። ከንክን ዮተ ደይንክ ጉንምሽ ቡዴካሚትኪ ምሌምሼሬ ለቅሚድ ማትኪቴ። ¹⁷ ደይንኪሬ ኤድነ ቤር ቤርዴድ ብርኪን ዮሥትዮ ዮም እምምዴኪ፤ ሱድም ከርግግሬሬ ዮም ቶቶእዴኪ፤ ከንክን ኤድንደንክ ዮከሥ ጳይኪቴ። ¹⁸ ፕጫን ጊሥዴዴኪ ባብንዴክ ቤርክን ዮትዮ ዮም ከይዴኪ። ኮኔሬ ኪድድንቴኪ አይሁድ ማትኪድ ሙዴት ብሬዜን ንቃሽእስት ዮ ማቴምሼ። ¹⁹ ዮዜን ቤርክን ዮሥትዮ ዮም ኪ እምዳኪንክ ዮ ኪዝድንደሬ ኮ ሲጽ ዮን እሚርድንክን (ሀለኖ ዮይቴ? ሀር ኪሰቴ?) ገይሶቶ ሀይከልርኪቴ። ²⁰ ዮንክ ኪዝዳብሰን ዮባብት መንፔሰኖንምሽ ዮተ ዮንት ደኪቴ።

²¹ «ሲዴን ኮክ እንዴጥሴሬ እንዴጥሰም፤ ባቤኔሬ ይንሥይንተም ዴእከን ዮሥትዮ እምዴኪ። ይንሥኔሬ ዮም አዲድንዜን ጳምሴቲ ኪም ዴይሰለደኪ። ²² ዮተ እስት ናምንክኔ ገይሶ ኤድ ሙዴት ብሬዜን ይገርጽቴድ ማዴቴ። መቅንቴንክ ዮክ ዘብዳብ ደይንክ ና ደደቅዴ።

²³ «ከትመ ምለቅንዴትግር ዮም ኪ ዳድንክ ከትሚን ኮም ገርሺቶ ከትመ አብንዴትግር ከይኪቴ። ከንክን ዶፕን ዮን

10፡14፡- አይቴርቴድንት ምን 13፡51። 10፡15፡- ፕኸር 19፡24-25፤ ግጥሥ
11፡24። 10፡16፡- ሉቃስ 10፡3። 10፡17-22፡- ሉቃስ 12፡11-12።
10፡22፡- ግጥሥ 24፡9፤ ፕደደ 13።

ጋድቲ፡- እስራኤል ፕጭ ደቅዳክ ከትጫን ሙዲግር ኡፕሰለሰተም ዩ ዠላሽከደይክ ኤድ ይገሥነ ሃዳዲ።
 24 «ዩም ኤሴርዳብሰነ ዩም ኤሰዳብገዘንክ ጋጸዩ፡ ፕከሽዳብኔሬ ዩም ፕከሽሽዳብገዘንክ ጋጸዩ። 25 ዩም ኤሴርዳብኔሬ ዩም ኤሰዳብምሽ፡ ፕከሽዳብኔሬ ዩም ፕከሽሽዳብገምሽ ማትንትንክት መመቅዴ። ኤዩንት ባቤንጫሴሬ (ብኤልዜቡል)። 26 ገይሶ ኤሴርሰቅክ፡ ኤርጫድንክተም ደይንክ ገእሽ ደቅለይሰንደ ናምኬት ዎዴኪ» ኪን ገይሴ።

ጳሕንት ሀይክን ገዘሰድምሽ

ሉቃስ 12፡2-7

26 ዩሱስ ኪን ጋቶ፡- «ተ አነ ኤድንክን ሀይጳሽኪቲ። ኮኔሬ ቅጭምቴንደ አይቴር ሃፕምንትኮት ኔገዩ፤ አችምተአኪሬ አይቴር ኤሰምንትኮት ኔገይገዴ። 27 እ አችክ ኪዠደቃኪተም ዩተ አይቴር ኪስኪቲ፤ ቃምዩንቴክ ቶክም ዩ ኤሴርተቃኪተም አይቴር ጫጭ ኪስኪቲ። 28 ዩተ ሞም ዴሶ ነፕሰም ዎለዩድንክን ሀይጳሽኪቲ። ጋጽ ጳሕንት ዩም ገዘሰድንደ ነፕሰምኪ ሞምክ ኪከዘነ ሌፕሴጽ ድከይንደ ናንግር ዠቅሾ ከይሰንት ዩን ማዳብ ሳብክን ጳሕኪቲ።
 29 «አፕት ጸቀ ቀስቴኔድንም በኪነ ዎለቅክን ሺኔርደ ደኮ? ኪነ አፕትንግረንክ ባቤኔንት ኪስክደይክ ዎለቁንዴሴሬ ጉር ዴአዩ። 30 መቴዩንቴት በቅሌንጫሴሬ ከንክ ሙደ ሳብ ፕይቲ። 31 ከንክን ዩተ ሀይጳሽኪቲ፤ ኪነ አፕት ጸቁን ቤድጫድንዘንክ ዩተ ገጋጽዴቴ» ኪን ገይሴ።

ክርስቶስክን ነቁሽንት ገዘሰድምሽ

ሉቃስ 12፡8-9፣ 51-53፣ 14፡26-27፤ ማርቆስ 9፡41

32 ዩሱስ ኪን ጋቶ፡- «እከን ኤድ ብርዚን ነቁሽዳብ ሙዴክን እቴሬ ርኪግር ደቅዳብ እባብት ብሬዚን ከከን ነቁሽድቲ። 33 ኤድ ብርዚን (አተ ኪም ኤሰይቴ) ኢም ጋዳበጫሬ ርኪግር ደቅዳብ እባብት ብሬዚን (አተ ኪም ኤሰይቴ) ጋድቲ።

8 ዩድ 10፡25፡- «ብኤልዜቡል» ጋርዳብሰን ሻንገት ጋነ ሃቂ።

10፡24፡- ሉቃስ 6፡40፤ ሞሃስ 13፡16፤ ዩድ 15፡20። 10፡25፡- ግጥስ 9፡34፤ ዩድ 12፡24፤ ማርቆስ 3፡22፤ ሉቃስ 11፡15። 10፡26-33፡- ማርቆስ 4፡22፤ ሉቃስ 8፡17። 10፡31፡- ግጥስ 26። 10፡33፡- ሉቃስ 9፡26፤ 2 ጥምንትስ 2፡12።

34 «አተ ኤድን ፕጫዜን ኪከም ኪ ጋመንኪ ኪከም ኪ ዴይሰንክ ሃደቅተንምሽ ኤድንት ሞልትግር ለቅመም ታትከን እ ሃደቂ ገይሴቶ ሀይጳሽኪቲ። 35 እ ሃደቃኪነ አንግንሥንም ባቤንዘንክ፡ መይንሥንም እንዴንዘንክ፡ አክነም አክንዘንክ ፓሽከን ሃደቅቲ። 36 ኮ ዩም ፓሺርሸቃብንም ይሻደድነ ከት ኤርጫድነ ይንት ማዴኪ።

37 «እዘንክ ጋጽ ባቤንም ወይ እንዴንም ነሽዳብ እከን ና ማተዩ። ታሬ አልከ እዘንክ ጋጽ አንግንሥይንተም ወይ መይንሥይንተም ነሽዳብ ይ ደይንክ እከን ና ማተዩ። 38 ዜን ዩም ርኪርዳክ መስቁልይንተም በልቶ ረቅስቴክ ሙከዩብ ይ ደይንክ እከን ና ማተዩ። 39 ነፕሰይንተም (አስት ሃፕድቴ) ገይሶ ለንቅዳብ ነፕሰይንተም ከከይሰዴ፤ ነፕሰይንተም እከኔ ገይሶ ከይሰዳብ ኮም ሃፓፕዴ።

40 «ሾቶምሽ ዩም ቴይዳብነ ኢም ቴይዴ፤ ኢም ቴይዳብኔሬ ኢም አይሠቃብ እባብም ቴይዴ። 41 ሳብት አይቴን ኪዠዳብም ምንክትከኔ ገይሶ ኤርንት ኪም ቴይዳብኔን ሳብት አይቴን ኪዠዳብሰኔን እጫርዳክ በዜንም ኪኔሬ እምጫርዴ። ሳብከን ኤኤክ ምንዳብም ሳብከን ኤኤክ ምንክትከኔ ገይሶ ኤርንት ኪም ቴይዳብ ሳብከን ኤኤክ ምንዳብሰኔን እጫርዳክ በዜንም ኪኔሬ እምጫርዴ። 42 ዶፕን ዩን ጋድቲ፡- ኪኔግረንክ ሙደ ቶክዳብኔን እስት ረቅክ ከ ሙከድንከኔ ገይሶ ቡርጭቶ ዎለቁሴሬ ናቶ ጣዘም ኪም ዎእሽዳብ ሀይ ከ ደይንኪሴሬ በዜክት ኔገዩ። ገይሶ ኪን ኪዜ።

ሽእሽዳብ ሞንሰ ዩሱሰደ ኪም ከ አይሠቁድን

ሉቃስ 7፡18-35

11 1 ዩሱሴሬ ተጫኪ ቀስቴን ይንት ረቅክ ሙከዴድኔን ኪዜን ኮም ይ መቅሻኪት ቡርተ ከርን ኮም ገርሾ አይሠድ ኤድንት ከትጫንግር ሳብት ኡፕሰንም ኤሰከንኪ ኪዜከንክ ከዩ።

2 ሽእሽዳብ ሞንሴሬ ደከር ኤይንግር ደቅዶ ክርስቶስት ምንም ኤሴርቶተ ይንት ረቅክ ሙከዴድንግረንክ ክርስቶሳደ

10፡34-35፡- ሉቃስ 12፡51-53። 10፡36፡- ሞሃስ 7፡6። 10፡37፡- ሉቃስ 14፡26። 10፡38፡- ግጥስ 16፡24፤ ማርቆስ 8፡34፤ ሉቃስ 9፡23፤ ዩድ 14፡27። 10፡39፡- ግጥስ 16፡25፤ ማርቆስ 8፡35፤ ሉቃስ 9፡24፤ ዩድ 17፡33፤ ሞሃስ 12፡25። 10፡40፡- ግጥስ 18፡5፤ ማርቆስ 9፡37፤ ሉቃስ 9፡48፤ ዩድ 10፡16፤ ሞሃስ 13፡20። 10፡42፡- ግጥስ 25፡40፤ ማርቆስ 9፡41። 11፡2፡- ግጥስ 14፡3።

ኤድ አይሁዳ³ ከቴሬ ክርስቶስደ ሃደቡ « ሳብ ደም አይዳብ ሃዳዴ ገይሶ ደም ም ጳይዳብን ሃና? ወይ ኤድ አባባም ጳይቶ? ገይሶ ሞንሳ ሃም ገይስዴ» ገይሴኪ።
 4 ዮሱሴሬ ማሰቶ ኮይን ኪን ገይሴ፡- «ከዩቶ ዩ ሼጀቃኪተምኪ ዩ ኤሴርተቃኪተምኪ ሙደ ሞንሴን ኪስኪቴ»
 5 አፕይንት ሸይዩድን ሸሸዴኪ፤ ምቤድኔሬ ኡዝመ ሙክዴኪ፤ ለሠ⁹ ሆኸምንት ደቅዴድኔሬ ሀልሸልሸዴኪ፤ ቃምንት ሠርሰዩድኔሬ ሠርሰርሰዴኪ፤ ዴእቲድኔሬ ደዳምዴኪ፤ ቀምእንክኔሬ ሳብት ጉሚር ኡፕሰንም ኪን ኪዜርዴ።
 6 እንክኔሬ ጎሀርያብ አንጅምቴባቤ» ገይሶ ዮሱስ ኪን ማሰሴ።
 7 ኪቴሬ ማት ኪ ከይከ ዮሱስ ቤድ ኤድኔን ሞንሰንክማኪተም ኪዘ ዩዞ ኮይኔሬ ኪን ገይሴ፡- «ተ ሀረ ሼቴ ፔጫ ምጅንግር ከይሻሼ? ገገገ ገግድክ ሹምባቂት መተ ሸዳኪተም ሼቴ ከይሻሹ? 8 ተ ሀረ ሼቴ ከይሻሹ? ኡዝድንደ አብላ ቆቤርተቃብም ሸችቶ? ኮይን ማሥንክ ኡዝድንደ አብላ ቆቤርዴድ ፔጫት ባቤር ደቅዴኪ»
 9 ተ ሀረ ሼቴ ከይሻሹ? ሳብት አይቴን ኪዝዳብም ሼቴ ከይሻሹ? ዩዩ፡ ዩን ጋድቴ፤ ና ሳብት አይቴን ኪዝዳብምን ጋጽዳቤ።
 10 (ዩና! ጎግሆንተም ሃጽዳብ አይቴርቴባብእስተም ብሬዝንት አይድቴ) ገይሶ ከጎክን ጸፕርሰቃብን ኮነ ሞንሰክኪ።
 11 ዶፕን ዩን ጋድቴ፡- ፔጫኪን አዴርሰቂድ ኤድ ሙዴግረንክ ሸእሸዳብ ሞንሰዝንክ ጋጽዳብ ሀዩሴሬ ደክዩ። ደይንኪሬ ሳብት ባምንግር ሙዴንዝንክ ቶክም ማሠቃብ ሞንሰዝንክ ጋጽዴ።
 12 ሸእሸዳብ ሞንሰ ቦንዝንክ ዩዞ ከኔክ ዩክ ሳብት ባምን ዘምክ ሃትከን ዩይዴ፤ ኮግሬሬ አርትከን ዘምክ ዝቅምዴድን ኮም ሃፕፕዴኪ።
 13 ሙሴኪ ሳብት አይቴን ኪዝዴድንክ ሙደ ሸእሸዳብ ሞንሰት ቦንንክ ዩክ ዝእክኪተም ኪዝዴሻሸኪ።
 14 ተ አነ ቴይከን ዩ ዝግዝንክ ኮነ ሃዳዴ ገይሶ ደም ኪዜርደቃብ ኤላሰት ከርግር፤ ዩኔቶ! ሞንሰ

⁹ ዩድ 11+5፡- «ለሠ ሆኸም» ጋርዳኪትክ ለው መጻጥ ዩድ 13ኪን ሸትኪቴ። መጻጥ ሠግር «ለሠ ሆኸም» ጋርዳክ ዜኔሽ ሃፕርርገደ ኤዝክ ኤደም ዩድንደ ደገሰድገደ ገላ ገላገደ ሆኸም ደውዴ።

11+3፡- አላክምስ 18+18፤ ሞንሰ 6+14። 11+5፡- አላስ 35+5-6፤ ዩድ 61+1። 11+6፡- ግጥሥ 13+57፤ ዩድ 26+31። 11+9፡- ግጥሥ 14+5፤ ዩድ 21+26፤ ሉቃስ 1+76። 11+10፡- ምላካስ 3+1፤ መርቆስ 1+2፤ ሉቃስ 16+16። 11+14፡- ምላካስ 4+5፤ ግጥሥ 17+10-13፤ መርቆስ 9+11-13።

ማሁ።¹⁵ ከጎክን ኤሴርድንደ ቃምንት ደቅዳብ ከ ኤሰረኔ።
 16 «ደይንኪሬ ቦንን ኮግር ደቅዴድ ኤድንም ሀሬኪ ኪም ከምስቴ? ዘከዜን ደቅሶ ቤልሥስኪሰም ኤላሬኮ ኮይን ጋዴድ ይንሥንም ከምዴኪ፡-
 17 ኪቴሬ (ሉቁስን ምይሰ ዩን ፑግዞቴ፤ ዩተ ደይንክ ሉቅኪቴ፤ ሸረ ዩን ፑግዞቴ፤ ዩተ ደይንክ ኤፕኪቴ) ኪን ጋዴኪ።
 18 ተ ሸእሸዳብ ሞንሰ እሥክስኪ ምጭስክ ከ ደቅድክ፤ (ኮነ ኤሥን ሹን ዩም ዩዞቃቤ) ኪም ገይሴኪ።
 19 ተ አነ ኤድ ይንሥን እሣሬኪ ምጫሬክ ደቅድክ፤ ኪቴሬ (ዩኔቶ! ኮነ አነ እሥምኪ ምጭምክ ሃኸዳቤ፤ ጊሬን ከሸደድንቴኪ ደቀላስ ኤድንቴክ ሰሴሰኔ) ኪም ገይሴኪ። ኮከን ሳብት ሩርምን ዶፕን ማትጎትኔኮት ኤስምዳክ ምንንኮቴኪ» ገይሴ።

ሳብደ ኪ ማትከንክን ኪን ከንጅርሼድ ከትሚን

ሉቃስ 10+13-15

20 ከዝንክ ዮሱስ ቤድም ሪርሸድንደ ሪይን ኪግር ከ ሞንሰቂድ ከትሚንግር ደቅዴድ ኤድን ደቀላስ ምንይንተም ገርሼኮ ሳብደ ኪ ማትከንክን ኮይን ገይሶ ኪን ከንጅኪ፡-
 21 «ኮራዝን ከትሚንግር ደቅዴድና! ሀይዩቴ! ቤቴሰይደ ከትሚንግር ደቅዴድና! ሀይዩቴ! ዩረ ምኔርሰቃኪን ሪርሸዳክ ምን፤ ፕርሰግርኪ ሰይኔግርክ ምኔርተ ሃቅንክ፤ ኤፕ ሴጽክ ቆብሬርዳኪን አብሴንም ቆቤርሶ ብንዴሬ ሙቴዚንንት ሳርቶ ቤድ ቦንት ብሬኪን ደቀላስ ምንይንተም ገርሼኮ ሳብደ ማዳቂኪ።
 22 ከጎክን ዩን ጋድቴ፡- ቤር ሴጽንክ ፕርሰዚንኪ ሰይኔዚንክ ዝእዳኪዝንክ ዩዚን ዝእዳክ ቤርን ገጋጽዴ።
 23 ዩተ ቅፕርናሆም ከትሚንግር ደቅዴድ ኤድና! ፔስ ርኪክ ዩክ ጸኪ ገይሰቴ ጳቅሸዶ? ተ ሸሸ ዴእቴድ ደቅዳክ ከርንግር ሀቸዴቴ። ዩግር ምኔርሰቃክ ሪርሸዳኪን ሪይን ሰደምግር ኮይን ምኔርተ ሃቅንክ፤ ከትሚን ኮነ ከይከሰ ከኔክ ዩክ ደቅዳቂ።
 24 ከጎክን እተ ዩን ጋድቴ፡- ቤር ሴጽንክ ዩዚን ዝእዳክ ቤርንክን ሰደምኪን ዝእዳክ ቤርን ቶክም ማዴ» ኪን ገይሴ።

11+18፡- ግጥሥ 3+4፤ ሉቃስ 1+15። 11+19፡- ግጥሥ 9+10። 11+21፡- አላስ 23+1-18፤ ምክቴላ 26+1-21፤ ዩድ 27+1-36፤ ዩድ 28+1-23፤ እዩኤላ 3+4-8፤ ለምጽ 1+9-10፤ ዘገራሰ 9+2-4። 11+23፡- ፕኸር 19+24-25፤ አላስ 14+13-15። 11+24፡- ግጥሥ 10+15፤ ሉቃስ 10+12።

ክርስቶስንክ ሀውሽ ሃጥንት

ሉቃስ 10+21-22

25 ኮ ሴጽንክ ዮሱስ ኮይን ገይሶ ሳበም ምክሌ:-
 «ፕሬቲኪ ርኪቴክ ባበ ማሣብ አባባ! ሪይን ኪነም
 ፋርግዲንደንኪ ኤስቴድንደንክ አቸተዮ ይንሥ ሚርሴይን ሀ
 ደውሰንከን ሃም ነጥሸድቴ» 26 ደፕቴ፣ አባባ! ኮይን
 ምንንትከን ሀንት ለቅም ደቅሽ ማህቄ» 27 ሪይ ሙዴነም
 እባብደንክ ኢን እግርቴ» ሳብ ባቤን ከይሶ ሳብ ይንሥንም
 ኤስዳብ ሀዩሬ ደክዩ» ኮይኔሬ ሳብ ይንሥን ከይሶ ሳብ
 ባቤንም ኤስዳብ ሀዩሬ ደክዩ» ሀዩሬ ሳብ ይንሥን ዩን
 ደውከን ነሽከንዴት ከይሶ ሳብ ባቤንም ኤስንት ኪም በበሽዴ»
 28 «ዩተ ለንቅሴድ፣ በልነ ዩዜን ዴዴድኖ! ሙደ አረ
 ኮር ሃትኪቴ! እተ ዩም ሀውሽውሽድቴ»
 29 ቀምቤርእስተም ቀዴዜኔንት በልኪቴ፣ እረንኪሬ
 ኤስኪቴ! እተ ለቅምባብ፣ ቡድስቴኪሬ ዩከን አቴርዳብ እ
 ማሥንከን ነጥሶዩንትከን ሀውሽ ሃጥዴቴ» 30 ቀምቤርእስት
 ዴዳይንዴ፣ በልኔእስቴሬ ሻሹዩ» ኪን ገይሴ»

ሀውሽ ሴጽንክ ዮሱስኪን ገይሶ ገለሽምሽ

ሙርቀስ 2+23-28 ሉቃስ 6+1-5

12 1 ኮት ቡር አይሁድ ኤድንት ሀውሽ ሴጽንክ
 ዮሱስ ዜርግ መሸርሸቅንደ ሃምግርክ ከ ከይዳቅክ፣
 ከት ረቅክ ሙከዴድነ ዳቅ ኪም ገእስክ ዜርግንት ትሺነም
 ተክስቶ ምክስት ገኤዜኪ» 2 ፕርሰ ኤድነ ኮም ሺጃ ዮሱሴን
 ጋቶ:- «ዩኖ! ሀንት ረቅክ ሙከዴድነ ሀውሽ ሴጽክ ምንንት
 ገክሰይንዴተም ምንደኪ» ኪን ገይሴኪ» 3-4 ዮሱስ ማስቶ
 ኮይን ኪን ገይሴ:- «ኤነ ባብስን ደጫትኪ ከ ኪከን
 ደቅዴድንክ ዳቅ ኪም ገእስክ ሳብት ጫል ኤዩንግር አርዞ
 ሳብት ብሬዜን ምዴርሰቃክ ቅጺነም ቴዮ ኤድይንት ኪከን ከ
 እሣኪተም ነቤብኪቶ? ቅጺን ኮም ኤድነም ሳብ ኪከን
 ቄሽምሽዴድንምሽ ኤድ አቤድ እሠን ገክሰይ ሃቄ»
 5 አልክምስ ኤድነም ሳብ ኪከን ቄሽምሽዴድነ ሀውሽ
 ሴጽንክ ሳብት ጫል ኤዩንግር ኪ ምንድንክ ደቀልስ ኪን

11+27:- ግጥስ 28+18 ጥገላ 1+18 ጉድ 3+35 ጉድ 10+15
 11+29:- ኤርግስ 6+16 ጥገላ 13+15 12+1-8:- አልክምስ 23+25
 12+2:- ጫትንት 20+8-11 12+3:- 1 ሳላ 21+1-6 12+4:- ሉው
 24+5-9 12+5:- ፕድድር 28+9-10»

ማተያኪተም ሙሴት ከርተ መጻገንግር ነቤብኪቶ? 6 እተ
 ዩን ጋድቴ:- ሳብት ጫል ኤዩንክንክ ጋጽዳብ ተ ኩር
 ደቅዴ» 7 አልክ

(እተ ሳብከን እግን እግርዳኪዘንክ
 ኤትከን አቴርሶ ምንንትነም ነሽድቴ)
 ጋዳክ ሀረ ገይንት ደይንኪሬ ዩ ኤስዳቅንክ ኮ ደቀልስይንት
 ደኪድንኪን ቤረይ ሃቄቴ» 8 ኤድ ይንሥን ደይንክ ሀውሽ
 ሴጽንት ባበኮቴ» ኪን ገይሴ»

አንንት ሀገርሾ ሚገሰቃብ ኤድ

ሙርቀስ 3+1-6 ሉቃስ 6+6-11

9 ዮሱስ ኮዘንክ ዳምሶ አይሁድ ኤድንት ምክሰ ኤይንግር
 አርዜ» 10 ከ አርድንክ ኤድ ምለቅ አንንት ሚገሰቃብ ሃቄ»
 ኪተ ፕርሰ ኤድነ ዮሱሰም ቤርምስከን ገግዜኮ «ሀውሽ
 ሴጽንክ ኤደም ሀልሽንት ሳብት ከርቴክ ኪዜርቶ?» ገይሶ
 ኪም ገይሴኪ» 11 ኖ ደይንክ ኪን ማስቶ «ዩግረንክ ቀልንት
 ደቅዳብ ሀውሽ ሴጽንክ ምሪግር ኮ ቡኪልሰንክ ምረንክ ኮም
 ዩትዮ ጫዎብ ሀዩ? 12 ተ ኤድ ቀልግዜንክ ገእሽ ጋጽደ
 ደኮ? ከንከን ሀውሽ ሴጽንክ ለቅም ምነም ምንረን ኪዜርቴ»
 ኪን ገይሴ» 13 ኮት ቡር ዮሱስ ኤሥን አንይንት
 ሚገሰቃብኔን «አንሀንተም አይትካ» ኪን ገይሴ» ኤሥኔሬ
 አንይንተም ከ አይሣኪንክ ሳነ ሀልሾ አንንከት በግንምሽ
 ማሂ» 14 ኮዘንክ ፕርሰ ኤድነ ደይንክ ጫተቅሶ «ሀስን ዩእሶ
 ኪም ዴይስቴ?» ገይሶ ኪከን ኪዘምዳቄኪ»

ሳብ ደንት ጥክሻንክን ዩም ከ እዘቃብ

15 ዮሱሴሬ ዩም ዴይስከን ኪከደ ኪ አልቅምዳኪተም
 ኤስቴዳብ ተ ከርግረንክ አብዜን ከ ዳምስክ ቤድ ኤድነ
 ረቅኮቴክ ሙከዳቄኪ» ኪነ ሙደም ሀልሽ፣ 16 «ዩም
 ሀልሻቅብነም ሀይኔሬ ዩ ኪዘይምሽ» ገይሶ ኪን ኪዜ»
 17 ኮኔሬ ዮሱሴት ገይንትነ ኤነ ሳብት አይቴን ኪዘዳብ እሳሰ
 ገይሻቅከ ቦድምቴምሽ ማሂ» 18 ኮኔሬ
 «እ ዩም እዘቃብኪ እስት ጥክሻንክን ኮይ-
 እ ዩም ነሽዳብሰንኪ እ ዩንክ ጉግርዳብሰንክ ኖቄ»
 መንፕሰእስተግሪ ዜንከት ሀውሽድቴ!

12+7:- ሀልእ 6+6 ግጥስ 9+13 12+10:- ሉቃስ 14+3 12+11:- ሉቃስ
 14+5 12+14:- ጥገላ 5+16 12+15:- ሙርቀስ 3+7 12+16:- ግጥስ
 8+4 ሙርቀስ 3+12 12+18-21:- እሳስ 42+1-4 12+18:- ግጥስ 3+17»

ከንከን ና ኡዝሚክ ቤርነም ኤድ ሙደከን ኪዝዴ።

19 ና ሚርመዩ፣ ኡጥስ ገእሼኪሬ ኪዘዩ፤
ቤድ ኤድ ደቅዳክ ከትሚንግር ኡጥስይንተም ጸክስ ዩኡስ
ኤስምሰዩ።

20 ቤርነም ሙደ ኡዝሙ ይ ማሰሰቴንክ ዩክ
አይከን ዩይድንደ ሹምቀሚሬ አይሰዩ፤
ሻክሚሬ ሮጳይቴ ገይሶ ድክን ዩይድንዴተም ከንክ
ድክሰዩ።

21 ፕሬ ሙደግር ኤድነ ኪክ ጉሚርዴኪ።
ገይሶ ከ ኪዝሻሻክ ቦድምሴ።

ዩሱስ ሻርንንም ሳብት ዘምክ ከ ዉሥስምሽ

ጦርቀስ 3+20-30፤ ሉቃስ 11+14-23፤ 12+10

22 ኮት ቡር ኤድነ ሻን ዩም ዩዝቃብ አጥንት ሺደያብ
አጥንቴሬ አልቀያበም ዩሱስደ ታዴኪ። ዩሱሴሬ ኤሥን ኮም
ከ ሀልሸክ አልቄሬ ዩዙ፣ አጥንክቴሬ ሺጆ።

23 ኮዘንክ ኤድ ሙደ ዩሱስ ምስቃኪተም ሺጆ ገእሸ
ሪርቴክ፣ «ኮነ ደዉት ካሥግሪንክ ሳብ ዩም ባምሰዳበስን ና
ዳቴር?» ገይሶ እቺርዳቄኪ። 24 ፕርሰ ኤድኔሬ ኮም ይ
ኤሴርታኪንክ «ና ሻንንም ከ ዉሥዳክ ብኤልዚቡል ዩም
ጋርዳብ ሻንንት ጋኔሰንት ዘምክ ዉሥዴ» ኪም ገይሴኪ።

25 ዩሱሴሬ ጳቅሸንኪተም ኤስቴዳቦ ኮይን ኪን ገይሴ፡-
«ባብ ምለቅግርሚድ ኪከም ኪ ፓሽድንክ ባምኔኪት
ኮኮጥምዴ። አልከ ከትሙ ምለቄንደ ወይ ኤርሚድ ኪከን
ጋምሶ ኪ ፓሽምሸንክ ኪከን ምለቅ ግሃ ለቅምክ ኪሪ
ደቅመዩ። 26 ሴጣኔሬ ሴጣኸም ዉሥዳብ ይ ማሥንክ
ኪከደንክ ፓሽምሺ ገይንትዩ። ተ ኮይን ማሥንክ ባምኔክት
ሀሰናክ ምእዴ? 27 ሻንንም እ ዉሥዳክ ብኤልዚቡልት
ዘምክ ማሥንክ፣ ተ ዩንት ይንሥነ ሻንንም ሀይት ዘምኪክ
ዉሥዴ? ከንክን ይንሥዩንት ዩዜን ቤቤርዴኪ። 28 እ
ሻንንም ዉሥዳክ ሳብት ሙንፔሰክ ኮ ማሥንክ ተ እነ ሳብት
ባምነ ዩሪ ሃቴ ገይንትዩ። 29 አልከምስ ኤድ ምለቅባብ
ብሬዚን ዘምባበም ደክደቅዶ ኤርክት አርዞ ሬይንክት ሀሰንክ
ቴይዴ? ኮ ኤሥን ዘምባብንም ይ ደክሳኪት ቡር ደይንክ
ኤርክት አርዞ ሬይንክተም ቡርዴ።

12+22:- ሉቃስ 11+14። 12+24:- ግጥስ 9+34።

30 «እ ኪከን ማትካብ ሙደ ኢም ይሻሻዩዴ፤ እ ኪከን
ሱደያብ ሙደ አስ ኮኮጥዴ። 31 ከንከን እተ ዩን ጋድቴ፡-
ኤደም ዩክንተምኪ ደቀልስ ምንተምክ ሙደ ኤድኔን ኔገኔ
ገጋርዴ፤ ደይንኪሬ ሙንፔሰ ዉለም ዩክዳቤን ኔገኔ ጋሪዩ።
32 ኤድ ይንሥንኪን ደቅል ኪዝዳቤን ደቀልስንክተም ኔገኔ
ገጋርዴ። ሙንፔሰ ዉልዘን ደቅል ኪዝዳብ ሙደን፣ ተ
ቦንንክ ደይንኪሬ ኮዘንክ እስ ሃዳክ ቦንንክ ደይንኪሬ፣
ደቀልስንክተም ኔገኔ ኪን ጋሪዩ። ኪን ገይሴ።

ለቅም ሃቄነ አጥንቴክ ኤስምድምሽ

ሉቃስ 6+43-45

33 አልከ ዩሱስ ኮይን ገይሴ፡- «ሃቀ ሙደ አጥንቴክ
ኤስምድንክን አጥንም (ለቅምዩ) ዩ ጋድንክ ሃቄነሚሬ
(ለቅምዩ) ጋኪቴ፤ አጥንም (ደቅልዩ) ዩ ጋድንክ ሃቄነሚሬ
(ደቅልዩ) ጋኪቴ። 34 ዩተ ተ ደቀልስ ምንጉንቴክ ጉንምሽ
ደቅለይሴድ ዩ ማሥንክን ለቅም ኪዜነም ዩሪ ኪዝመዩ።
ሀሪክኔ ጋርሰንክ ኤድ ኪዘ ኪዝድንደ ቡዲግርንት
ጸጸቅንዴተም አጥንቴክ ኪዝዴ። 35 ለቅምባብ ኤሥነ
ቡዲግርንተንክ ለቅም ሬየም ኪዝዴ፣ ደቅልባብ ኤሥኔሬ
ቡዲግርንተንክ ደቅል ሬየም ኪዝዴ። 36 ደፕን ዩን ጋድቴ፡-
ኤድነ ኮ ከመያክ ጉር ኪዜ ጋርሳኪተም ኪ ኪዝዳቅንክን
ሳብት ቤር ሴጽንክ ኪም ገይሴርሰክ ማስኮት እምዴኪ።
37 ከንከን ኪዘሀንተምሽ ሀዜን ቤቤሪርዴ ወይ ቤርግሪንክ
ደደቅደዩ። ገይሶ ኪን ኪዜ።

ዩሱስት ሪርሸድንደ ምንንም ሺድንክን ኪ ገይሰምሽ

ጦርቀስ 8+11-12፤ ሉቃስ 11+29-32

38 ኮ ሴጽንክ ሙሴት ከርቴን ኤስዴድንግሪንኪ ፕርሰ
ኤድንግሪንክ ምለቅሞቄድነ ዩሱስደ ጋቴ፡- «ዩ
ኤስዳብሰና፤ ሳብደንክ ሃዳብ ማትንትሀንተም ደውድንደ
ሪርሸድንደ ጳጳ ምንካ! ምተ ሺድንክን ሃሸዶቴ» ኪን
ገይሴኪ። 39 ና ደይንክ ኮይን ኪን ገይሴ፡- «ደቅለይሴድንኪ
ሳብዜን ቡድ እዘንትንት ደኪድ ኮ ቦንንግር ደቅዴድ አድርነ
ኮይንማኪን ሪርሸድንደ ጳጳም ሺድንክን ዝግዴኪ። ኤነ

12+30:- ጦርቀስ 9+40፤ ሉቃስ 9+50፤ ዩድገ+23። 12+31-32:- ጦርቀስ
3+28-29፤ ሉቃስ 12+10። 12+33:- ግጥስ 7+20፤ ሉቃስ 6+44።
12+34-35:- ሉቃስ 6+45። 12+38:- ግጥስ 16+1፤ ጦርቀስ 8+11፤ ሉቃስ
11+16፤ ግጥስ 2+18። 12+39:- ግጥስ 16+4፤ ጦርቀስ 8+12።

ሳብት አይቲን ኪዝዳብ ዮናስዜን ዠእሸቃክ ሲጽን ከይሰ አብገደ ሲጸም ዎንረዬ።⁴⁰ ዮናስ ተይሌት ኖርትግር ሰይት መኪን ሮር መኪን ሴጽ ከ ደቅሰምሽ ኮይን ኤድ ይንሥኔሬ ዱክግር ሰይት መኪን ሮር መኪን ሴጽ ደቅቴይዴ።

⁴¹ ኔኔወ ከትጫንግር ደቅዳሼድ ኤድኔሬ ቤር ሴጽንክ ኮ ቦንንግር ደቅዴድ ኤድን ኪክን ሳምሴኮ ዜንኪት ቤርዴኪ። ሀሬከኔ ጋርሰንክ ኔኔወ ከትጫንግር ደቅዴድ ኤድን ዮናስ ሳብት ኡፕሰንም ኪን ከ ኪዝድክ ኤሴርቴኮ ደቀለሰ ዎንይንተም ገርሼኮ ሳብደ ማተቂኪ። ዩኔቶ! ተ ዮናስዘንክ ጋጽዳብ ኤድ ኩር ደቂ።⁴² ኤን ሀይ ዋችድንይት ብቴዜንገክ ደቅደቃክ ሳባ ፕጭነም ጌሥደቃክ ባፕቴነ ቤር ሴጽንክ ኮ ቦንንግር ደቅዴድ ኤድን ኪክን ሳምቶ ዜንኪት ቤርዴ። ሀሬከኔ ጋርሰንክ ና ባብሰን ሶሎምን ሳብት ፍርምክ ከ ኪዝዳኪተም ኤሰርንትከን ፕጭት ሼጊዘንክ ሙከሰ ሃቻሼ። ተ ዩኔቶ! ሶሎምንዘንክ ጋጽዳብ ኤድ ኩር ደቂ። ኪን ገይሴ።

ኸን ደ ዉሣኪት ቡር አልከ ኤሥንዜን ማትንትክት

ሉቃስ 11:24-26

⁴³ ዮሱስ ኮይን ገይሴ፡- «ኸን ኤዘንክ ደ ዉተቅሳክ ሴጽ፥ ሀወሽ ከር ዝግዞ ናቀ ደክንደ ከር ዎጅግር ኡንግዴ፥ ደይንኪሬ ሀወሽ ከር ሃፕዬ።⁴⁴ ከንክን (ቀረንክ ዉተቅሶ እ ሃደቃክ ኤዩንግርሰት ማቶ ከይድቴ) ጋዴ። ማት ከ ሃድንክ ኤዩነም ዋር ደቅዳብ ደክደይክ ዩም ሃጺርሰቅንይትኪ ዩም ኡሴርሰቅንይትክ ማሃ ከረ ሃፕርዴ።⁴⁵ ኮዘንክ እነ ከዩዳቦ ይዘንክ ጋጽ ደቀልዴድ አብ ተብዘ ኸንነም ይንክ ሱጸ ታዶ ኤሥንት ዋር አርዞ ደቅዴኪ። ከንክን ኤሥን ኮባቤን ቡርማኪነ ብሬዜንማኪዘንክ ጋጽ ደቀልቴንደ ማዴ። ኮ ቦንንግር ደቅዴድ ደቅል ኤድንክን ኮይምሽ ኮይን ማዴ። ኪን ገይሴ።

ዮሱስት እንዴንኪ እንዴፕሰኪሰክ

ሙርቀስ 3:31-35 ሉቃስ 8:19-21

⁴⁶ ዮሱስ ኪዜን ኮም ኤድንክን አክ ከ ኪዝድክ እንዴንኪ እንዴፕሰኪሰክ ከ ኪክን ኪዝምክን ገይሶ ማል ሃዶ ዎእሰ

12:40:- ዮናስ 1:17። 12:41:- ዮናስ 3:5። 12:42:- 1 ባብን 10:1-10:1 2 ዜን 9:1-12። 12:46-50:- ግጥሥ 13:55።

ሃቂኪ።⁴⁷ ኪነ ዮሱስ ኪከን ሃቂድንግረንክ ኤድ ዎለቅባብ ዮሱሴን «ዩና! ሀንዴትኪ ሀንዴፕሰኪሰክ ሀ ኪክን ኪዝምክን ማል ሃዶ ዎእተ ደዩኪ። ኪን ገይሴ።⁴⁸ ዮሱስ ደይንክ ኪን ማሰቶ «እንዳኪነ ና ሀዩ? እንዴፕሰኪሰክ ኪተ ሀይኪሰ?» ገይሶ ኪን ማሰሴ።⁴⁹ ኮዘንክ አንይንቴክ ይንት ረቅክ ሙከደድነም ደውሴዳቦ «እንዴትኪ እንዴፕሰኪሰክ ኪነዩኪ፤⁵⁰ ርኪግር ደቅዳብ እባብት ኪስቴነም ኤኤክ ዎንዴድ ሙደ እንዴፕሰኪ እናንክ እንዳኪሬ ኪነዩኪ።» ገይሶ ኪን ኪዜ።

ኤድ ሲተ መሽዳብት ከምሰ

ሙርቀስ 4:1-9 ሉቃስ 8:4-8

13 ¹ ኮ ሴጽንክ ዮሱስ ኤረንክ ዉተቅሶ ናቂን ጸርንት ሼጊር ደቅሴ። ² ቤድም ኤድ ይረ ሱድምሳኪተም ሼጆ ናቂን ጸርንገዘንክ ቃሌርዳክ ገንጌግር አርዞ ደቅሴ። ኤድን ሙደ ጸርንት አሥዜን ዎእሴኪ። ³ ኮት ቡር ዮሱስ ቤድ ሬይ ከምሰክ ኪን ኪዜ ዩዜ፡-

«ዩኔቶ! ኤድ ዎለቅባብ ሃምግርንት ሲተ መሽክን ዉተቅሴ።⁴ ከ መሽድክ በግነ ጎግት አሥዜን ዋችክ፥ አፕትነ ሃዶ ኮም እሣኪ።⁵ አብአክ ሲቴኔሬ ቤድም ፕጫ ደክንደ ሳልዜን ዋቼ፤ ቤድም ፕጫ ገይርኮት ደክንክን ሳነ ብቁልሴደይንዶ፥⁶ ሀይ ዉሣኪንክ ዎቅሴ፤ ጫጭንቴሬ ደክንክን ዎቼ።⁷ አብአክ ሲቴኔሬ ኡክምት ባኪግር ዋቼ፤ ኡክምን ገጽሴደይንዶ ኮም አቅዜ።⁸ አብአክ ፕጫ ኡቅምዜን ዋቼ፤ በግነ ኤድንቅባብ አሥተ፥ በግነ ኤመኪንባብ አሥተ፥ በግነ ኤዎለቅባብ አሥኪ ተመ አፕ ኡሼ።⁹ ኤሴርድንደ ቃምንት ደቅዳብ ከ ኤሰረኔ!» ኪን ገይሴ።

ዮሱስ ከምሰክ ሀሬከን ከ ኪዝምሽ

ሙርቀስ 4:10-12 ሉቃስ 8:9-10

¹⁰ ኮት ቡር ዮሱስት ረቅክ ሙከደድነ ከረ ሃዴኮ «ሀሬከና ኤድኔን ከምሰክ ኪዝዴ?» ገይሶ ኪም ገይሴኪ። ¹¹ ና ኪን ማሰቶ፡- «ዩክን ሳብት ባምንግርማኪት አቸ አልቅነም ዩ ኤስቴምሽ ዩን እሣርቴ፤ ኪን ደይንክ እሣርክዩ።¹² ሀሬከኔ ጋርሰንክ ይንት ደቅዳቤን ኪን ፕጅሽዮ

13:2:- ሉቃስ 5:1-3። 13:12:- ግጥሥ 25:29 ሙርቀስ 4:25 ሉቃስ 8:18 ጩ 19:26።

እምግርደረገ ማሪ ኪን ሴቤዴ። ይንት ደካብንደንክ ደይንክ ኮ ክት ደቅደቃኪተም ከንክ ከርንክ ቲቲዮርደ።¹³ ኮከን ሺዶ ኪ ሺደይንክንኪ ኤሴርድዮ ኪ ኤስረይንክንክ፣ ኪ ጳቅሽይንክጌሪ ከምስክ ኪን ኪዝድ።

¹⁴⁻¹⁵ ሴስርነም ኤሴርደረገ፣ ደይንኪሬ ጳቅሽዮቴ፤ ሺድጌሪ ሺሺደቴ፣ ደይንኪሬ ሚይሰት ሺደዮቴ። አፕይንቴኪሬ ኪ ሺደይምሽ፣ ቃምይንቴኪሬ ኪ ወርሰይምሽ፣

ቡዴይንቴኪሬ ጳቅሽዮ እረ ማት ኪ ሃደይምሽ፣ እዮሬ ኪም ደቅሽይምሽ፣

ኤድን ኬጌት ቡዴ፤ ኪምቴ፣

ቃምንኪቴሬ ወርሰዮ፣ አፕይንቴሬ ግንእቴኪ።

ገይሶ እሳስ ኤ፤ ኪዝሻሻክ ኪዜን ቦድምሴ።

¹⁶ «ዮንት ደይንክ አፕዮንት ሺሺድንክን፣ ቃምዮንቴሬ ወርሰርሰድንክን አንጅምቴቴ።¹⁷ ዶፒን ዮን ጋድቴ፡- ቤድ ሳብት አይቴን ኪዝደድንኪ ሳብከን ኤኤክ ዎንደድንክ ዮ ሺዳኪተም ሺትከን ኡቅምዳቄኪ፣ ደይንኪሬ ሺትኪኪ፤ ዮ ኤሴርዳኪተም ኤስርክን ኡቅምዳቄኪ፣ ደይንኪሬ ኤሴርኪኪ» ገይሶ ኪን ኪዜ።

ዮሱስ ጳቴንት ከምስነም ክ ቡልሰምሽ

ጦርቀስ 4፣ 13-20፤ ሉቃስ 8፣ 11-15

¹⁸ ኮዘንክ ዮሱስ ኮይን ገይሶ ኪን ኪዜ ዮዜ፡- «ዮተ ተ ጳቴን መሽዳብንት ከምስነ ሀረ ደይንኪሬ ኤሴርኪቴ።

¹⁹ ሳብት ባምንክ ኪዝዳክ ኡፕሰነም ኤሴርቶ ጳቅሽዮብ ሙዴት እዜግር ደቅለይሳብን ሃይ፤ ቡዴንግርክት መሺርሸቃክ ኡፕሰነም ከከምዴ። ኮነ ኤሥን ጎግንት አሥዜን ዋቸቃክ ጳቴንም ከምዴ።²⁰ ፔጫ ላልንዜን ዋቸቃክ ጳቴንት ከምስነ ሳብት ኡፕሰነም ኤሴርቶ ሳነ ጎሚርክ ቴይዳብንምሽ ከምዴ።²¹ ደይንኪሬ ሴኢከፍንምሽ ሚጭክት ደክንክን ሳብት ኡፕሰነም ኪገይሶ ዳር ወይ ከልር ሃዳክ ሴጽ ሳነ ጎሄርዴ።²² ኡከምት ባኪግር ዋቸቃክ ጳቴንት ከምስነ ሳብት ኡፕሰነም ኤሴርዳብምሽ ከምዴ። ደይንኪሬ ፔጫ ኮዜንግኪተም ክ ጳቅሽድኪ ዎድምቴባብ ማትከን ክ ኡቅምድክ ሳብት ኡፕሰን ክ ኤሴርተቃክ ጎር

13፣ 13፡- ለልኮምስ 29፣ 4። 13፣ 14፡-15፡- እሳስ 6፣ 9-10። 13፣ 16-17፡- ሉቃስ 10፣ 23-24።

አቅዝምሶ ቡዴግርክት አፕ ኡሸዮ።²³ ፔጫን ኤቅምንዜን ዋቸቃክ ጳቴንት ከምስነ ሳብት ኡፕሰነም ኤሴርቶ ጳቅሽዳብም ከምዴ። ማሪ አፕ ኡሸደ፤ ባግነ ኤዶንቅባብ አሥ፣ ባግነ ኤመኪንባብ አሥ፣ ባግኒሬ ኤዎለቅባብ አሥኪ ተመ አፕ ኡሸዴ። ኪን ገይሴ።

ሴሺንት ከምስ

²⁴ ዮሱስ አብንደ ከምስ ኮይን ገይሶ ኪዜ፡- «ሳብት ባምነ ሃምንግርንት ለቅም ጳቴን መሸቃብ ኤሥንም ከምዴ።²⁵ ኤድ ሙደ ራሣኪት ቡር ኪም ይሻዳብ ሃዴዳብ ዘርግንት ባኪግር ሴሺነም መሸ ከዮ።²⁶ ዘርግነ በቄልሶ ኮ ፑዳክ ሴጽንክ ሴሺጌሪ ኮ ሴጽንክ ሃፕርሴ።²⁷ ኮ ሴጽንክ ሃምንባብንት ዎንደድነ ከረ ሃዴኮ፣ (ዮ ባቦ! ሃምንግርንት ለቅምንደ ጳተ መሸቅዮ? ተ ሴሺነ ሀብረንኮክ በቄልሴ?) ገይሴኪ።²⁸ ኖ ኪን ማለቶ (ኮም ዎንሳብ አም ይሻዳሴ) ኪን ገይሴ። ኪተ ክት ዎንን ዎንደድነ (ተ ኮይን ማሥንክ ዎተ ከዮቶ ሴሺነም ዎ ቡጫን ዝጋ ዝግዶ?) ኪን ገይሴኪ።²⁹ ኖ ኪን ጋቶ፡- (አኣኣ፣ ሴሺን ዮ ቡጭድክ ዘርግነ ዋር ቡጭምሸቴሬ፤³⁰ ከንከን ገርኪቴ። ሽኪን ሽኪርዳክ ሴጺን ዝእሸቴንክ ዮክ ኪክን ኪ ገጸጸ። ሽኪን ሴጽንክ ሽኪደድን «ሴሺነም ብሬዜን ቡጭኪቴ፤ ኖግር ኮም አሥከን ኖር ናርኪቴ። ዘርግነም ደይንክ ሪቄግርእሰት ካኪቴ» ኪን ጋድቴ) ገይሴ። ገይሶ ዮሱስ ኪን ኪዜ።

ኤክነ አፕንት ከምስ

ጦርቀስ 4፣ 30-32፤ ሉቃስ 13፣ 18-19

³¹ ዮሱስ አብንደ ከምስ ኮይን ገይሶ ኪን ኪዜ፡- «ሳብት ባምነ ኤሥ ዎለቅባብ ሃምንግርንት ክ መሸቃክ ኤክነት¹⁰ አፕም ከምዴ።³² ኖ ደይንክ ጳተ ሙዴዘንክ ገእሸ ቶክም ማዴ። ደ ገጸሳክ ሴጽንክ ደይንክ እስን ሙዴዘንክ ጋጽ ማዴ። አፕት ከንክ አንዜንኮት ኤዮ እክቶ ኪ ደቅሰቴንክ ዮክ ሃቀ ማዴ። ኪን ገይሴ።

¹⁰ ዮድ 13፣ 31፡- «ለፍፍጭ» ጋርዳኪት እፕነ ገእሸ ቶክም ደቅዶ ደ በቄላኪት ቡር ደጽኖንደ ሬይ ማዴ። ኮነ ጳቴነ ለር ፕጭግር ኮ ለከምንክን ኤክነት አፕክ ኮም ከምሰርዴ።

13፣ 24፡- ግጥስ 13፣ 36። 13፣ 30፡- ግጥስ 3፣ 12።

ቡኪት ከምስ

ሉቃስ 13+20-21

33 አልከምስ ዩሱስ ኮይን ገይሶ ከምስ ኬን ኬዚ፡- «ሳብት ባምነ መይን ያለቲን ደብረዚን ቶክም ሃቃክ ቡኪንግር ተ ጎገገ መኪን እለ ግር ከይሶ ኮ ቡክሰቃክ ቡኪንም ከምዴ። ብሬዚን ሃቃክ ቡኪን ተ ቡኪርሳኪተም ሙደ ኮ ጳምቴምሽ ግሰዴ» ኬን ገይሴ።

ዩሱስ ሀሬከን ከምስክ ክ ኬዝምሽ

ሙርቀስ 4+33-34

34 ዩሱስ ራይን ኬነም ሙደ ኤድንከን ከምስክ ኬዚ፤ ከምስ ከይሶ ራይ ያለቶሚሴሬ ኬን ኬሰክዩ። 35 ኮኔሬ ግሣክ «ኪዚአሰተም ከምስክ ዩን ኪዝድቴ፤ ፕሬ ፕገርብንዴዘንክ ዩዞ አችምተ ሃቃኪተም ኬዝድቴ» ገይሶ ኤን ሳብት አይቴን ኪዝዳብሰን ኪዝቫሽምሽ ግሣ።

ዩሱስ ሌጅንት ከምስክም ክ ቡልሰምሽ

36 ኮት ቡር ዩሱስ ኤድነም ገርሾ ኤር አርዚ። ክት ረቅክ ሙክዴድሬ ከረ ሃዴኮተ «ዩ ባባ! ሃምንግር ሌጅንት ከምስነ ሀሬ? ዎን ቡልኮ!» ከረ ገይሴኪ። 37 ዩሱሴሬ ኮይን ገይሶ ኬን ግሰሴ፡- «ሃምንግር ለቅም ጲቴን መሸቃብነ ኤድ ይንሥኒ፤ 38 ዎን ሃምን ፕሬዘንግሚድንት ከምስዩ፤ ለቅም ጲቴን ሳብት ባምንግር አርዴድ፤ ሌጅነ ደይንክ ደቅለይሳብንክን ኤአሶ ጊሥዴድንት ከምስዩ። 39 ሌጅነም መሸቃብ ይሾዳብ ዳብሉሴ፤ ሽክ ሴኣን ደይንክ ፕሬንት መቅንቴኒ፤ ሽኪን ሽኪዴድነ ሳብ ርኪግረንክ ዎንይንትክን ክ አይዴድኒ። 40 ሌጅነም ናርክ ናግር አሳርድምሽ ፕሬንት መቅንቴንኪሬ ኮይን ግዴ። 41 ኮ ሴጽንክ ኤድ ይንሥን ርኪግረንክ ዎንይንትክን ይ አይዴድነም አይዴ። ኪቴሬ ሃዴኮ ክት ባምንግረንክ ጎሄርሰዴድነም ኬ አይድነም ከ ሙደ ሰአት ኬም ሠሥዴኪ፤ 42 ጎርንት ደቅድንደ ናት ባኪግር ኬም ዠዠቅዴኪ። ኮግር ደይንክ ኤፕኪ አሥ ቅርጭክ ግዴ። 43 ኮ ሴጽንክ ሳብከን ኤኤክ ዎንዳቂድነ ይንት ባቤንት ባምንግር ሀይምሽ ሻክዴኪ። ኤሴርድንደ ቃምንት ደቅዳብ ክ ኤሰረኒ፤» ኬን ገይሴ።

አችምቴንደ ጊንዚብቴኪ እንቁ ጋርዳክ ሼክምንት ከምስ

44 ዩሱስ አልከ ኮይን ገይሶ ኬዚ፡- «ሳብት ባምነ ዎን ሃምንግር ዩም አቼርሸቅንደ ጊንዚብነም ከምዴ። ኤሥ ያለቅባብ ጊንዚብን ኮም ሃፕቴዳባ፤ ጉሚርዚይንተንክ ጳምስቅንደ ጊንዚብነም ከርንግር ይ ዳክሳኪንክ ኤር ከዩ ይንት ደቅዳኪተም ሙደ ሺንሾ ሃምን ኮም ሺንቴ።

45 «አልከ ሳብት ባምነ እንቁ ጋርዳክ ኡዝምንት ደቅዳክ ሼክምንም ሺንከን ዝግዞ ገቤን ኡንግደቃብ ኤሥነም ከምዴ። 46 ኮ ገቤን ገቦ ኡንግደቃብሰነ ገእሸ ዴጽምኪ ኡዝምንት ደቅዳክ እንቁነም ይ ሃፕታኪት ቡር ይንት ደቅደቃኪተም ሙደ ሺንሾ ኮ እንቁነም ሺንቴ» ኬን ገይሴ።

ቶይሌን ከንክ ዩዴርዳኪት ከምስ

47 ኮዝንክ አብንደ ከምስ ዩሱስ ኮይን ገይሶ ኬዚ፡- «ሳብት ባምነ ጸርንግር ቶይሌ ዩትከን ዩም ዠቁርድንደ ዚጊምሽ ከምዴ። ናሬ ቶይሌ ገለ ገሌድ ግርኮት ዩዴርዴ። 48 ዚጊንት ግር ቶይሌነ ጸዳኪት ቡር፤ ቶይሌን ዩዴድነ ጎችተዩ ጸርንት ግረንክ ሺጊዜን ሠሥተ ደቅሌኮ፤ ለቅም ለቅምነም ዚጊግርንት ዎዴኪ፤ ደቅልነም ደይንክ ዠዠቅዴኪ። 49 ፕሬንት መቅንቴንኪሬ ኮይን ግዴ። ሳብ ርኪግረንክ ዎንይንትክን ክ አይዴድነ ሃዴኮ ደቀለ ምንዳቂድነም ሳብከን ኤኤክ ዎንዴድንደንክ ኮይን ኬም ፓሽዴኪ። 50 ጎርንት ደቅድንደ ናት ባኪግራሬ ኬም ዠዠቅዴኪ፤ ኮግር ኤፕኪ አሥ ቅርጭክ ግዴ። ኬን ገይሴ።

51 አልከ ዩሱስ ይንት ረቅክ ሙክዴድንቴን «ኮም ሙደ እ ዩን ኬዝክ ዩን አርተን» ገይሶ ኬም ጎይሴ። ኪቴሬ «ዩዩ፤ ዎን አርቴ» ገይሴኪ። 52 ከንከን ዩሱስ ኬን ጋቶ፡- «ሙሴት ከርቴነም ኤሰዳብ አልከ ሳብት ባምነም ኤሰኪ ገይሶ እስት ረቅክ ሙክዳብ ይንት ዚጊንግረንክ ከለምኪ ጊሽምክ ሠሥዳብ ኤዩንባበም ከምዴ።» ኬን ገይሴ።

ናዝሬት ከትሚንግር ኤድነ ዩሱስም ኪ ይሾምሽ

ሙርቀስ 6+1-6፤ ሉቃስ 4+16-30

53 ዩሱስ ኤድንከን ከምስክ ኬዚን ኮም ይ መቅሻኪት ቡር ከርን ኮግረንክ ጳምሴ። 54 ኮዝንኪሬ ግር ይ ገድሰቃክ ከትሚንግር ሃደ ምክሰ ኤይንግርኪት ሳብት ኡፕሰነም

ኤሰዳቱ። ከ ኤሰድክ ኤድኔሬ ኪዜንከቴክ ገእሽ ሪርቴኮ ኮይን ጋዳቄኪ፡- «ኤሥን ኮነ ኮይንግክ ሩርምንኪ ሪርሽዳክ ምንንክ ሀብረንክክ ቴዩ? ⁵⁵ ና ኮነ ሃቄን ሀሰዳብሰንት ይንሥ ደኮ? እንዴንክቴሬ ግራሚ ዩም ጋርዳክ ደኮ? እንዴጥሰኪሴሬ ሀይቆብኪ ዩላጥክ፥ ሰሞንኪ ይሁደክ ደኪኮ? ⁵⁶ እናንኪሴሰ ሙደ ም ኪከን ደቅደድን ደኪኮ? ኮይን ግሥንክ ኮ ሩርምንኪ ሪርሽዳክ ምንንክ ሙደ ሀብረንክክ ኤሰቴ?» ገይሶ ⁵⁷ ኪዜንከተም ተክሰንትክ ኪም ተይክሰ ከንክ ጎሄርሴኪ። ዩላሰ ደይንክ «ሳብት አይቴን ኪዝዳብ ይንት ፔጭግርኪ ኤርሚድንቴደኪ ከይሰ አብ ከርዜን ኪም በንችክሰ ገርረዩ» ኪን ገይሴ። ⁵⁸ ኪቴሬ ክዜን ቡድ ኪ እስክንዴትንክ ዩላሰ ከርን ኮግር ቤድም ሪርሽድንደ ሬይ ምንከዩ።

ሽእሽዳብ ሞንሰት ዴእነ

ጦርቀስ 6፥14-29፤ ሉቃስ 9፥7-9

14 ¹ ኮ ሴጽንክ ገልል ፔጭም ጊሥዳብ ሄርድስ ዩላሰት ሪርሽዳክ ምንንከተም ኤሰርቴህ ² ዩን ጥክሽደድንክኔሬ «ኮነ ሽእሽዳብ ሞንሰ፤ ና ዴእቴንግርንተንክ ሳምተቄ» ኪነ ሙደ ሪርሽዳክ ከ ምንቴምሽ ዘምን ከ ሃጥተቃክ ከንክኔ» ኪን ገይሴ። ³⁻⁴ ሄርድስ እንዴጥሰ ፕልጰስት መይን ሄርዳም ከ ቲይንከን ሞንሰ ኪን ጋቶ፡- «ሀንዴጥሰት መይንም ቲይንት ሃም ዝክሰዩ» ኪን ጋዳቄ። ኮከን ሄርድስ ኪም ዩሥቶ ቤረ ኤይግር ኪም ደክሰተ ሃቄ። ⁵ ኪም ዴይሰከን ከ ዝግድክ፥ ኤድነ ሙደ ሞንሰም «ሳብት አይቴን ኪዝዳብ» ኪ ገይሰንክን ሄርድስ ኤድንክን ጸሾ ዴይሰክሰ ኪም ገርሸቄ። ⁶ ደይንኪሬ ሄርድስት አድር ሴጽን ዝእሽክ፥ በንችከን ሃይቄድንት ብሬዜን ሄርዳት እኔን ሌቃር ኮ በይድክ፥ በይዴኔኮት ሄርድሰም ጉሚርሺ። ⁷ ከንከን ና ጉሚርሴዳቦ፥ «ሀ ዝግዳኪተም እረ ጎይሰካ፥ ሃን እምምድቴ» ገይሶ ጫቀ ኮረ አርዜ። ⁸ ና ይንሄኔሬ እንዴን ኪከን ኪዝምሶ «ሽእሽዳብ ሞንሰት ቀዴክት ከቶ መቴክተም ጎንጊግር ምቶ ተ ኮዜኔት ኢን እምሰከዮ» ኪን ገይሴ። ⁹ ሄርድሴሬ ኮ

13፥55፡- ግጥስ 12፥46። 13፥56፡- ግጥስ 7፥15። 13፥57፡- ግጥስ 11፥61። ግጥስ 4፥44። 14፥1-4፡- ሉቃስ 3፥11፤ ጥይደ 19-20። 14፥4፡- ሌዑ 18፥16፤ ዩድ 20፥21። 14፥5፡- ግጥስ 21፥26።

ገይሳኪተም ኤሰርቶ አቴርሴ። ደይንኪሬ ዩ ኪከን እሥምንኪን ዩቅሰቄድንት ብሬዜን ጫቄን ኮን ዩ ጫቅሸቅንከን «ሞንሰት ቀደ ከቶ መቴንከተም ኮን እምረኔ» ገይሶ ኪዜ። ¹⁰ ኤዴሬ አይም ቤረ ኤይንግር ሞንሰት ቀደ ከሥሴ። ¹¹ መቴንክት ከቴርተቃኪተም ጎንጊግር ታዶ ይንሄንንቴን እምሴኪ፤ ናሬ ቲዩደይንዶ እንዴንከን እምሴ። ¹² ሞንሰት ረቅክ መክዳቄድኔሬ ሃደኮ ሌይሰንከተም ቴዮ ዳክሴኪ። ኮዘንክ ሞንሰት ዴእነም ዩላሰን ከዮ ኪዜኪ።

ዩላሰ ደንቅ ሺ ኤድነም ከ እሥሰምሽ

ጦርቀስ 6፥30-44፤ ሉቃስ 9፥10-17፤ ግጥስ 6፥1-14

¹³ ዩላሰ ሞንሰት ዴእነም ዩ ኤሰርታኪን ሴጽ፥ ይንት ደቅከን ዝግጥ ከርን ኮግረንክ ሳምሶ ናቄን ጸርንዘንክ ቃሌርዳክ ጎንጊግር ደቅሶ ኤድ ደክንደ ከር ሞላቅግር ከዩ። ኤድኔሬ ዩላሰት ከይንትነም ዩ ኤሰርታኪንክ ከትሚንግርንተንክ ዱትክ ሳምሴኮ ዩላሰ ከይተ ጰቅሸተቃክ ከርንግር ከዩኪ። ¹⁴ ዩላሰሬ ናቄን ጸርንዘንክ ቃሌርዳክ ጎንጊግረንክ ጫተቅሶ ቤድ ኤድነም ሺጀዳቦ ኪከን አቴርሴ፤ ሀጭርቴድነሚሬ ሀልሸሺ።

¹⁵ ፔጭን ሀክሳኪንክ ዩላሰት ረቅክ መክዴድነ ዩላሰደ ሃደኮ፥ «ኮነ ከርነ ኤድ ሞር ደክንዴ፤ ተ ፔጭኔሬ ሀክሰቴ። ከንከን ኤድ ደቅዳክ ሞሪንግር ከዩኮ እሥም ኪ ሺንተን ኪም አይትከዮ» ኪን ገይሴኪ። ¹⁶ ዩላሰሬ ኪን ጋቶ፡- «ዩተ ኪ እሥድንደ እሥም ኪን እምኪተንምሽ ከይንት ኪም ዝክሰዩ» ኪን ገይሴ። ¹⁷ ዩላሰት ረቅክ መክዴድኔሬ ከረ ጋቴ፡- «ሞረ በልሽ እክሸ ደንቅኪ ቶይሰ ቀስቴንክ ዩሌክ ደቅዴ» ገይሶ ኪን ግሰሴኪ። ¹⁸ ዩላሰሬ «ኪነ ዩንት ደቅዳኪተም እረ ኮር ታትኪቴ» ኪን ገይሴ። ¹⁹ ኮዘንክ ኤድን ሙዴን «ዲሬዜን ደቅኪቴ» ገይሶ ኪን ኪዜ። በልሽ እክሸ ደንቅነምኪ ቶይሰ ቀስቴንክምክ ዩላሰ ቴዮ ርኪግር ሺጀ ሳበም ገሌሢ። በልሽነሚሬ ጥሸቶ ይንት ረቅክ መክዴድኔን እምሴ፤ ኪቴሬ ኤድኔን እምሴኪ። ²⁰ ኤድኔሬ ሙደ እም ምሺኪ። ኪ እሥድክ ዶክ ኔጋኪተም ዩላሰት ረቅክ መክዴድነ ተሚኪ ቀስቴን ሌሚትክ ጸጽ ሳሰሴኪ። ²¹ ኮ በልሽነም እሡቄድ ግምኪ ይንሡምክ ጥይዴርከደይክ አንግኔነ ዩሌክ ደንቅ ሺ ግዴድ ኤድ ሃቄኪ።

14፥14፡- ግጥስ 9፥32-33። 14፥16-20፡- 2 ባቡጥ 4፥42-44።

ዮሴፍ ምክንያት ጸርገዜን ሙከራ ከ ሃድምሽ

መርቀስ 6+45-52፣ ግንብ 6+15-21

22 ከዘንክ ሳነ ዮሴፍ ይንት ረቅክ ሙከራድነን ጋቶ፡- «አተ ኤድንም ኤር እ አይሥቴንክ፣ ዮተ ምክንያት ሃሌርዳክ ጎንጊንግር አርዚቶ ጸርገት ፓመ ኢን ብርት ቃልኪቴ» ገይሶ ኪን ኪዜ።²³ ኤድንግሬ ይ አይሣኪት ቡር ሳበም ምክሰከኔ ገይሶ ይንት በሌንዜን ኤቤ። ፕጩን ሶይሣኪንኪሬ ዮሴፍ ከርን ኮግር ይንት ሃቄ።

24 ኮ ሴጽንክ ምክንያት ሃሌርዳክ ጎንጊን ምክንያት ጸርገት ሞልትግር ኮ ደይክ ገግ ብሬዚንኮት ገግድክ ጎንጊን ዮሴፍት ረቅክ ሙከራድን ደ አሴ እንኪ ኪረ ጋዳቄ።²⁵ ሶይት ካለመ ባቸ ብሬባብ ቁቅድንደዜን ዮሴፍ ምክንያት ጸርገዜን ሙከራ ኪረ ሃዴ።²⁶ ዮሴፍት ረቅክ ሙከራድነን ዮሴፍ ምክንያት ጸርገዜን ሙከራ ከ ሃድክ ይ ሸጃኪንክ ገለሽ ረርቴኮ «ኮነ ቡንኪ!» ገይሶ ኡግምሴኪ።²⁷ ዮሴፍ ሳነ ኪን ጋቶ፡- «ሀይሌቴ! እትቴ፣ ሀይጸሸኪቴ!» ኪን ገይሴ።²⁸ ከዘንክ ጳጥሮሴ ኪን ጋቶ፡- «ባባ! ሀ ደይንክ ጸርገዜን ሙከሶ እ ሀረ ሃደን ኢን ኪሰከፍ» ኪን ገይሴ።²⁹ ዮሴፍ «እረ ሃትካ!» ኪን ገይሴ። ጳጥሮሴ ጸርገዜን ሃሌርዳክ ጎንጊንግርን ዉተቅሶ ዮሴፍ ገሰከን ጸርገዜን ዱትክ ሙኪዜ።³⁰ ደይንኪሬ ጸርገዜን ገግን ገግዳኪተም ሸጆ ጸሼ! ሸሽ ምክንያት ጸርገ ኪም አቅዝ ኮ ዩካኪንኪሬ «ባባ! ኢም ደቅሸከፍ!» ገይሶ ኡግምሴ።³¹ ዮሴፍ ሳነ አንንት ለይም ኪም ዮቴዳቦ፣ «ሃነ እዚን ቡድ እዘንትሀንት ተክሳብ ኤሥኖ! ሀረከኖ እቸርሼ?» ኪን ገይሴ።

32 ከዘንክ ዮሴፍ ከ ጳጥሮሴ ጸርገዜን ሃሌርዳክ ጎንጊንግር ኪ አርሣኪንክ ገግን ገርሼ።³³ ኮ ጸርገዜን ሃሌርዳክ ጎንጊንግር ደቅዳቄድነን «ዶፕን ሃነ ሳብት ይንሥዩ» ገይሴኮ ጉምፕሮሶ ዮሴፍም ጎጥሼኪ።

ዮሴፍ ጊንሴሬጥ ፕጩንግር ሀገርቴድንም ከ ሀልሸሸምሽ

መርቀስ 6+53-56

34 ዮሴፍ ከት ረቅክ ሙከራድንክ ምክንያት ጸርገዜን ሃሌርዳክ ጊንሴሬጥ ፕጩንግር ከዩኪ።³⁵ ፕጩን ኮግር ደቅደድ ኤድነ ዮሴፍ ማትንትንክተም ይ ኢስታኪን ሴጽ፣

14+23:- መርቀስ 1+35፣ ሉቃስ 5+16፣ 14+26:- ሉቃስ 24+37፣

14+33:- ግብ 8+29።

ሸጊኪቴክ ደቅደድ ኤድን ሞሬንደ ሙደ ኪዘ ለይሣኪ ሀገርቴድንም ሙደ ዮሴፍ ታዴኪ።³⁶ ሀገርቴድነን ዮሴፍን «አብላንቴት ወጽሬንም ዮሌክ ም ምላኔ» ገይሶ ኪም ምክሰዳቄኪ፣ አብሌንክቴት ወጽሬንም ምላኔድነን ሙደ ሀዥምንግርንተንክ ሀልሸኪ።

ፕሮሶ ኤድነ ኤነ ባቤንኪሶት ከርቴንጎን ኪ ገይሰምሽ

መርቀስ 7+1-13

15 ¹ ኮ ሴጽንክ ሙሴት ከርቴን ኤሰደድንኪ ፕሮሶ ኤድንክ ዮሩሰሌምግረንክ ጳምሶ ዮሴፍ ሃዶ ኮይን ኪን ገይሴኪ፡- ² «ሀንት ረቅክ ሙከራድነን ኤነ ባቤንኪሶት ከርቴንም ኪ ጳይያክ ሀረከኔ? እሥም ይ እሥድንኪሬ አንንት ምንት ከርቴምሽ ሽኤርከሰ እሥዴኪ» ኪን ገይሴኪ።

³ ዮሴፍ ኮይን ገይሶ ኪን ማሰሴ፡- «ዮቴስ ዩንት ባቤንኪሶት ከርቴከኔ ገይሴቶ ሳብት ኪሰቴንም ዮ ጳይያክ ሀረከኔ?» ኪን ገይሴ። ⁴ «ኮከን ሳብ ሀባበምኪ ሀንዴተምክ ቦንችካ)፣ አልክ (ባቤንም ወይ እንዴንም ዩክዳብ ክ ደኢኔ) ገይሶ ኪሰቴ።⁵ ዮተ ደይንክ ሴድ ምለቅባብ ባቤንኪ እንዴንክ «ዩም እ ደቅሸዳኪት አለይሴ ገይሶቶ ሳብከን እመ እምትቴ» ክ ጋድንክ ኤሥን ኮነ ባቤንምኪ እንዴንምክ አልክ ደቅሸዩ) ጋዴቴ።⁶ ከንከን ዩንት ከርቴንም ጳይከኔ ገይሴቶ ሳብ ኪዘቃኪተም ኔከሸቄቴ።⁷ ዮተ ቡዴግሬንት ደቅል ደይክ አፕጉቴክ ዮሌክ ኡሰደድኖ! ኤነ ሳብት አይቴን ኪዘዳብ እሳሰ ዩንክ ከ ኪዘሻሻክ ዶፕኔ።⁸ ኖሬ ሳብደንክ ቴቶ ይ ኪዘዳኪንክ

(ኪን ኤድነ አፕጉቴክ ዮሌክ ኢም ቦንችዴኪ፣ ቡዴንኪት ደይንክ አረንክ ገለሽ ፕግምቴ።

⁹ ኤድ ጳቅሸተቅንደ ከርተም ሳብት ከርተ ማሰሶ ኤደም ኤሳሬኮ ጉር ኢም ምክሰዴኪ) ገይሶ እሳሰ ኪዘሻሻኪ» ገይሶ ዮሴፍ ኪን ኪዜ።

ኤደም ዴፕሰድንደ ሬይ

መርቀስ 7+14-23

10 ከዘንክ ዮሴፍ ኤድንም ይረ ኤልቶ፣ «ኤሴርኪቴት ቡዴግሬንቴሬ ኮም ጳቅሸኪቴ።¹¹ ኤደም ዴፕሰድንደ

14+36:- ግብ 9+21፣ 15+2:- ሉቃስ 11+38፣ 15+4:- ጳውሎስ 20+12፣

ዩድ 21+17፣ ሉጌ 20+9፣ አልክም 5+16፣ 15+8-9:- እሳሰ 29+13።

አፕግረንክ ወድንዶንምሽ እንክ አፕግር አርድንደ ደክዩ» ኬን ገይሴ»

12 ኮ ሴጽንክ ዩሱስት ረቅክ ሙከዴድን ዩሱስት ሸጊር ኡሥቴኮ «ፔርሳ ኤድን ኮ ኬን ሀ ገይሳኬተም ኤሴርቶ ከንክ ኬ ጎጃርሳኬተም ኤስተዮ?» ገይሶ ኪም ጎይሴኬ» 13 ዩሱስ ደይንክ ኮይን ገይሶ ኬን ማሰሴ:- «ርኪግር ዶቅዳብ እባብ ዩም ኮረቅንደ ኮርምን ሙደ ቡቡጭምዴ» 14 ከንክን ኬተ አፕንት ሸደዩድ ዶቅዴኮ (አፕንት ሸደዩድንም ኤንሥዶቴ) ኬ ጋድንከን ኬም ገርኪቴ» አፕ ምባብ አፕ ምባባም ከ ኤንሥድንክ ቀስቴንን ዩክ ጎርግር ቡኪልዴኬ» ኬን ገይሴ»

15 ጳጥርሴሬ ዩሱሴን ጋቶ:- «ከምስን ሀ ኬሃኪት ቡልንም ምን ኬሰከዮ» ኬን ገይሴ» 16 ዩሱሴሬ ኮይን ኬን ገይሴ:- «ዩቴሬ ተኪክ ቡዴግሬንት ጳቅሸዩዴቶ?» 17 አፕግር አርዳክ ሙደ ናርትግር ሆቶ አስ ማል ወዳኪተም ኤሰዩቶ? 18 አፕግረንክ ወዳክ ደይንክ ቡዴግረንክ ወዴ፥ ኤደሚሬ ዴፕሰዳክ ኮነዩ! 19 ኮኔሬ ቡዴግረንክ ወዳክ ደቅል ጳቅሸ፥ ኤድ ዴይሰንት፥ ቤልምንት፥ ዲብንት፥ ተውክ ኬዝንትኬ ኤት ናመም ከይሰንትክ ኤት ቡዴግረንክ ወዴ» 20 ኤደም ዴፕሰድንደ ኪኖንምሽ አን ሸኤርከሰ እሥንት ኤደም ዴፕሰዩ» ኬን ገይሴ»

ካናን ፔጭግርማክ መይን ዩሱሴን ቡድ ኮ እዝምሽ

መርቀስ 7+24-30

21 ዩሱስ ከርን ኮግረንክ ሳምሶ ፕሮሰኪ ሰዶን ከትሜን ዶቅዳክ ፔጭንግር አርኪ» 22 ፔጭን ኮግር ካናን ኤድንት ካሥግረንክ ማሠቅንደ መይን ምላቄንደ ዩሱሰደ ሃዴደይንዶ «ዩ ባባ ደወት ይንሥኖ! ዋዴ! ይንሜንእስት ሽን ኮም ዩከክ ከልሬሮ ዶቅዴ» ከንክን እከን አቴርሰዮ ኮም ሀልሸከዮ» ገይሶ ዩሱሰም ምክሴ» 23 ዩሱስ ደይንክ ይኔ ኮረ ጋክሰ ጩሜ ገይሴ»

ኮ ሴጽንክ ዩሱስት ረቅክ ሙከዴድን ዩሱሰደ ጋቴኮ:- «ኤቴን ኮን ቡሮንት አክ ምክሳሮ ኮ ጋ ዶቅድንከን እስ ኤርኮት ኮም አይትከዮ» ኬን ገይሴኬ» 24 ኖ ኬን ጋቶ:- «ኢም አይቴርሰቃክ ቆልምሽ ከዮቄድን እስራኤል ኤድንከን ዩሱስንምሽ አቤድንከን ደክዩ» ገይሶ ኬን ማሰሴ»

15+14:- ግጥስ 23+16፤ ሉቃስ 6+39» 15+18:- ግጥስ 12+34» 15+24:- ግጥስ 10+5-6»

25 ኖ ኤቴን ደይንክ ዩሱስት ዱትር ሃዶ ቡኪልሶ «ዋዴ! ዩ ባባ! ኢም ደቅሸከዮ» ገይሶ ኪም ምክሴ» 26 ዩሱስ ደይንክ ኮን ማስቶ «ይንሥንት እሥመም ቴዮ አክሴን ዠቅንት ዠከሰዩ» ኮን ገይሴ» 27 ኖሬ «ዶፕቴ፥ ዩ ባባ! ዳኖንምሽ አክሰኔሬ ባቤንኪስ እሥድክ ድንግዝቃኪተም ከምቶ እሥዴኬ» ኬን ገይሴ»

28 ኮክ ዩሱስ ኮን ማስቶ «ሃን ኤቴኖ! እዜን ቡድ እዝንትሆንት ገእሺ» ከንክን ሀ ሃሽምሽ ሃን ማተኔ» ኮን ገይሴ» ይንሜንኮቴሬ ኮ ሆኽምንግረንክ ሳን ሀልሺ»

ዩሱስ ቤድም ሀገርቴድንም ክ ሀልሸሽምሽ

29 ዩሱስ ከርን ኮግረንክ ሳምሶ ገልላ ፕጭግር ዶቅዳክ ናቄን ደርንት ሸጊር ሃዴ! በሴኪኔሬ ኤቦ ዶቅሴ» 30 ቤድም ኤድኔሬ ዱትንት ሙከዩድንምኪ አፕ ምቤድንምክ፥ አንኪ ዱትክ ዱንግሌድንምኪ አፕ አልቀዩድንምክ፥ አቤሬ ቤድም ሀገርቴድንም ቴዮ ዩሱሰደ ሃዴኪ! ዱት ሸጊርከት ኪም ምጀኪ! ኖሬ ኪም ሀልሸሺ» 31 ኮዞንክ አፕይንት አልቀዩድን አልቅድክ፥ ዱንግሌድኔሬ ኪ ሀልሸድክ፥ ምቤድን ዱትንቴክ ኪ ሙከድክ፥ አፕንት ሸደዩድኔሬ ኪ ሸድክ፥ ኤድን ኪም ሸጂኮ ረርሴኪ! እስራኤል ኤድንት ሳብሰነሚሬ ጎፕሺኪ»

ዩሱስ አይድ ሺ ኤድንም ክ እሥሰምሽ

መርቀስ 8+1-10

32 ዩሱሴሬ ይንት ረቅክ ሙከዴድንም ይንክ ኤልቶ፥ «ኤድን እ ኪክን ተ ሴጸ ሙኪን ዶቅቴኪ! ኪ እሥድንዴሬ ደክንክን ኪክን አቴርድቴ» ጎግክ ኤርንት ዶ ከይድንኪሬ ዳቄርሶ ለንቅሰ ኪ ቡከለይምሽ ሬይ ኪ እሥከደይክ ኪም አይትከን ሃሸይቴ» ኬን ገይሴ» 33 ዩሱስት ረቅክ ሙከዴድኔሬ ኪን ጋቴኮ:- «ኮኪክ ኤደም ምሽድንደ እሥም ኮ ኤድ ደካኪን ከርንግር ዶቅዶቶ ሀብረንክ ም ቴዮና ጋዴ?» ኪን ገይሴኬ» 34 ዩሱሴሬ «በልሽ አክሸ ሚሞክ ዩረ ዶቅዴ?» ገይሶ ኪም ገይሴ» ኪቴሬ «በልሽ አክሸ ተብዜኪ ሚርሴድ ቶይላ ቶክም ዩሌክ ምረ ዶቅዴ» ኪን ገይሴኬ» 35 ኮዞንክ ዩሱስ ኤድኔን «ዶቅን ዶቅኪቴ» ኬን ገይሴሳቦ፥ 36 በልሽ አክሸ ተብዜንምኪ ቶይሌንምክ ቴዮ ሳባም ገሌሃ

15+28:- ግጥስ 8+13» 15+29-31:- መርቀስ 7+31-37» 15+32-39:- ግጥስ 14+14-21»

በልሽነም ጥሽቶ ይንት ረቅክ ሙከዳድኔን እምሴ፤ ኪቴሬ ኤድኔን እምሴኪ።³⁷ ሙደሬሬ እሦ ምሼኪ። ኪ እሦድክ ዶክ ኔጋኪተም ዮሱሰት ረቅክ ሙከዳድነ ተብዘ ሌሚትከ ጸጽ ጳስሴኪ።³⁸ እሜድ ኤድኔሬ ማምኪ ይንሠምክ ፕደደርከደይክ አንግኔነ ዮሌክ አይድ ሺ ኤድ ሃቲኪ።³⁹ ኮዘንክ ዮሱሰ ኪነ ኤድነም ይ አይሣኪት ቡር ናቄን ጸርንዘንክ ቃሌርዳክ ንንንግር አርደቅሶ ሚጊደን ፕጥግር ከዮ።

ሪርሽድንደ ሬየም ሼድንትከን ንይሌርስምሽ

ጦርቀስ 8+11-13፤ ሉቃስ 12+54-56

16 ¹ ፔርሳ ኤድንኪ ሴዱቀ ኤድንክ ዮሱሰደ ሃዶ ኪም ሲጻሬኮ «ሳብደንክ ሃዳብ ማትንትሀንተም ደውድንደ ሪርሽድንደ ጳጵ ምን ደውካ፤» ገይሶ ኪም ንይሌኪ።² ና ደይንክ ማሰቶ ኮይን ኪን ገይሌ፡- «ፔጫ ሀክሰንክ (ርኪነ ዜይቴ፤ ዶብ ቀነዮ) ጋዴቴ።»³ ዠሚሬ (ርኪዜን ሊሰ ዮገክ ፔጫ ጨልቴ፤¹¹ ክነ ዶብ ቀቀንዴ) ጋዴቴ። ርኪዜን ሬይ ሸጀቶ ፓሸንትነም ኤሰሰዴቴ፤ ቦንንት ጳጵነም ፓሸንትን ደይንክ ዮም በሸቴ።⁴ ደቅለይሲትኪ ሳብዜን ቡድ እዘንትንት ደኪድ ኮ ቦንንግር ደቅደድ አድርነ ኮይንግኪን ሪርሽድንደ ጳጵም ሼድንክን ዠግዴኪ። ሳብት አይቴን ኪዘዳብ ዮናሰዜን ዠእሸቃክ ጳጵን ከይሰ አብንደ ጳጵ ኪን ምንገርዮ» ገይሶ ገርሽ ኪም ከዮ።

ፔርሳ ኤድንቴኪ ሴዱቀ ኤድንቴክ ኤሰንገክ

ጦርቀስ 8+14-21

⁵ ዮሱሰት ረቅክ ሙከዳድነ ጸርንት ፓሙ ኪ ቃልታኪት ቡር በልሽ ቴይክሰ በቅርንትይንተም ጳቅሸቴኪ።⁶ ዮሱሴሬ «ፔርሳ ኤድንቴኪ ሴዱቀ ኤድንቴክ እርሼንግርንክ ዮከሥ ጳይኪቴ፤» ኪን ገይሌ።⁷ ኪቴሬ ኪክ ኪክደ ጋቴከ፡- «ሀሬሰንግር በልሽ ቴይክሰ በቅርሰንክን ጋዴ ዳዴ» ገይሌኪ።⁸ ዮሱሴሬ ጳቅሸንኪተም ኤሰቶ ኮይን ኪን ገይሌ፡-

¹¹ ዮድ 16+3፡- «ፔጫ ጨልቴ» ጋዳኪተም ገርክ ለገክ «ርክ ዘይቴ» ጋዴ። ለር ፕጥግር ርክ ዘይሰክ «ፔጫ ለይላቴ» ጋርድንክን «ርክ ዘይቴ» ገይንትዘክ «ፔጫ ጨልቴ» ገይንት፤ ለር ኤድንክን ኡሃሚንደ ጳቅሽ ግዴ።

16+1፡- ግብ 12+38፤ ሉቃስ 11+16። 16+4፡- ግብ 12+39፤ ሉቃስ 11+29። 16+6፡- ሉቃስ 12+1።

«ዮተ እዜን ቡድ እዘንቴንት ገረርሸቄድና፤ በልሼንት ደክንክን ሀሬከኔ ኪክ ኪክደ ኪዘምዴ?»⁹ እክ ጳቅሸዮቶን ደንቅ ሺ ኤድንክን በልሽ አክሸ ደንቅነ ኪም ምሸሽ ሚም ሌሚት ጸጽ ደኪን ዮ ጳስሰምሽ ጳቄ ዮን ጋዮ?¹⁰ ኮይኔሬ አይድ ሺ ኤድንቴን በልሽ አክሸ ተብዜነ ኪም ምሸሽ ሚም ሌሚት ጸጽ ደኪን ዮ ጳስሰምሽ ጳቄ ዮን ጋዮ?¹¹ ፔርሳ ኤድንቴኪ ሴዱቀ ኤድንቴክ እርሼንግርንክ ዮከሥክ ዮ ጳየን እ ገይሰቃክ በልሽክ ማትካኪን ሀሬከን ዮ ጳቅሸይንዴ?» ኪን ገይሌ።¹² ኪቴሬ ፔርሳ ኤድንቴኪ ሴዱቀ ኤድንቴክ ኤሰንትንግርንክንምሽ ደፔን በልሸት እርሼግርንክ ዮከሥክ ኪ ጳየን ክ ጋቃኪተም ጳቅሸቴኪ።

ጳፕርሰ ከርሰቶሰከን ክ ነቄሽምሽ

ጦርቀስ 8+27-30፤ ሉቃስ 9+18-21

¹³ ዮሱሴሬ ፕልጳስ ቅሳር፤ ፕጥግር ይ ዠእሻክ ሴጽ ይንት ረቅክ ሙከዳድኔን ጋቶ፡- «ኤድነ እ ኤድ ይንሥነም ሆዮክ ኢም ጋዴ?» ገይሶ ኪም ገይሌ።¹⁴ ኪቴሬ «ኤድ በግነ (ሸእሽዳብ ሞንሌ) ጋዴኪ፤ አቤድኔሬ (ኤላሴ)፤ አቤድኔሬ (ሳብት አይቴን ኪዘይሻሼድንግርንክ ኤርማሰ ወይ ምላቃብኔ) ጋዴኪ።» ኪን ገይሌኪ።¹⁵ ዮሱሴሬ «ዮቴሰ ኢም ሆዮ ጋዴ?» ኪን ገይሌ።¹⁶ ሰሞኔ ጋርዳብ ጳፕርሴሬ ኪን ማሰቶ «ሃነ ሳብ ሃም ሰይሰቃብን ከርሰቶሰ፤ ደቅንትክ ደቅዳብ ሳብት ይንሥነዮ፤» ኪን ገይሌ።¹⁷ ዮሱሴሬ ማሰቶ ኮይን ኪን ገይሌ፡- «ዮናት ይንሥን ሰሞና፤ ርኪግር ደቅዳብ እባባንምሽ ኮም ሃም ኤሰሳብ ኤድ ደክዮ፤ ከንከን ሃነ አንጅምቴባቡ።»¹⁸ እቴሬ ሃን ጋድቴ፡- ሃነ ጳፕርሰዮ።^{12፤} ኮ ሴይንንት ዜን ምክሰ ኤይላሰተም እክድቴ፤ ኮሚሬ ዴላት ዘም ሺቸዮ።¹⁹ ሳብት ባምንት ፑልተ ቡልዴድንተም ሃን እምድቴ፤ ፔጫዜን ሀ ደክዳኪን ሙደ ርኪግር ደክምተ ማዴ፤ ፔጫዜኔሬ ሀ ቡልዳኪን ሙደ ርኪግር ቡልምተ ማዴ።» ኪን ገይሌ።²⁰ ኮዘንክ ዮሱሰ ይንት ረቅክ

¹² ዮድ 16+18፡- ጳፕርሰ ገይንት ሴንት ላላዮ ገይንትዮ።

16+9፡- ግብ 14+17-21። 16+10፡- ግብ 15+34-38። 16+14፡- ግብ 14+1-21 ጦርቀስ 6+14-15፤ ሉቃስ 9+7-8። 16+16፡- ግብ 8+29፤ ሞን 6+66-69። 16+17-18፡- ሞን 1+42። 16+19፡- ግብ 18+18፤ ሞን 20+23። 16+20፡- ግብ 8+4፤ ጦርቀስ 8+30፤ ሉቃስ 9+21።

መከደድኔን «እ ክርስቶስ ግዳኬተም ሀይኔሬ ዮ ኪዘይምሼ» ኪን ገይሴ።

ዮሱስ ደላይንትካ ብሬዜን ከ ኪዘምሽ

መርቀስ 8+31-33፤ ሉቃስ 9+22

21 ኮ ሴጽንዘንዘ ዮዞ ዮሱስ ይንት ረቅክ መከደድኔን ጋቶ፡- «ዮተሰሌም ከይንት ኢም ዝከሰደ። ፕጮንት ገልቴንኪ ኤድንም ሳብ ኪከን ቁሽምሽደድንት ጊሥደድንት። መሴት ክርቴን ኤሰደድኔሬ ቤድም ከለር እዜን ዝእሽደኪ። ኢም ደደይሰርዶ፤ ደለግረንኪሬ መከምስ ሴጽንክ ደዳምድቴ» ገይሶ አይቴር ኪን ኪዜዜ።

22 ጵፕርሴሬ ኮም ኤሰርቶ ሀክ ኪም ኤንሥቶ ከዮ፡ «ባባ! ኮን ዎለቂሬ ማተዮ! ኮን ሀዜን ሀይ ኮ ዝእኔ» ጋር ኪም ጋሚዜ።

23 ዮሱስ ደይንክ ክረ ወልወሌ ጋቶ፡ «ሃነ ሴጣና! አፕዚእስተንክ እስ ከይካ! ኤድ ነሽዳኬተምንምሽ ሳብ ነሽዳኬተም ሀ ጳቅሽይንክን ጎሀ ኢን ማተዮ» ኪን ገይሴ።

ዮሱስት ረቅክ መክንትካ

መርቀስ 8+34-9፤ 11 ሉቃስ 9+23-27

24 ኮት ቡር ዮሱስ ይንት ረቅክ መከደድንቴን ኮይን ገይሴ፡- «ረቅሰቴክ መክንትክን ነሽዳብ ይ ደይንክ፤ መቴይንቴት ጳቅሽነም ክ ገረኔ፤ ዜን ዩም ሮኪርዳክ መስቁልይንተም በልቶ ረቅሰቴክ ክ መክኔ።

25 ነፕሰይንተም ደቅሽክን ነሽዳብ መደ ኮም ከከይሰደ፤ እከኔ ገይሶ ነፕሰይንተም ከይሰዳብ መደ ደይንክ ኮም ሃፓፕደ።

26 ኤድ ፕጮ ኮዜንምደተም መደ ደሬይ ክ ማስድንክ ነፕሰይንተሚሬ ክ ከይሰድንክ ሀርክ ኪን ሚይዶ? ወይ ኤድ ይንት ነፕሰከን በዘ ሀርክ ከሽደ? 27 ኤድ ደንሥን ሮኪግረንክ ዎንይንትክን ይ አይደድን ኪከን ባቤንት ቦንቸምንክ ሃዳደ፤ ኮ ሴጽንኪሬ ኤድ መደንክን ኬት ዎንምሽ በዜንኪት ኪን ከሽደ። 28 ደፔን ዩን ጋድቴ፤ ኤድ ደንሥን ባምሶ ክ ሃድክ ይ ሽቸታኪንክ ዩክ ኮግር ዎእሰቁድንግረንክ ደእ ደለዮድ ደቁኪ» ገይሶ ኪን ኪዜ።

16+21፡- ግጥስ 17+22-23፤ ዮድ 20+18-19፤ ሉቃስ 9፤ 22፤ ግንስ 12+32-33። 16+24፡- ግጥስ 10+38፤ ሉቃስ 14+27። 16+25፡- ግጥስ 10+39፤ ሉቃስ 17+33፤ ግንስ 12+25። 16+27፡- ዮሥ 62+12፤ ግጥስ 25+31፤ ዮድ 26+24፤ ሮጦ 2+6።

ዮሱስት ዜን እክምሰምሽ

መርቀስ 9+2-13፤ ሉቃስ 9+28-36

17 ¹ ኪዜን ኮት ለሰ ሴጽንት ቡር ዮሱስ ጵፕርሰምኪ ሀይቆበምክ፤ ሀይቆበት እንደፕሰ ግንሰሚሬ፤ ኪም

ዮሌክ ኤንሥቶ በለ ገእሼንደኪን ኤቤ። ² ክርን ኮግሬሬ ዮሱስት ዜኔን ብሬዜንኪት እክምሴ፤ አፕንክቴሬ ሀይምሽ ሻከሼ፤ አብሌንክቴሬ ገእሽ ዳምሶ ጳቅንትምሽ ማሚ።

³ ዮድቶ! መሴኪ ኤላሰክ ዮሱስ ኪከን ኪ ኪዘምድክ ክት ረቅክ መከደድንደ ሃፕምሴኪ።

⁴ ጵፕርሴሬ ዮሱሴን ጋቶ፡- «ዮ ባባ! ክርን ኮዜን ደቅንት ዎን ለቅምዮ። ሀ ነሽንክ፤ ዎለቅ ሃን፤ ዎለቅ መሴን፤ ዎለቅ ኤላሴን ማደድ ደልሠ መኪን እ ደልሠኔ» ኪን ገይሴ።

⁵ ጵፕርሴሬ እክ ኮም ክ ኪዘድክ ዮድቶ! ሻከምንደ ለለ ኪም እብርሼ፤ ለሌንግረንኪሬ «እ ይንክ ጎሚርዳብሰንኪ እ ዩም ነሽዳብሰንክ ይንሥእስት ኮይዮ» ክረ ኤሰርኪቴ!» ጋድንደ ሉፕሰ ሃደ።

⁶ ዮሱስት ረቅክ መከደድኔሬ ሉፕሰን ኮም ይ ኤሰርታኪንክ ገእሽ ረርቶ ጳሼኮ ዎትንቴክ ቡኪልሴኪ።

⁷ ዮሱሴሬ ኪረ ሃደ አንንቴክ ኪም ዎልሴዳቦ፤ «ዳምኪቴ፤ ሀይጳሽኪቴ!» ኪን ገይሴ።

⁸ ኪቴሬ ቀድንት ዳሰሶ ኪ ሽድንክ ዮሱስ ከይሰ ኤድ ሀይሚሬ ሽትኪኪ።

⁹ በሌንዘንኪሬ እክ ኪ ሀቸድክ ዮሱስ ኪን «ኤድ ይንሥን ደለግረንክ ክ ዳምቴንክ ዩክ ተ ዮ ሽጀታኪተም ሀይኔሬ ዮ ኪዘይምሼ» ገይሶ ኪን ኪዜ።

¹⁰ ክት ረቅክ መከደድኔሬ ኪን ጋቶ፡- «ተ እነ መሴት ክርቴን ኤሰደድኔን (ኤላሰ ብሬዜን ሃደ) ሀርከኔክ ጋዶ?» ገይሶ ኪም ጎይሴኪ።

¹¹ ዮሱሴሬ ኪን ማስቶ «ኮነ ዶፔኔ፤ ኤላሴሰ ብሬዜን ሃዳደ፤ መደተሚሬ ሉሱሰደ።» ¹² ደይንኪሬ እተ ዩን ጋድቴ፡- ኤላሰ ኤን ኮት ብሬዜን ሃቴሻሼ፤ ኤድን ደይንክ ይ ነሻኪተም ዜንክት ዎንሌኮንምሽ ኪም ኤሰኪኪ። ኮይኔሬ ተ ኤድ ይንሥን ከለረም ኪረንክ ቴቴይደ። ኪን ገይሴ።

¹³ ኮ ሴጽንክ ዮሱስት ረቅክ መከደድን ዮሱስ ሽእሽዳብ ግንሰንክማኪን ክ ኪዘምሽ ኪን አርኪ።

17+5፡- አለክምስ 18+15፤ እላስ 42+1፤ ግጥስ 3+17፤ ዮድ 12+18፤ መርቀስ 1+11፤ ሉቃስ 3+22። 17+10፡- ዮላክስ 4+5፤ ግጥስ 11+14። 17+12፡- ግጥስ 11+14።

ዮሴፍ ጥንድን ይገምገም ከ ሀልሽሽምሽ

መርቀስ 9+14-29፤ ሉቃስ 9+37-43

14 ዮሴፍን መኪን ከ ኪክን ሃቂድንክ ቤድም ኤድንደ ኬ ዠእሽምሽ ኤድ ዎለቅባብ ዮሴፍት ብሬዜን ሃዶ ጉምፕርሴዳቦ፤ 15 «ባቦ፣ ዋዴ! ይንሥእስተም ኢን ሀልሽኮዮ» ጥንድን ከም ዠቅድንደ ደቅለይሰንደ ሀዥም ኪም ዮዞ ቤድ ሴጽ ናግርኪ ናቂግርክ ኪም ዠቅዴ። 16 ሀንት ረቅክ ሙከዴድንደሬ ኪም ታተ ሃቅቲ፤ ደይንኬሬ ሀልሽንትከን ኬም በሺ» ኪን ገይሴ። 17 ዮሴፍ ኬን ግሰቶ «ዮተ ሳብዜን ቡድ እዞዮድ፣ ጳቅሺንቴክ ዎብ ኔክሻሺድ አድርን ተይጫድና! ሀይንትክ ዮኪ ዮ ኪክን እ ደቅዳኪ? ሀይንትክ ዮኪ ዮክን እ እስቴይኪ? ይንሥነም እረ ኮር ታትኪቲ!» ኬን ገይሴ። 18 ዮሴፍ ጥንሰነም «ዉትካ!» ገይሶ ጋምሴ። ጥንጌሬ ይንሥንዞንክ ዉተቅሴ። ይንሥጌሬ ከዞንክ ዮዞ ሀልሺ።

19 ኮት ቡር ዮሴፍት ረቅክ ሙከዴድን ይንት ዮሌክ ግሃ ከረ ሃዴኮ «ጥንሰነም ዉሥንት ዎም በሽታክ ሀሪክን ደይኪ?» ገይሶ ኪም ገይሴኪ። 20 ዮሴፍ «ሳብዜን ቡድ እዞንቴንት ቶክሰንዴትካኪ» ዶፕን ዮን ጋድቲ፣ ኤክጌት¹³ አፕክ ዮክድንደ ሳብዜን ቡድ እዞንቴንት ደቅዳቅንክ፣ በሌን ኮን (ከዞንክ እስ ከይካ!) ዮ ጋድንክ ዮን ከክይዴ። ዮም በሽድንደሬ ሬይ ደክዮ። 21 [ከይንግክ ጥንን ደይንክ እሥክስ ሳብም ምክሰንት ከይሰ ዉተዮ]¹⁴ ኬን ገይሴ።

ዮሴፍ ደልይንትክ ቀስትምስ ከ ኬዝምሽ

መርቀስ 9+30-32፤ ሉቃስ 9+43-45

22 ዮሴፍት ረቅክ ሙከዴድን ገለለ ፕጭግር ዮሴፍ ኪ ቡድምሳኬንክ ና ኮይን ኬን ገይሴ፡- «ኤድ ይንሥነም ኤድንት አንግር ዮሥትዮ ኪም እጫርዴ፤ 23 ኪጫሬ

¹³ ዮድ 17+20፡- «ኤክጌት አፕዮ» ጋርዳክ ገመፕክ «ሰናፕጭት አፕዮ» ጋርዳክ አፕነም ከምዴ።

¹⁴ ዮድ 17+ 21፡- ዶቶ ዋር ደቅዳኪተም ግጥስ ጸኑደይክ መርቀስ ዮድ 9+29ግርክ ቴይረቅ ከምዴ።

17+20፡- ግጥስ 21+21፤ መርቀስ 11+23፤ ሉቃስ 17+6፤ 1 ቆርንቶስ 13+2። 17+22-23፡- ግጥስ 16+21።

ዴዴይሴርዴ፤ ሙከምስ ሴጽንክ ዴእቴንግርንተንክ ደዳምዴ» ኬን ገይሴ። ከት ረቅክ ሙከዴድጌሬ ኮ ከ ገይሳኪተም ኤሴርቶ ገእሽ አቴርሴኪ።

ሳብት ዉል ኤዮንክን ጊረ እምንትንክ

24 ኮዞንክ ዮሴፍ ከት ረቅክ ሙከዴድንክ ቅፕርናሆም ከትጫንግር ኬ ዠእሽኪንክ ሳብት ዉል ኤዮንክን ጊሪን ቴይዴድን ጵፕርሰይ ሃዴኮ፣ «ዮም ኤሰዳብሰን ሽልንግ ቀስቴንን ጊሪን ጊረዮ?» ገይሶ ኪም ገይሴኪ። 25 «ዮዮ፣ ግጊርዴ» ኬን ገይሴ። ኤሬሬ ከ አርካኪንክ ዮሴፍ ብርቶ «ሰግና! ሀርክ ሃን ከምዴ? ፕሬ ኮዜን ሳምዴድን ጊሪን ከሽርዳኪን ሀይደንኪክ ቴይዴ? ይንት ይንሥንደንክ? አቤደንኮ?» ገይሴ። 26 ጵፕርሰሬ «አቤድንደንክ ቴዮርዴ» ከ ገይሰክ፣ ዮሴፍ «ተ ኮክ ይንሥኔኪት ጊረዮኪ ገይንትዮ» 27 ደይንኬሬ ዎ ኬም ጎሄርሰይምሽ ናቶ ጸርንግር ከዮዮ ቶይሌን ከንክ ዮዴርዳክ ስብል ዮዴጎሽነም ናቅንግር ዠቅካ፤ ብሬዜጌሬ ሀ ዮዳብ ቶይሌሰነም ቴዮዮ አፕንክት ሀ ወሽንክ ሽልንግ አይድ ቴይዳክ ስብልነም አፕንግርክተንክ ሃፕተዮ። ከም ቴዮዮ እስቴኪ ሀንቴክ ኬን እምኮዮ» ኪን ገይሴ።

«ሳብት ሳምንግር ጋጽ ግዳብ ሀዮ?» ገይሶ ኬ ገይሰምሽ

መርቀስ 9+33-37፤ ሉቃስ 9+46-48

18 ¹ ኮ ሴጽንክ ዮሴፍት ረቅክ ሙከዴድን ዮሴፍ ሃዴኮ፣ «ሳብት ሳምንግር ሙዴዞንክ ጋጽ ግዳብ ሀዮ?» ገይሶ ኪም ገይሴኪ። ² ዮሴፍ ደይንክ ይንሥ ዎለቅባብም ኤልታዶ፣ ባኪግርኪት ዎይሶ ³ ኮይን ገይሶ ኬን ኬዜ፡- «ዶፕን ዮን ጋድቲ፣ ይንሥምሽ ግጥ ዮ አክምክንክ ሳብት-ሳምንግር ሀሰንደይንኪሴሬ አርደዮቲ» ⁴ ኮከን ይንሥን ኮይምሽ ይከላም ቶክሰዳብ ሳብት ሳምንግር ሙዴዞንክ ጋጽ ግዳብ ናዌ። ⁵ ይንሥን ኮይምሻብ ዎለቅባብም እስት ናምንክጌ ገይሶ ኤርንት ቴይዳብ ሙደ ኢም ቴይዴ። ⁶ እዜን ቡድ እዞዴድ ኬን ቶክመይሴድንግረንክ ዎለቃብነም

17+24፡- ዉትንት 30+13፤ ዮድ 38+26። 18+1፡- ሉቃስ 22+24። 18+3፡- ግጥስ 19+14፤ መርቀስ 10+15፤ ሉቃስ 18+17። 18+5፡- ግጥስ 10+40።

ገረዳቸው ሙደ ገለገሉ ደረሰ ሲይነም ባርግርክት ደከተ ናቄን ጸርግግር ኪም ገብርካክ ክ አቅዝምሰቅንክ ኪን ለቅም ሃቄ» ኪን ገይሴ።

ኤደም ገረዳቸውን ራይከን ዩሱስ ኪዝምሽ

ሙርቀስ 9+42-48፤ ሉቃስ 17+1-2

7 ኮዝንክ ዩሱስ ኮይን ገይሴ፡- «ኤደም ገረዳቸውን ራይ ፕሬዎቲን ደቅድንክን ኤድንክን ሀይዩ! ሀሰንደይንኬሬ ኤደም ገረዳቸውን ራይ ሃትክስ ኔገዩ፤ ደይንኬሬ ኤድ ገረዳቸውን ማሰዳብ ኤሥንክን ሀይዩ! 8 ከንክን አነንት ወይ ዱተንት ሃም ኮ ገረዳቸውን ከተዩ ሀረንክ ኮም ገቅኮዩ። ኮኔሬ አነንት ቀስቲን ወይ ዱተንት ቀስቲን ደቅድክ ሌጉሉድ ድከይንደ ናግር ሃም ገብርካክንክ ዱንግል ማሃ ሌጉሉድን ደቅንት ከርግግር አርድንት ሃን ለቅምዩ። 9 አጉንት ሃም ኮ ገረዳቸውን ወሥተዩ ሀረንክ ኮም ገቅኮዩ። ኮኔሬ አጉንት ቀስቲን ደቅድክ ሌጉሉድ ድከይንደ ናግር ሃም ገብርካክንክ አጉንት ምለቅ ዩሌክ ደይክ ሌጉሉድን ደቅንት ከርግግር አርድንት ሃን ለቅምዩ። 10 ኪነ ተክመይሴድንግረንክ ምለቅባብግሪሬ ዩ ተክሰታክምሽ ዩከሥ ጳይኪቴ፤ ርኪግር ደቅዶድ ሳብ ምንይንትክን ክ አይደድ ደንሥን ኪነም ጳይደድን ርኪግር ደቅዳብ እባብት ብሬኪን ሙደሌድ ምእደኪ» ኪን ገይሴ።

ከይ ከየቅንደ ቆልት ከምስ

ሉቃስ 15+3-7

11 አልክምስ ዩሱስ ኮይን ገይሴ፡- «[ኤድ ደንሥን ሃይቃክ ከየቅድነም ደቅሽኪኔ]» 12 ተ ዩን ሀርክ ከምዴ? ኤደንቅባብ እሥ ቆልንት ደቅዳብ ኪግረንክ ቆል ምለቂንደ ከይክ፤ ኤአይድባብ እሥኪ ተጫኪ ምልቃንተግርስ ቆልነም በሌኪን ገርሾ ከየቃኪተም ዝግም ከየደብ ሀይ ደዩ? 13 ደጉን ዩን ጋድቴ፤ ይ ሃጉታኪንክ ኤአይድባብ እሥኪ ተጫኪ ምልቃንተግርስ ከየቅድን ቆልንክን ጋጽ ኮ ይ

15 ዩድ 18+11፡- ደቶ ሞር ደቅዳኪተም ግጥስ ጸገዝደይክ ሉቃስ ዩድ 19+10ግረንክ ቲደረቅ ከምዴ።

ሃጉታክ ቆሌን ምለቂንክ ጉግርደ። 14 ኮይምሽ ኪነ ተክመይሴድንግረንክ ምልቃብ ከዩን ርኪግር ደቅዳብ ባቤኔንት ዝገዩ» ኪን ገይሴ።

ደቀልስ ምንዳቤን ሀረ ዩይንት ዝከሰድምሽ

ሉቃስ 17+3

15 አልክምስ ዩሱስ ኮይን ገይሴ፡- «ሀቤልሥ ሃም ክ ደቀልስድንክ ሀንኪ ኪክ ዩሌክ ማሣቶ ደቀልስንክተም ኪን ኪሰካ። ሀረ ክ ኤሲርድንክ ሀረ ኪም ማሰተዩ። 16 (ሀረ ኤሲርዶቴ) ክ ገይሰንክ ኤድ ቀስቲን ወይ ኤድ መኪንት ንቃሽክ ራይን ማድንክን አልክምስ ምለቅ ወይ ቀስቲኔድ ሀንክ ቴዩዩ ከረ ከይካ። 17 ኪኔደሬ ክ ኤሲርክንክ ምክስ ኤይንግር ደቅዶድ ኤድኔን ምንክተም ኪሰካ። ምክስ ኤይንግርግርግርንደ ክ ኤሲርክንክ ሳብም ኤሰዮብምሽኪ ደቀልስ ኤድምሽክ ማሰሰ ኪም ገርካ።

18 «ዶጉን ዩን ጋድቴ፡- ፕሬዎቲን ዩ ደክዳክ ርኪግራሬ ደክምተ ማደ፤ ፕሬዎቲኔሬ ዩ ቡልዳክ ርኪግራሬ ቡልምተ ማደ። 19 አልክምስ ዩን ጋድቴ፡- ዩግረንክ ኤድ ቀስቲኔድ ፕሬዎቲን ራይ ሀረከኔሬ ጳቅሽ ምለቂክ ኤድምስዮ ኪክን ኪ ምክሰድንክ፤ ርኪግር ደቅዳብ እባብ ምክሰቲንኪተም ኪን አምምዴ። 20 ኮኔሬ ማሣክ ቀስቲን ወይ መኪን ማሣቶ ናምእስቴክ ዩ ሱድምዳክ ከርግግር እቴሬ ዩ ኪክን ማድቴ» ኪን ገይሴ።

ኔገኔ ገይንትት ከምስ

21 ኮ ሲጽ ጽጥርስ ዩሱስደ ኡሥቶ «ባብ! እቤልሥ ደቀልስ እኪን ክ ምንሰንክ ጫምክ ዩክ ኔገኔ ኪን ገይንተክ እሥ ዝከሰደ? ተብይክ ዩኪ ኔገኔ ኪን ገይሰተ?» ገይሶ ገይሴ። 22 ዩሱሴሬ ኮይን ገይሶ ኪን ማሰሰ፡- «ኤመኪንባብ እሥኪ ተመም ከር ተብይክ ዩክ ኔገኔ ኪን ጋካ ጋድተንምሽ ተብዝ ዩሌክ ኔገኔ ጋካ ሃን ጋይቴ። 23 «ተክን ሳብት ባምነም ሀሪኮ ከምስቴ? ፕሬ ምለቂም ኒሥዳብ ኤሥን ገክሽደድንግረንክ ብር ተልቂን ደረንክ ቴዩቅድንኪን ደቅዳክ በይነም ኤሰንትክን ኪም ኤልሰቃብ

18+15፡- ሌው 19+17፤ ሉቃስ 17+3። 18+16፡- አልክምስ 19+15። 18+18፡- ግጥስ 16+19፤ ግጥስ 20+23። 18+19፡- ግጥስ 7+7። 18+20፡- ግጥስ 28+20። 18+21-22፡- ሉቃስ 17+3-4። 18+22፡- ጥርክ 4+24።

ኤሥነም ከምዴ።²⁴ ብሬዜን ከ ኤልሳቄድንግረንኬሬ ጥይት መቅሽመዶንደ በዘ ዜንንት ደቅደቃብ ኤድ ያለቅባበም ብሬዜንክት ታዶ ያደሴኪ።²⁵ ኤሥን ኮነ በዜን ማለቶ ከ ከሽቴንደ ከያኪትንክ ጊሥዳብሰኔሬ ጋቶ፡- (ኤሥ ኮባበም መዶንክተሚሬ ይንሥንክተሚሬ፣ ከት ደቅዳክ ሬይ ሙደም ሺንሺቶ እስት በዜን ከርግር ታትኪቴ) ገደሶ ይንት ያንዴድኔን ኬዜ።²⁶ ከንከን ጥክሽዳብሰነ ጊሥዳብሰንት ዱትዜን ቡኪልሴዳቦ፣ ጣቦ! ኢን ሴጺት እምሰኪቴ! በዜን ደቅዳክ ሙዴነም ዩን ከከሽቴቴ) ገደሶ ኪም ምክሴ።²⁷ ኪም ጊሥዳብሰኔሬ ከከን ናርትክ አቴርሴዳቦ ኪሚሬ ከዜን ደቅዳክ በዜን ሙደም ገርሺ።

²⁸ «ደይንኬሬ ኤሥን ኮባብ ጊሥዳብሰንደንክ ይ ዉተቅሰንክ፣ ከ ኪከን ያንዳቄድንግረንክ ኤደንቅባብ እሥ ብር ከረንክ ተልቅተቃብ ቤልሥሰም ሃጥቴዳቦ፣ (በዜእስት ኢን ከሽካ!) ገደሶ ባርከተም ዉልት ዩዜ።²⁹ ኮከን ቤልሥሰሬ ዱትዜንክት ቡኪልሶ (ዋዴ፣ ዩ እቤሎ! ኢን ሴጺት እምሰኪ፣ እተ ሃን ከከሽቴቴ) ገደሶ ኪም ምክሴ።³⁰ ናሬ (ሠአተ ታት ኢን እምደዩ) ይ ገደሰንክ በዜን ሙደ ከ ከሽቴንክ ዩክ ቤረ ኤር ኪም ደክሴ።³¹ ቤልሥሰኪሴሬ ከ ዩእሳኪተም ይ ሺጅንክን ገእሽ አቴርሴኮ ጊሥዳብሰንደ ከዩኮ ከ ዩደደቃኪተም ሙደ ኪን ኬዜኪ።

³² «ኮዘንኬሬ ኪም ጊሥዳብሰነ ኤድ ከረ አይሃ ኪም ኤልታዴዳቦ፣ (ሃነ ደቅለይሳብ ኤሥና! ሃነ ሀዜን ደቅዳክ በዜንክን ኢም ሀ ምክሰክ እተ ሀዜን ደቅዳክ በዜንም ሙደ ሃን ገርሽቴ።³³ እቴሬ አቴርሶ ሀከን እ ገርሽምሽ ሃኔሬ ሀቤልሥከን አቴርሶዮ ዜንክት ደቅዳክ በዜንም ሙደ ኪን ገርንት ሃም ዝከሰዳቄ) ኪን ገይሴ።³⁴ ከንከን ኪም ጊሥዳብሰኔሬ ገእሽ ከረ ጋምሴዳቦ፣ እን ኪን ይ ገርሽቃክ በዜንም ሙደ ከ ከሽቴንክ ዩክ ቤረ ኤይንግር ከልምሰዴት አንግር ኪም ዩቶ እምሴ።

³⁵ «ተ ዩግረንክ ቤልሥሰን ቡዴግርንተንክ ደቀልሰንክተም ኔንጌ ኪን ጋያብ ከ ደይንክ፣ ርኪግር ደቅዳብ እባብ ኮይምሽ ኮይን ከዜን ቤርዴ» ገደሶ ዩሱስ ኪን ኬዜ።

18፣25፡- 2 ባብን 4፣1። 18፣33፡- ግጥሥ 6፣12-14። 18፣34፡- ግጥሥ 5፣25-26። 18፣35፡- ግጥሥ 6፣15።

ዩሱስ ቴይምንክ ከ ኤሰሰምሽ

ግጥሥ 10፣1-12

19 ¹ ዩሱስ ኪዜን ኮም ይ መቅሻኪት ቡር ገልላ ፕጫንክ ሳምሶ ዮርዳኖስ ናቄንት ፓመ ይሁደ ፕጭ ከዩ።² ቤድ ኤድኔሬ ረቅክቴክ ኪ ሙክድክ ኪግረንኬሬ ሀገርቴድነም ከርን ኮግር ሀልሽሺ።

³ ኮ ለጽንክ ፕርሰ ኤድነ ከረ ሃደኮ ኪም ጸጸከን ዝግዞ «ኤድ መዶንተም ሀሬንክ ደይንኬሬ ከ ቡለን ሙሴት ከርቴንንክ ኬደርቶ?» ገደሶ ኪም ገይሴኪ።⁴⁻⁵ ዩሱስ ኪን ማለቶ « ርገርባብ ብሬዜን አንገምኪ ማምክ ማሰሶ ኪም ጥገቄ፤ ከንከን ኤድ ባቤነምኪ እንዴነምክ ገርዴ፣ መዶንት ኪከን ማዴ፤ ቀስቴንኔሬ ዋ ያለቅ ማዴኪ) ጋዳኪን ሳብት አጥሰነም ነቤብኪቶ? ⁶ ከንከን ኮዛንክ እስ ኪተ ዋ ያለቅ ማዴኮንምሽ ቀስቴን ደኪኪ። ተ እነ ሳብ ዩም ያለቅ ማሰሰቅንዴተም ኤድ ሀይፓሽኔ» ኪን ገይሴ።

⁷ ፕርሰ ኤድኔሬ ኪን ጋቴኮ፡- «ኮይን ማሥንክ ሙሰ ኤነ ሐእስ መዶንተም ይ ቡልድንክ ይ ቡልሳኪት ንቃሽ ወርቄት ኮን እምስ ከ ቡለኔ) ሀሬከንክ ገይሻሽ?» ገደሶ ኪም ገይሴኪ።⁸ ና ኪን ማለቶ «ቡዴዩንቴክ ሳብከን ኤአዩድ ዩ ማሥንክን ሙሰ (ማኔዩንተም ቡልኪቴ) ዩን ገይሻሽንምሽ፣ ኤነ ብሬዘንክ ዩዞ ኮይን ደክ ሃቄ።⁹ እተ ዩን ጋድቴ፡- ኮ ቤልምክንዴት ከይሰ መዶንተም ቡልሶ ማ አብንዴተም ቴይዳብ ሙደ ቤልምቴ! [ከእንት ዩም ቡልሰቅንዴተም ቴይዳብ ኤሥኔሬ ቤልምቴ]»¹⁰ ኪን ገይሴ።

¹⁰ ዩሱስት ረቅክ ሙክዴድኔሬ ጋቴኮ፡- «ክእስቴኪ ኪንንቴክ ከርቴነ ኮይን ማሥንክ ማ ቴይከስ ደቅንት ዋኔ» ኪን ገይሴኪ።¹¹ ዩሱስ ደይንክ ኮይን ኪን ገይሴ፡- «ማ ቴይከስ ደቅንትን ዩን እሚርሰቄድክናንምሽ፣ ኤድ ሙደከን ደክዩ።¹² ኮኔሬ ማጠክ አድርጎቴክ ደላ ማሃ አደርሰቄድ ደቄኪ፤ ኤድ ዩም አንክ ቴቸቄዴሬ ደቄኪ፤ ሳብት ባምንክኔ ገደሶ ይከሠም ደላ ማሰሴዴሬ ደቄኪ። ከንከን ኪዜን ኮነ

¹⁰ ዩድ 19፣9፡- ዶቶ ዋር ደቅዳኪተም ግጥሥ ጸንከደይክ አብዘንክ ጉጂርሽት ከምዴ።

19፣3፡- ግጥሥ 5፣31። 19፣4፡- ጥሽር 1፣271 ዩድ 5፣2። 19፣5፡- ጥሽር 2፣24። 19፣7፡- አልከምሽ 24፣11 ግጥሥ 5፣31። 19፣9፡- ግጥሥ 5፣321 1 ፋርንጥሥ 7፣10-11።

(ኢን ማተኔ) ጋዳብ ይ ደይንክ ቡዴግርንት ክ ቲዩኔ» ኬን ገይሴ»

ዮሱስ ይንሥነም ክ አንጅምሽ

መርቆስ 10+13-16፤ ሉቃስ 18+15-17

13 ኮ ሴጽንክ ዮሱስ አንይንተም ዜንኬት ዎጀ ሳበም ክ ምክሰን ኤድነ ይንሥይንተም ክረ ታዴኬ» ክት ረቅክ ሙክደድኔሬ ኤድነም ጋምሲኬ» 14 ዮሱስ ደይንክ ኬን ጋቲዳቡ:- «ይንሥነ እረ ኬ ሃይኔ፤ ሀይ ኬም ሚርኬቲ! ሀሪከኔ ጋርሰንክ ሳብት ሳምነ ይንሥነ ኬኔም ሸፍንክኔ» ገይሶ 15 አንይንተም ዜንኬት ዎጀ ሳበም ምክሴ» ኮዘንክ ከር አብዚን ከዩ»

ኤሥ ዎድምቴባብ ዮሱስም ክ ጎይሰምሽ

መርቆስ 10+17-31፤ ሉቃስ 18+18-30

16 ኤድ ዎለቅባብ ዮሱስደ ሃዶ «ዩ ኤሰዳብሰና! ሌጉሴጽት ደቅንትነም ሃጉንትከን ለቅም ሬይ ሀረ ዎንንቶክ ኢም ዝሰሰዴ?» ገይሶ ከም ጎይሴ» 17 ዮሱስ ኬን ማለቶ «ለቅም ሬይከን ሀራ ኢም ጎይሰዴ? ለቅም ማሠቃብ ሳብ ዎለቅ ዮሴኬ» ሌጉሴጽት ደቅንትነም ሃጉንትከን ሀ ዝግድንክ፣ ሳብት ኬሰቴነም ጳይካ» ኬን ገይሴ» 18 ሸኬንሰኔሬ «ኬዚ ሀምነሚ?» ክረ ገይሴ» ዮሱስ ኮይን ገይሶ ኬን ማለሱ:- « (ሀይዴይሰካ፤ ሀይቤልምካ፤ ሀይዲጥካ፤ ተውክ ሀይነቄሽካ፤ 19 ሀባበምኬ ሀንዴተምክ በንትካ፤ ኤድ ሙደም ሀንት ሙቴምሽ ነሽካ) ጋዳክ ሳብት ኬሰቴነ ኬነሚ» ኬን ገይሴ» 20 ሸኬንሰኔሬ ጋቶ:- «ኬነ ሙደም ቦሥትቴ፤ አብንደ እረንክ ኔግንደ ሬይ ሀራ?» ገይሴ» 21 ዮሱሴሬ «ኬዚን ሙዴነም ቦቴባብ ማትከን ሀ ዝግድንክ፣ ከዮሆ ሀንት ደቅዳኪተም ሙደ ሸንሸዮ ገንዚብነም ቀምእከን እምከዮ፣ ርኪግር በዘሀንተም ሃጉተዩ፤ ኮዘንክ ሃይዮ እሰት ረቅክ ሙከዮ» ኬን ገይሴ» 22 ሸኬንሰኔ ደይንክ ቤድም ሬይክት ደቅድንክን ኬዚን ኮም ይ ኤሴርሳኬት ቡር ገእሸ አትራር ከዩ»

23 ኮት ቡር ዮሱስ ይንት ረቅክ ሙክደድኔን ኮይን ገይሴ:- «ዶፕን ዩን ጋድቴ:- ዎድምቴባቤን ሳብት ሳምንግር አርድንት ገእሸ ከልምዩ» 24 አልከምሳ ጩን

19+18:- ጩንት 20+13-16፤ አልከምሳ 5+17-20፤ 19+19:- ጩንት 20+12፤ ሌው 19+18፤ አልከምሳ 5+16፤ ግጥስ 5+43»

ጋድቴ:- ዎድምቴባብ ሳብት ሳምንግር አርዳኪዘንክ ግሚል ነርፕት ጸቅክ አርድንት ኮን መማዴ» ኬን ገይሴ» 25 ዮሱስት ረቅክ ሙክደድኔሬ ኮም ይ ኤሴርታኪንክ ገእሸ ረርቴኮ፣ «ኮይን ማሥንክ ተ ደቅን ሀይ ደቅዴ?» ገይሴኬ» 26 ዮሱሴሬ ኬም ሸጂዳቡ፣ «ደቅንትን ኮነ ኤደም በበሽዴ፤ ሳብደ ደይንክ ሙደ መማዴ» ኬን ገይሴ»

27 ኮ ሴጽንክ ጵጥርሰ ጋቶ:- «ዩና! ዎተ ሬይ ሙዴነም ገርሸቶ ሀንት ረቅክ ሙኪቶቴ፤ ተ ዎ ሃጉጥክ ሬይ ሀረ ደይኪ?» ገይሶ ከም ጎይሴ» 28 ዮሱስ ኮይን ኬን ገይሴ:- «ዶፕን ዩን ጋድቴ:- ፕጩኪ ርኪክ ክለ ማዳኪንክ፣ ኤድ ይንሥነ በንትምክ ሳም ከርንትዚን ክ ደቅድክ፣ ዩተ እሰት ረቅክ ሙክደድነ ተሚኪ ቀስቴን ሳም ከርንዚን ደቅሴቶ ተሚኪ ቀስቴን እሰራኤል ኤድንት ካሥንዚን ቤር ቤርዴቴ» 29 እከኔ ገይሶ ኤዩይንተም፣ ባቤነም፣ እንደነም፣ እንዴጉሰኪሰም፣ እናንዚሰም፣ ይንሥይንተምኬ፣ ዎን ሃምንተሚሬ፣ ገርሸቃብ ሙደ ይንቴንከንክ ገእሸ ጋጽንዴተም ቴይዴ» ሌጉሴጽት ደቅንትነሚሬ ሃጉፕዴ» 30 ደይንኬሬ ቤድ ኤድነ ተ ብሬዚን ማሠቄድነ ቡር ማይኬ፣ ተ ቡር ማሠቄድነ ብሬዚን ማይኬ» ኬን ገይሴ»

ዎይን ጋርዳኪን ኮርቴንት ዎንዴድንት ከምሰ

20

1 ዮሱስ ኮይን ገይሴ:- «ሳብት ሳምነ ዎይን ጋርዳኪን ኮርቴንት ዎንዴድነም ይ ሃጉሰንክ ዎንሰከን ዠመ ጌልት ጳምተቃብ ሃምንት ባቤነም ከምዴ» 2 ኖሬ ሴጸ ዎለቄት ዎለቅ ዎለቅ ብር ኬን ከሽከን ኬረ ኬዝምሶ ዎንን ዎንዴድነም ዎን ሃምንግር ኬም አይሚ» 3 ሰአት መኪን ማድንዴዚኔሬ፣ ዎንንት ደኪድ ገቤት ሚሴኪን ዎእሰቄድ አቤደም ሸጂ» 4 ኬሚሬ (ዩተ ታሬ ዎን ሃምንግርእሰት ከዩቶ ዎንኪቴ፤ ዩን ዠእዳክ በዚነም ዩን ከከሸድቴ) ኬን ገይሴ» ኬቴሬ ሃምንግር ከዩኪ» 5 አልከምሴሬ ሃምንባብሰነ ላ ሰአትዚንኬ ዎልቃንተሚርሰ ሰአት ማድንዴዚን ይ ሃጉቴደሚሬ ኮይን አይሚ» 6 ታሬ አልከ ተሚኪ ዎለቅ ሰአትክ ኤርንተንክ ጩተቅሶ አቤደም ዎእተ ኬ ደይክ ኬም ሃጉቴዳቡ፣ (ዩቴሬ ዠሚዘንክ ዩዞ ኮኪክ ዎን ገርሸቶ ኩር ዩ ዎእሰቃክ ሀሬከን ደይኪ?) ገይሶ

19+27:- ግጥስ 4+20፤ 19+28:- ግጥስ 25+31፤ ሉቃስ 22+30፤ 19+30:- ግጥስ 20+16፤ መርቆስ 10+31፤ ሉቃስ 13+30»

ኪም ገይሱ። 7 ኪቴሬ (ዎም ዎንሰከን ዝግዳብ ኤድ ከይንኪ) ኪን ገይሱኪ። ናሬ (ተ ኮይን ግሥንክ ዩቴሬ ኮርም ሃምንግርእስት ከዩቶ ዎንኪቴ፤ ዩን ዝእዳኪተም እምምድቴ) ኪን ገይሱ።

8 «ፕሬፍን ሀክሳኪንኪሬ ዎይን ጋርዳኪን ኮርምንት ባቤንሰነ ዎንሰን ዎንሰዳቃብሰንቴን (ሃምንግር ዎንን ዎንዳቋድነም ኤልሰፍ መቅንተ ሀክሰንኪን ሃደቋድንዘንክ ዩዞፍ ብሬዜን ዝመ ሃደቋድንክ ዩክ ኪ ዎንሰቃኪት ኪን ዝእዳክ በዜን ኪን ከሽከፍ) ኪን ገይሱ። 9 ኮዘንክ ተጫኪ ዎለቅ ሰአትኪን ሃደቋድነ ዎለቅ ዎለቅ ብር ቴዩኪ። 10 ኮም ሸጂኮ ኪተ ዝመ ሃደቋድኒሬ (ዎተ ብር ቤድ ቴይዶቴ) ገይሶ ጳቅሽዳቄኪ። ኪቴሬ አልከ ብር ዎለቅ ዎለቅ ቴዩኪ። 11-12 ብርነጫሬ ቴዩኮ (ኪነ ኤድነ ሀክሰንኪን ሃይኮ ሰአት ዎለቅ ዩሌክ ዎንሱኪ፤ ደይንኪሬ ርርነም ሙደ ሃቅ ሃቆ ሀይክ አሥራር ዎፍ ለንቅሶ ዎ ሃቅከ፥ ዎንቴኪ ኪቴክ በዜነም ዩክ ማሰሰዩ) ገይሶ ሃምንባብሰንኪን ጉንድምሴኪ። 13 ና ሃምንባብሰኒሬ ዎንን ዎንዳቋድንግረንክ ዎለቅባቤን ኮይን ገይሶ ኪን ማሰሰ። (ዩ ኤሥ ኮፍ! ሀሬሬ ሃም ደቀልሰክቴ። እንከንክ ዎ ኪዘምሰቃክ ሃቅንቴት ብር ዎለቅ ከሽከን ደኮ? 14 ከንከን ሃን ዝእሸቃኪተም ቴዩፍ ከይካ። ሃን እ እምሰቅምሽ ኮ ቡርምባብሰንኪሬ ኮይምሽ ኮይን እምሰተ ዝግድቴ። 15 እስት ብርነም እ ዝግዘምሽ ዩይንትከን ጋንምሰት ዶቀ ደኮ? ወይ እተ ነሽጫባብ እ ግሥንክን እኪን ኒቅማ ኒቅምዶ?) ኪን ገይሱ። 16 ኮይኒሬ ብሬዜንጫድነ ቡርጫድ ማደኪ፤ ቡርጫድኒሬ ብሬዜንጫድ ማደኪ።» ኪን ገይሱ።

ዩሱስ ዴእይንትካክ መክምስ ክ ኪዘምሽ

መርቀስ 10+32-34፤ ሉቃስ 18+31-34

17 ኮት ቡር ዩሱስ ዩሱሰሌምግር ከይከን አክ ጎግክ ክ መክድክ ተጫኪ ቀሰቴን ይንት ረቅክ መክዴድነም ዩሌክ ይረ ኪም ታዶ ኮይን ኪን ገይሱ።- 18 «ዩኒቶ! ተ አነ ዩሱሰሌም ከይዶቴ፤ ኤድ ይንሥጎጫሬ ኤድነም ሳብ ኪከን ቋሽምሽዴድንት ጌሥዴድኒንኪ ሙሴት ከርቴን ኤሰዴድኒንክ ዩሥትዮ ኪም እምጫርዴ፤ ኪቴሬ ዴእት ቤር ዜንከት ቤቤርዴኪ። 19 ኪተ አይሁድ ማትኪድኒን ዩሥትዮ

20+8።- ሉወ 19+13፤ አአክምስ 24+15። 20+16።- ግጥስ 19+30፤ መርቀስ 10+31፤ ሉቃስ 13+30። 20+18-19።- ግጥስ 16+21።

እምምዴኪ። አይሁድ ማትኪድኒሬ ዜንከት ለለጽዴኪ፤ ኪም ተቶእዴኪ፤ ርክሶ ኪም ዴዴይሰዴኪ። መክምስ ሴጽንኪሬ ና ዴእግረንክ ደዳምዴ» ኪን ገይሱ።

ሀይቆብቴኪ ዋንሰቴክ እንዴን ዩሱሰም ኮ ምክሰምሽ

መርቀስ 10+35-45

20 ኮ ሴጽንክ ሀይቆብቴኪ ዋንሰቴክ እንዴን ይንሥይንቴኪ ይንክ ዩሱሰደ ሃዴደይንዶ፥ ጉምፔርሶ ዩሱሰ ሬይ ዎለቅ ዩን ክ ዎንቴምሽ ኪም ምክሱ። 21 ዩሱሰሬ «ሀራ ዝግዴ?» ኮን ገይሱ። ናሬ «ኪነ ይንሥእስት ቀሰቴኒድነም ሀንት ባም ከርንግር ዎለቃብነም ምዘሀንትካክ ቀሰትምሰሰነም ብተሀንትካክ ማሰሶ ኪም ዎትካ» ኪን ገይሱ። 22 ዩሱሰ ደይንክ ኪን ማሰቶ «ዩ ምክሰዳኪተም ኤሰዩቴ። እ ዎጭዳክ ከልርት ዎጭምነም ዎጭንት ዩን ማዶ? [እዩሰ ሽኤርዳክ ከልርት ሽእርነም ሽእርንት ዩን ማዶ?]» 17» ኪን ገይሱ። ኪቴሬ «ዎን መማዴ» ኪን ገይሱኪ። 23 ዩሱሰሬ «እ ዎጭዳክ ዎጭምእስተም ዎጭጭዴቴ፤ ደይንኪሬ ምዘእስትካኪ ብቴእስትካክ ዶቋርቴምሽ ማሰዳብን እተ ደክቴ። ከርን ኮም እባብ ኪከን ዩ ኡሰሰቋድንቴን እምምዴ» ኪን ገይሱ።

24 ኒጊድ ተመ ዩሱሰት ረቅክ መክዴድኒሬ ኮይን ገይሶ ኪ ምክሳኪተም ኤሴርሶ ሀይቆባምኪ ዋንሰምክ ጋምሴኪ። 25 ዩሱሰ ደይንክ ሙዴነም ይረ ኤልቶ ኮይን ኪን ገይሱ።- «ሳብም ኤሰዩድንት ጌሥዴድነ ኤድይንተም ዘምክ ኪ ጌሥዳኪተም፥ ኤንሥዴድንቴሬ ዘምንደ ጋንም ዜንኪት ዶቅዳኪተም ኤሴሰዴቴ። 26 ዩንት ባኪግር ኮይን ማትንት ዝከሰዩ፤ ዩግረንክ ሀዩሬ ዴጽምባብ ማትከን ዝግዳብ ዩንት ገከሽዳብ ክ ማተኒ። 27 ዩግረንክ ሀዩሬ ጋጽ ማትከን ዝግዳብ ዩክን ጌሥዳብ ክ ማተኒ። 28 ኤድ ይንሥኒሬ ኤትከን ገከሽክንኪ ቤድም ኤደም ደቅሸከን ነጉሰይንተጫሬ ደቀልሰት በዘ ከሽ ማሰሶ እምከን ሃደቆንምሽ ዩን ገከሽረን ሃደቅዩ» ኪን ገይሱ።

17 ዩድ 20+22።- ዶቆ ዋር ዶቅዳኪተም ግጥስ ጸገከደይክ ለብዘንክ ጉጀርሸቅ ከምዴ።

20+22።- ግጥስ 26+39፤ ሉቃስ 12+50፤ ዋንሰ 18+11። 20+25-28።- ግጥስ 23+11፤ መርቀስ 9+35፤ ሉቃስ 22+25-27። 20+28።- ዋንሰ 13+4።

ዮሱስ ኤድ አጥንት ሸደዩድ ቀስቲኔደም ከ ሀልሽሽምሽ

መርቀስ 10:46-52፤ ሉቃስ 18:35-43

29 ኮት ቡር ዮሱሳኪ ከት ረቅክ ሙከዴድንክ እያርከ ከትጫንግረንክ ሳምሶ ኪ ከዶድክ ቤድም ኤድ ዮሱሳት ረቅክ ሙኪዜኪ። 30 ዩኔቶ! ኤድ ቀስቲን አጥ ሞቤድ ጎግት አሥዜን ደቅሰቂድ «ዮሱሳ ኮክ ከዶዴ» ጋርድክ ኤሰርቲቲ፣ «ደጫት ይንሥ ማሠቃብ ባቦ፣ ዋዴ! ምም ሀልሽኮ» ጋር ኡጥስ ገእሼክ ኪም ምክሰኪ። 31 ቤድ ኤድኔሬ ኪነ አጥይንት ምቤድንቲን «ጨጫ ጋኪቲ!» ገይሶ ኪም ጋምሴኪ። አጥንት ምቤድነ ደይክ «ዩ ደጫት ይንሥን፣ ባቦ፣ ዋዴ! ምም ሀልሽኮ» ጋሬኮ እንማኪዘንክ ጋጽድንደ ኡጥስ ገእሼክ ኪም ምክሰኪ። 32 ዮሱሳሬ ምእሶ ኪም ኤልሳዳቦ፣ «ሀረ እ ዩን ምንሰኔ ዝግዴ?» ኪን ገይሴ። 33 ኪቲሬ «ዩ ባቦ! አጥምንተም ሀ ምን ሀልሽሽን ዝግዶቲ» ኪን ገይሴኪ። 34 ዮሱሳሬ ኪከን አቴርሴዳቦ አጥንኪተም ሃጺዴ፤ ሳኔሬ አጥንኪት ሸጂ። ኪቲሬ ዮሱሳት ረቅክ ሙኪዜኪ።

ዮሱስ ዴጽም ጎጥሽክ ዩሩሰሌምግር ከ አርዝምሽ

መርቀስ 11:1-11፤ ሉቃስ 19:28-40፤ ዋንላ 12:12-19

21 1 ዮሱሳኪ ከት ረቅክ ሙከዴድንክ ዩሩሰሌም ኪ ዝእሻኪንክ ዴብሬዘይት በሌንዴንክ ደቅዳክ

ቤቲፓገ ሞሬንግር ሃዴኪ። ኮዘንክ ዮሱሳ ደንት ረቅክ ሙከዴድንግረንክ ቀስቲኔደነም ኮይን ገይሶ ኪም አይሂ፡-

2 «ኮ ብሬዘኔንት ደቅዳክ ሞሬንግር ከይኪቲ። ሞሬን ኮግሬሬ ሀረ ይንሥክምደ ደክተ ሳነ ሃጥቲቲ። ሀርቲም ቡልት ኢን ኮር ታትኪቲ። 3 ኤድ ሀዩሬ (ሀሬከኔ ቡልዴ?) ዩረ ከ ጋድንክ፣ (ባቤስምንትከን ዝከሰድንክኔ) ኪን ጋኪቲ።

ፍሬ ሀሬነም ሳነ ዩን እምዴ» ኪን ገይሴ። 4 ኮኔሬ ማህከ ሳብት አይቲን ኪዝዳብ ኮይን ገይሶ ከ ኪዘቃክ ቦድምሴ፡-

5 «ጽዮን ጋርዳክ ዩሩሰሌም ከትጫንግር ደቅዴድንክን (ዩኔቶ! ባብሰዩንት ለቅምባብ ማሃ ሀሬዜንኪ ሀሬት ይንሥንኪንክ ደቅሶ ዩረ ሃዴ) ኪን ጋኪቲ»

ገይሻሺ።

ገይሻሺ።

21:5:- ዘከራስ 9:9።

6-7 ከንከን ዮሱሳት ረቅክ ሙከዴድንግረንክ ቀስቲኔደነ ዮሱሳ ኪን ገይሰምሽ ከዩቲ ሀርቲንም ቡልቶ ይንሥንኪቲክ ኪከን ዮሱሳሬን ታዴኪ። አብሌይንተጫሬ ኪት ቡዜን ኪ ምጅክ ዮሱሳ ኪን ደቅሴ። 8 ኤድንግረንኪሬ ቤድም ኤድነ አብሌይንተም ጎግንኪን ጥቼኪ፤ አቤድኔሬ አልከ ሃቲት እሽላ ከቶ ጎግንኪን ጥቸዳቂኪ። 9 ብሬዘንክት ሙከዴድንክ ቡርክት ሙከዴድንክ

«ደጫት ይንሥንክን ምስጋነ ዳኔ፤ ባብ ሳብት ናምክ ሃዳብሰን አንጅምቲባቤ፤ ምስጋነ ርኪግር ሳብከን ዳኔ።

ጋር ኡጥስ ገእሼክ ኪም ጎጥሽዳቂኪ።

10 ዮሱሳ ዩሩሰሌምግር ከ አርዛኪንክ ኮ ከትጫንግር ደቅዴድ ኤድነ ሙደ «ኮነ ና ሀዩ?» ገይሶ ርርዳቂኪ።

11 ኤድን ከት ረቅክ ሙከዴድኔሬ «ኮነ ገልላ ፕጭንግር ደቅዳክ ናዝሬት ከትጫንግረንክ ሃደቃብ ሳብት አይቲን ኪዝዳብ ዮሱሳሬ» ገይሶ ኪን ኪዝዳቂኪ።

ዮሱስ ሳብት ጫላ ኤዩንግር ከ አርዝምሽ

መርቀስ 11:15-19፤ ሉቃስ 19:45-48፤ ዋንላ 2:13-22

12 ኮት ቡር ዮሱሳ ሳብት ጫላ ኤዩንግር አርዜ። ኮ ኤዩንግሬሬ አስ ሸንዴድነምኪ እንክ ሸንት ቲይዴድነምክ ኤዩንግረንክ ኪም ደይሴ። ብርን አክዴድንት ጤርጲዜነምኪ ምሌን ሸንዴድንት ደቅን ሃቅነምክ ሀንቅት ኩጥሲዳቦ፣

13 ኮይን ኪን ገይሴ፡- «(ኤዩአሰተም ምክሰ ኤዩ ኮም ጋርዴ) ገይሶ ጸፕርቲ፤ ዩተ ደይንክ ቡረ ቡር አሥዴት ዘቶ ከር ኮም ማሰለቂቲ» ኪን ገይሴ።

14 ኮዘንክ ዮሱሳ ሳብት ጫላ ኤዩንግር ከ ደቅድክ አጥንት ሸደዩድንኪ ዱትንት ምቤድንክ ከረ ኪ ሃድክ ናሬ ኪም ሀልሽሺ። 15 ደይንኪሬ ኤድነም ሳብ ኪከን ቂሽምሸዴድንት ጊሥዴድንኪ ሙሴት ከርቲን ኤሰዴድንክ ዮሱሳ ርርሽዳክ ሬይነም ከ ምንሳኪተም ሸዴድንትይንቲኪ ይንሥኔሬ ሳብት ጫላ ኤዩንግር አርዮ «ደጫት ይንሥንክን ምስጋነ ዳኔ፤» ጋር ኪ ዩሥድክ ሸዴድንትይንቲክ ጋምሴኪ።

16 ኮዘን ዮሱሳሬን «ኪነ ይንሥን ጋዳኪተም ኤሰርደዮ?» ኪን ገይሴኪ። ፍሬ «ዩዩተ ኤሰሰርድቲ።

(ይንሥን ጫሳድንቲኪ እምን ገእዴድንቲክ አፕግር

21:8:- 2 ባብን 9:13። 21:9:- ዩሥ 118:25-26። 21:13:- እሳስ

56:7፤ ኤርግስ 7:11። 21:16:- ዩሥ 8:2።

ምስጋኔም ኡሰሰዩ) ጋዳክ ሳብት ኡጥሰንም ነቤብኪቶ? ኬን ገይሴ።
 17 ኮዞንክ ዩሰሰ ኪም ገርሾ ከትጫንግረንክ ጳምሶ ብታነ ሞሬንግር ከዮ ሞር ጊጊ።

አፕን ኡሽከሰ ኔገቃክ ሃቂነ

ጦርቶስ 11+12-14+ 20-24

18 ዩሰሰ ገጦመ ጌልት ከትጫንግር ከ ከይድክ ዳቅ ኪም ገእሴ። 19 ኮከ ከምድንደ ሃቀ።¹⁸ ምለቁንደጦትም ጎግንት አሥዚን ሸጂዳቦ፣ «አፕ ኮ ኡሽቅዳቴሬ» ገይሶ ሸጊርኮት ሃዶ ኮም ሸጂ። ደይንኪሬ እሽላ ዩሰክ ዜንኮት ደቅዶንምሽ አፕ ዜንኮት ደክ ሃቂ። ከንከን «ኮዞንክ እሰ ሌጥሴጽክ ዩከ አፕ ዜንንት ሀይሃፕረኔ» ገይሶ ኮም አሺ። ሃቅቴኔሬ ኮዞንክ ሳነ ምቼ።²⁰ ከት ረቅክ ሙከደድኔሬ ኮም ይ ሸጃኪን ሴጽ፣ «ሃቅቴን ኮነ ሳነ ሀሰናክ ምቼ?» ገይሶ ሪርቴኪ።
 21 ዩሰሰሬ ኮይን ገይሶ ኪን ማሰሴ፡- «ዶፕን ዩን ጋድቴ፣ እቼርከሰ ሳብኪን ቡድ ዩ እዝድንክ ሃቅቴን ኮዚን እ ምንሰቃክ ዩሰክ ማትከደይክ ባሌን ኮሚሴሬ (ኮዞንክ ጳምተዮ ናቂን ጸርንግር ከዮ አርትካ!) ዩ ጋድንክ ዩን ሙማዲ።
 22 ሳብኪን ቡድ እዞ ዩ ምክሰዳክ ሙደ ዩን ሙማዲ። ኪን ገይሴ።

ዩሰሰ ሪርሽዳኪን ፋርምነም ሀብረንክ ከ ቲይምሽ

ጦርቶስ 11+27-33፤ ሉቃስ 20+1-8

23 ዩሰሰ ሳብት ጩል ኡዩንግር አርዞ ኡድንም ኡሰዳቂ። ኮ ሲጽንክ ኡድንም ሳብ ኪከን ቂሽምሽደድንት ጊሥደድንኪ ፔጩንት ገልቴንክ ከረ ሃዶኮ «ሬይን ኪነም ሀ ምንዳክ ሀሪ ጋንመንቴኪ? ጋንምን ኮም ሃን እምሰቃብ ሀዩ?» ገይሶ ኪም ጎይሴኪ።²⁴ ዩሰሰሬ ኪን ማሰቶ፡- «እቴሬ ሬይ ምለቅ ዩም ጎይሰድቴ። እ ዩም ጎይሳኪት ማሰ ኢን ዩ እምሰንከ፣ እቴሬ ሬይን ኪነም ሀሪ ጋንምክ እ ምንድንኪሬ ዩን ኪኪዝድቴ።²⁵ ሞንሰ ኡድንም ከ ሸእሽቴምሽ ኪም ኡይቴርሰቃክ ሀብረንክ? ሳብደንኮ? ኡደንኮ?» ገይሶ ኪም

¹⁸ ዩ.ፍ 21+19፡- «ኮከዩ» ጋርዳክ ሃቅቴንም ገመጥክ «ቤሌሰ» ጋርዳኪትክ ከምሰንትክ ቲይረቂ። ሀሪከኔ ጋርሰንክ «ቤሌሰ» ጋርዳክ ሃቂነ አር ፕጥግር ኡሎፕቴንደ ደከዩ።

21+21፡- ግጥስ 17+20፤ 1 ፋርንተስ 13+2። 21+22፡- ግጥስ 7+7።

ጎይሴ። ኪቴሬ ኪከ ኪከደ ኪዝምሴኮ « (ሳብደንኪ) ም ገይሰንክ (ተ ሀሪከኔ ኪዜንከተም ዩ ደጥሰቅንደ?) ምን ጋዴ።²⁶ (ኡደንኪ) ም ገይሰንክ አልከ ኡድ ሙደ ሞንሰም ሳብት ኡይቴን ኪዝዳብምሽ ኪም ኪ ሸድንከን ኡድንከን ጳጳሽዶቴ» ገይሶ²⁷ ከንከን ዩሰሰን «ሀብረንክ ደይንኪሬ ኡሰዮቴ» ገይሶ ኪን ማሰሴኪ። ናሬ «እቴሬ ሀሪ ጋንምክ ሬይን ኪነም እ ምንድንኪሬ ዩን ኪዘይቴ» ኪን ገይሴ።

እንዴጥሰ ቀስቴኔት ከምሰ

28 ኮዞንክ ዩሰሰ ኮይን ኪን ገይሴ፡- «ተ ሀርክ ዩን ከምደን? ኡድ ምለቅባብት ደንሥ ቀስቴን ደቅዶኪ። ኪግረንኪሬ ባቤን ምለቃብሰንደ ሃዶዳቦ፣ (ይንሥእስቶ! ከን ምይን ጋርዳክ ኮርም ሃምንግርእስት ከዮ ምንካ!) ኪን ገይሴ።²⁹ ደንሥኔሬ (አእተ ምንይቴ) ኪን ገይሴ። ዳናንምሽ እን (ምንይቴ) ገይሰቆ ቡር ጳቅሽቶ ኮርም ሃምንግር ምንከን ከዩ።³⁰ ባቤኔሬ ደንሥን ቀስትምሰሰንደ አልከ ከዩዳቦ፣ ኪኔሬ እን እንዴጥሰን ይ ገይሰቅምሽ ከዮ ከ ምን ኪን ኪዜ። ደንሥኔሬ (ኡእተ ዩ እባቦ! ከዮ ምናንድቴ) ኪን ገይሴ። ደይንኪሬ ከዮ ምንክዩ።³¹ ተ ኪነ ደንሥን ቀስቴኔድንግረንክ ባቤንት ኪስቴነም ምንሰቃብ ሀምንባቤ?» ኪን ገይሴ። ኪቴሬ «እን ብሬዚንምባቤ» ገይሴኪ። ዩሰሰሬ ኮይን ኪን ገይሴ፡- «ዶፕን ዩን ጋድቴ፣ ደቀልሰ ኤትኪ ማ ጎልንክ ሳብት ባምንግር አርድንትክ ዩን ብብርዶኪ።³² ሀሪከኔ ጋርሰንክ ሽእሽዳብ ሞንሰ ሳብከን ኡኡከ ሀሰን ምኔርድኪሬ ዩም ኡሰከን ከ ሃድክ ኪዜንከተም ደጥሰኪቴ! ደቀልሰ ኡድንኪ ማ ጎልንክ ደይንክ ኪዜንከተም ደጥሰኪ። ኮም ዩቴሬ ሸጂቶ ደቀልሰዩንትግረንክ ማቴቶ ኪዜንከተም ደጥሰኪቴ» ኪን ገይሴ።

ምይን ጋርዳክ ኮርም ሃምንግር ምንዴት ከምሰ

ጦርቶስ 12+1-12፤ ሉቃስ 20+9-19

33 አልከ ዩሰሰ ኮይን ገይሴ፡- «አብንደ ከምሰ ኡሰርኪቴ፡- ምይን ጋርዳኪን ኮርምነም ኮርሰቃብ ኡድ ምለቅባብ ሃቂ። ናሬ ኮርምይንቴት ሸጊክ ጉርደ ጉርዞ፣ አፕንኮት ቀሽቶ ሞር ጩጸርድንደ ጎር ኮይቶ ኡሰሰ፣ ኮርምንተሚሬ ቤድም ሴጽ ጳይከን ማድንደ ርትምንደ ሲላ

21+26፡- ግጥስ 14+5። 21+31፡- ሉቃስ 18+14። 21+32፡- ሉቃስ 3+12፤ ዩ.ፍ 7+29-30። 21+33፡- ኡሳስ 5+1-2።

ሴልሴ። ከት ቡር ኮርም ሃምንተም ዎን ዎንደዴን እምሴ።
ኬቴሬ ዩን ገለጻክ ሞረንክ እሤር አጥንግረንክ ዩን ኬ
እምቴምሽ ከዞ ጥሬ አብንዴትግር ከዩ። ³⁴ ኖሬ ሃቄን ኪነ
አጥን ኬ ኡሽጻክ አርጥንም ኤሶ ዩን ገለጻኪተም ኬ
ቴይቴምሽ ደንት ገሽሽዴድነም ኮርም ሃምንግር ዎንደድንደ
ኪም አይሤ። ³⁵ ዎንደድነ ደይንክ ክት ገሽሽዴድነም
ዩኪኮ ዎለቅባባም ግእሴኪ፣ ዎለቅባባም ዴይሴኪ፣
ዎለቅባባሚሬ ሴይንክ ኪም ጎዜኪ።

³⁶ «ኮዘንክ ኮርምንት ባቤንሰነ አልክ እን ብሬዚን ደንት
ገሽሽዴደም ይ አይሠቁድንት ጥይዴንዘንክ ጋጽዴድ
አቤደም ደንት ኮርም ሃምንግር ዎንደድንደ ኪም አይሤ።
ዎንደድነሬ እንሚድነም ይ ግእሰቅምሽኪ ይ ዴይሰቅምሽክ
ኪሚሬ ኮይን ዩእሴኪ።

³⁷ «መቅንቴዚን ደይንክ ዎይን ጋርጻኪን ኮርምንት
ባቤንሰነ (ይንሥእሰትከን ጳጳሽዴኪ) ገይሶ ይንሥይንተም
ኪረ አይሤ። ³⁸ ዎንደድነ ደይንክ ደንሥነም ሺጀኮ ኪከን
ኮይን ገይሴኪ፡- (ባቤንት ሃምን ዩዳብን ኮነዩ። ኮር
ሃትኪቴ! ኪም ዴይሶቶ ሃምንክተም ዎ ቴየኔ) ገይሴኪ።
³⁹ ደንሥነሚሬ ዩዞ ኮርም ሃምንግረንክ ወሥቶ ኪም
ዴይሴኪ።

⁴⁰ «ተ ኮርምንት ባቤንሰነ ይ ሃዳኪን ሴጽ ኪነ ኮርም
ሃምንግር ዎንደድን ክት ገሽሽዴድነምኪ ደንሥንክተምክ
ዴይሴድነም ሀሰንክ ዩይደ?» ኪን ገይሴ። ⁴¹ ኪቴሬ «ኪነ
ደቅለይሴድነም ኪከን አቴርከሰ ኪም ዴይሰደ፤ ኮርም
ሃምይንተሚሬ አጥንኮተም አርጥንኮትዘንክ ኔከሽከሰ ዩን
እምደድ አቤድ ዩን ዎንደዴን እምዴ» ኪን ገይሴኪ።

⁴² ኮዘንክ ዩሱሰ ኮይን ገይሴ፡-
« (ሌዩን እክዴድነ ይዘንት ዩም ገርሸቅንደ ሴይን
ዋነ ኤዩነም ዘጥሰድንደ ሴይን ማሤ።
ኮኔሬ ባብት ዎንዩ፤ ሽድንክኔሬ ዎም ሪርሸድንደ)
ገይሶ ጸፕርሰቃኪተም ነቤብኪቶ? ⁴³ ኮከን እተ ዩን
ጋድቴ፡- ባብት ባምነም ዩረንክ ቴዮ ኤኤክ ዎንሶ አጥን
ኡሽዴድ ኤድንክን እሚርዴ። ⁴⁴ [ሴይንን ኮዜን ቡኪልዳብ
አአይዴ፤ ሴይንን ዜንንት ቡኪልዳብ ደይንክ ኡሥን ኮነ

ድንክት ከይዴ] ¹⁹ ገይሴ።
⁴⁵ ኮ ሴጽንክ ኤድነም ባብ ኪከን ቁሽምሸዴድንት
ጊሥደድንኪ ጥርሰ ኤድንክ ዩሱሰ ኪን ኪዛክ ከምሰን ኪነም
ይ ኤሰርታኪን ሴጽ ኪንክ ኪን ከ ኪዘምሽ ኤሰቴኪ።
⁴⁶ ከንከን ኪም ዩትከን ዝግዳቂኪ፤ ደይንኪሬ ቤድ ኤድነ
ባብት አይቴን ኪዝዳብምሽ ኪም ኪ ሽድንከን ኪከን ጳሽኪ።

ኤንሠ ሴጽንት ከምሰ

ሉቃስ 14፡15-24

22 ¹ አልከምሰ ዩሱሰ ከምሰክ ኮይን ገይሶ ኪን
ኪዝዳቂ፡- ² «ባብት ባምነ ይንሥይንቴት
ኤንሚንከን ቤድ ሬይ ኡሰሰቃብ ባብሰነም ከምዴ። ³ ባብሰነ
ይ ኤልሰቁድነም (ኤንሚንኪን እረ ሃትኪቴ) ገይሶ ደንት
ገሽሽዴድነም ኪረ አይሤ። ኤድነ ኤንሚንኪን ሃትከን
ነሽኪኪ። ⁴ ባብሰነ አቤድ ደንት ገሽሽዴድነን (አ ኪም
ኤልሰቁድንደ ከዩቶ፣ «ዩኔቶ! ኤንሚንክን ዝከሰድንደ ሬይ
ኡሽቴቴ! ዋክ ዚምቴድነምኪ አብዘነምክ ቴቕትቴ! ሬይ
ሙደ ኡሰቴ። ከንከን ኤንሚንኪን እረ ሃትኪቴ» ገይሶ ኪን
ኪሰኪቴ) ገይሶ ኪም አይሤ። ⁵ ኪተ ደይንክ ኤልንከተም
ሚየይንደ ሬይ ማሰሶ ዎለቅባባ ዎን ሃምንግርንት፣ ዎለቅባብ
ዘልንት ከዩ። ⁶ ኔጊድነ ደይንክ ክት ገሽሽዴድነም ዩቴኮ
ግእት ኪም ዴይሴኪ።

⁷ «ኮ ሴጽንክ ባብሰነ ገእሽ ጋምሴዳብ፣ ደንት ዳምን
ደብዴድነም አይሦ ኪነ ደንት ገሽሽዴድነም ዴይሴድነም
ዴይሰሴ፤ ከትሚንኪተሚሬ ዋክ እሥሴ። ⁸ ኮት ቡር ደንት
ገሽሽዴድንቴን ኮይን ኪን ገይሴ፡- (ኤንሚንክን ዝከሰድንደ
ሬይ ኡሰቴ። ኪተ ዩም ኤሌርሰቁድነ ደይንክ ኤንሚንክን
ማተዩድ ማሤኪ። ⁹ ከንከን ጎግት ተኪኪን ከዩቶ ዩ ሃጥቴድ
ኤድ ሙደም ኤንሚንግር ኤልኪቴ) ኪን ገይሴ። ¹⁰ ኪተ
ክት ገሽሽዴድነሬ ጎግኪን ከዩቶ፣ ዩረ ሃፕርሴድ ኤድ ሙደ
ደቅለደሚሬ ለቅሚደሚሬ ኤልታዴኪ። ኪኔድነ ኤንሠ
ኤይንክ አርዶ ጸጸኪ።

¹¹ «ደይንኪሬ ባብሰን ኪነ ይ ኤልሰቁድ ኤድነም
ሽድንክኔ ገይሶ ኤንሠ ኤይንግር ከ አርድንከተ ኤንሠ አብል
¹⁹ ዩድ 21፡44፡- ጸቆ ግር ደቅሳክ ኤነ ሙጻጥ ዎለቅባባግር ሃፕሪዮ።
22፡10፡- ግጥስ 13፡47።

21+35፡- ግጥስ 23+34-37። 21+42፡- ዩሥ 118፡22-23። 21+44፡- ጻሌል
2፡34-35፣ ጥይደ 44-45።

ቆብረቃብ ኤድ ያለቅባባም ሃጥቲ።¹² ኮይኔሬ ገይሉ፡- «የ-
እቤሉ! ኤንህ አብል ቆቤርከስ ኩር ሀሰን ሃዳ አርዚ?» ኪን
ገይሉ። ኤሥነ ደይንክ ጨጫ ገይሉ።¹³ ኮ ሴጽንክ ባብሰነ
ይንት ጥከሸደድኔን (አንከተምኪ ዱትከተምክ ደክሌቶ
ማልክን ደቅዳክ ዱምንግር ኪም ገቅኪቲ። ኮግር ኤጥኪ
አሥ ቅርጭክ ማዴ) ኪን ገይሉ።

¹⁴ «ከንከን ዩም ኤሌርሰቄድነ ቤድጫኪ፤ ደይንኪሬ
ዩም እዴርሰቄድነ ቶካጫኪ» ገይሶ ዩሱሰ ኪን ኪዜ።

ገረ ከሽንትንክ ዩሱሰም ጎይሴርሰምሽ

ጦርቱስ 12+13-17፤ ሉቃስ 20+20-26

¹⁵ ኮት ቡር ፕርሰ ኤድነ «ዩሱሰም ኪዜንክቲክ ሀሰን
ዩአሶ ኪም ዩቲቲ?» ገይሶ ኪከን ኪዜምዳቄኪ።¹⁶ ይንት
ረቅክ ሙከዴድነም ሄርድሰት ኤድን ኪከን ኮይን ገይሶ ኪ
ጎይሰን ዩሱሰደ አይሂኪ፡- «ዩ ኤሰዳብሰኛ! ሃነ ዶፕንባብ ሀ
ማዳኪተምኪ ሳብት ጎምም ዶፕንክ ሀ ኤሰዳኪተምክ
ኤሰሰዶቲ። ኤት አጥከን ጳሾ ሀ ዎነይንከን ሀይክኔሬ አጥር
ኤሰምከን ጉር ሀ ዎንድንደ ሬይ ደክዩ።¹⁷ ሀ ከን ኪሰካ፤
ሃነ ሀርክ ከምዴ? ሮመ ፕጭት ባብሰንከን ገረ ከሽርቴምሽ
ኪዜርቶ፤ ኪዜርክዮ?» ገይሶ ኪም ጎይሴኪ።¹⁸ ዩሱሰ
ደቅል ጳቅሸንኪተም ኤሰቶ «ዩተ ቡዴግራንት ደቅል ደይክ
አፕንቴክ ዩሌክ ኡሰዴድኛ! ሀሪክኔ ኢም ጳጽዴ?»

¹⁹ ገራንከን ከሽርዳክ ብርነም ኢን ደውኪቲ» ኪን ገይሉ።
ኪቲሬ ብር ያለቅ ኪን ታዴኪ።²⁰ ኖሬ ታቶ፡- «ብርን
ኮዚን ደቅዳክ ሰለልንኪ ዜን ጸፕርሰቃክ ናምንክ ሀይቲ?»
ገይሶ ኪም ጎይሴ።²¹ ኪቲሬ «ሮመ ፕጭት ባብሰንቴ» ኪን
ገይሴኪ። «ተ ኮይን ማሥንክ ሮመ ፕጭት ባብሰንትማኪን
ከከን እምኪቲ፤ ሳብቴነም ሳብከን እምኪቲ» ኪን ገይሴ።
²² ኪቲሬ ኪዜንክት ኮክ ሪርቶ ገርሽ ኪም ከዩኪ።

ዴእግረንክ ጳምንትንክ ዩሱሰም ኪ ጎይሰምሽ

ጦርቱስ 12+18-27፤ ሉቃስ 20+27-40

²³ ኮ ሴጽንክ «ዴእግረንክ ጳምንት ደክዩ» ጋዴድን
ሴዱቀ ኤድነ ዩሱሰደ ሃዴኮ ኮይን ገይሶ ኪም ጎይሴኪ፡-

²⁴ «ዩ ኤሰዳብሰኛ! ሙሰ (ኤድ ያለቅባብ ይንሥ አእሰክሰ

22+13፡- ግጥስ 8+12፤ ዩድ 25+30፤ ሉቃስ 13+28። 22+16፡- ጦርቱስ
3+6። 22+23፡- ግጥስ 3+7፤ አይቴርቲናንት ዎን 23+8። 22+24፡- ለልከምስ
25+5።

መይንቴደንክ ክ ዴእሰንክ እንዴጥሰነ ኮም ቴዮ ዴእሰቃብንት
እለይሰ ይንሥ ኪን ክ አእሰኔ) ጋቲ።²⁵ እንዴጥሰ ተብዘ
ማዴድ ዎረ ደቅዳቄኪ። ኪ ሙዴት ቶይድሰነ ማ ቴዮ
ይንሥ አእሰክሰ ዴእሴ። ከንከን ሚራብሰነ እንዴጥሰት
መይነም ቴዩ።²⁶ ኮይምሽ ኮይን ቀስትምሰሰኔሬ፤
መከምሰሰኔሬ፤ ተጥሰንክ ዩክ ኮም ቴዩቲ ይንሥ አእሰክሰ
ዴእሴኪ።²⁷ ኪ ሙዴት ቡር መይኔሬ ዴእሴ።²⁸ ከንከን
ኪን እንዴጥሰ ተብዘነ ሙደ ኮም ኪ ቴዩቅንከን ዴእግረንክ
ጳምንት ሴጽንክ ና ተብዘነግረንክ ሀምንባብት ማዎክ
ማዴ?» ገይሶ ኪም ጎይሴኪ።

²⁹ ዩሱሰ ደይንክ ኮይን ገይሶ ኪን ማሰሴ፡- «ዩተ መጻጥ
ጨለምኪ ሳብት ዘምነምክ ዩ ኤሰይንከን ቲንትምዴቲ።
³⁰ ሀሪክኔ ጋርሰንክ ኤድ ዴእግረንክ ዩ ጳምታኪን ሴጽንክ
ርኪግር ደቅዴድ ሳብ ዎንይንትከን ክ አይዴድንምሽ
ማዴኮንምሽ ቲይሚሬ ቴዩዩኪ፤ ዶእሚሬ ዶአዩኪ።
³¹ አልከምሰ ዴእግረንክ ጳሚርዳኪትንክ ሳብ ዩን
ኪዜንክተም ክራብኪቶ? ³² ከዩሬ ገይሰቃክ ኮይኔ፡- (አተ
አብራምቴኪ ይላቅቴክ፤ ሀይቆብቴሬ ሳብሰን እትቴ) ገይሴ።
ከንከን ሳብ ደቅንትክ ደቅዴድንት ሳብዮንምሽ ዴእቴድንት
ሳብ ደክዩ» ኪን ገይሴ።³³ ቤድ ኤድነ ኪዜንክት ኮም
ኤሰርሴኮ ኤሰንክቲክ ሪርሴኪ።

ሙዴዘንክ ጋጽዳክ ሳብት ኪዜነ

ጦርቱስ 12+28-34፤ ሉቃስ 10+25-28

³⁴ ዩሱሰ ሴዱቀ ኤድነም ኪዜ ሙዴክ ማሰ እምንት ኪም
ክ በሽርሻኪተም ኤሰርቶ ፕርሰ ኤድነ ኪከዚን ሱድምሴኪ።
³⁵ ኪግረንክ ያለቅባብ ሙሴት ከርቴን ኤሰዳብ ዩሱሰም
ጳጽከን ጳቅሾ ኮይን ገይሶ ኪም ጎይሴ፡- ³⁶ «ዩ ኤሰዳብሰኛ!
ሙዴዘንክ ጋጽ ማዳክ ሳብት ኪሰቴነ ሀምኔ?» ገይሶ ኪም
ጎይሴ።³⁷ ዩሱሰ ኮይን ገይሶ ኪን ማሰሴ፡- « (ባብ
ሳብሰሀንተም ዶፕንምደ ቡደንቴክ፤ ዶፕንምደ ነጥሰንቴክ፤
ዶፕንምደ ጳቅሸንቴክ ኪም ነሽካ)። ³⁸ ሙዴዘንክ
ጋጽዳኪንኪ ብሪዚንማክ ሳብት ኪሰቴነ ኮዩ። ³⁹ ኮም
ከምድንደ ቀስትምሰ ሳብት ኪሰቴነሬ (ኤድ ሙደም ሀንት
መቴምሽ ነሽካ) ጋዳኪኔ። ⁴⁰ ሙሴት ከርቴንኪ ኤነ ሳብት
አይቲን ኪዝዴድኔሬ ሙደ ኮም ኪዝዴሻሽኪ» ኪን ገይሴ።

22+32፡- ጫትንት 3+6። 22+37፡- ለልከምስ 6+5። 22+39፡- ሌው 19+18።

ሳብ ዩም ሰይሳብንከን ዩሱስ ጎይሰምሽ

ጦርቀስ 12:35-37፤ ሉቃስ 20:41-44

41 ፎርስ ኤድነ ሱድምሰዮ ኬ ደይክ ዩሱስ ኮይን ገይሶ ኬም ጎይሴ፡- 42 «ሳብ ዩም ሰይሰቃብን ክርስቶስንከ ሀሪ ጋዴ? ሀይ ይንሥከ ከምዴ?» ገይሶ ኬም ጎይሴ። ኬቴሪ «ደግሞ ይንሥከ?» ገይሶ ኬ። 43 ዩሱስ ኬን ግሰቶ «ኮይን ደይንክ ደግሞ ሳብት መንጥሶ ዩም ኤንሥከ (ባቤሰእስት) ገይሶ ሀሰንክ ኤልዴ? 44 ኮይሪ

(ሳብ ባቤሰእስትን «ሃም ይኸደድነም ዱትጎይሪንት እ ግሰሰቲንክ ዩከ ምዝዚእስት ደቅካ» ኪን ገይሶ) ገይሶ ደግሞ ጸጥሶታኪትም ጸቅሽኪት። 45 ተ ደግሞ ይንት (ባቤሰእስት) ገይሶ ከ ኤልሰንክ፣ ክርስቶስ ሀሰንክ ይንሥከት ግዴ?» ከ ገይሶክ፣ 46 ኤድ ምላቂሪ ግሰ ኪን እምሰቃብ ደክዩ። ሲደን ኮዞንክ ዩሱስ ገይሰን ኮይምሽንደ ጎይሰከን ቡድንት ዘብዘቃብ ሀዩሪ ደክዩ።

ሙሴት ከርቴን ኤሰዴድንቴኪ ፎርስ ኤድንት ደቀሰሰንክ

ጦርቀስ 12:38-39፤ ሉቃስ 11:43-46፤ 20:45-46

23 1 ኮት ቡር ዩሱስ ቤድም ኤድነንኪ ይንት ረቅከ ሙከዴድነንክ ኮይን ገይሶ ኪን ኪዜ፡- 2 «ሙሴት ከርቴን ኤሰዴድንኪ ፎርስ ኤድንክ ኤደም ኤሰንትከን ሙሴት ደቅን ከርንኪን ደቅቴኪ፤ 3 ደይንኪሪ ይ ኪዝዳኪትም ምዩኪ። ከንከን ኪ ዩን ጋዳኪትም ሙደ ጳይኪቴ፣ ምንኪቴ፤ ኪ ዩይዳኪትም ደይንክ ሀዩይኪቴ። 4 ዴጽመምኪ ከልምሰድንደ በልኒንም ኤት ኪን በልሰዴኪ፤ ደመትከን ደይንክ ኣንንቴት ግልኤኪሪ ምላከን ዝዩኪ። 5 ምንይንትም ሙደ ኪ ምንዳክ ኤድ ሺጅኒ ገይሶ ምንዴኪ። ሙሴት ከርቴንም ግድምክ ጸጥቶ ምትኪንንት ደክደኪ፤ ኣብሌይንቴት ማጽራንም ርትምሰዴኪ። 6 እሥም ኤሪሪ ከር ለቅምተ ዩድንትከንኪ ኣይሁድ ኤድንት ምክሰ ኤይንግሪሪ ዴጽምንደ ከርኪን ደቅንትከን ነሽዴኪ። 7 ዝሪግሪሪ በንችምቴንደ ኣልቅሸም ዩን ኣልቅሸሪንኪ (ዩ ኤሰዳብሰና!) ገይሶ ዩም ኤልሪን ነሽዴኪ።

22:44፡- ዩሥ 110:1፤ 23:1፡- ሉቃስ 20:45፤ 23:4፡- ሉቃስ 11:46፤ 23:5፡- ጳውሎስ 13:9፤ ፕዴድር 15:38፤ ኣልዞምስ 6:8፤ ግጥሥ 6:1፤ 23:6-7፡- ሉቃስ 14:7።

8 «ዩተ ደይንክ ዩም ኤሰዳብሰን ምላቅ ዩላክ ከ ግሥንከንኪ ዩተ ሙዴኒሪ ኪከት እንዴጥሰ ዩ ግሥንከን (ዩ ኤሰዳብሰና!) ገይሰዮ ዩም ሀይኤልሪኒ። 9 ታሪ ርኪግር ደቅዳብ ባቤኒንት ምላቅ ዩላክ ከ ግሥንከን ፕጩዜን ሀይሚሪ (አባባ!) ገይሶ ሀይኤልኪቴ። 10 ባቤሰዮንት ምላቅ ዩላክ፣ ኖሪ ክርስቶስ ከ ግሥንከን (ዩ ባባ) ገይሶ ዩም ሀይኤልሪኒ። 11 ዩንት ሞልትግር ጋጽ ግትንት ዝግዳብ ዩንት ፕክሸዳብ ከ ግተኒ። 12 መትንትም ዴእስዳብ ሙደ ቶቶክዴ፤ መትንትም ቶከሰዳቤሪ ሙደ ዴጽም ግዴ። ኪን ገይሴ።

ሙሴት ከርቴን ኤሰዴድንቴኪ ፎርስ ኤድንቴንክ ከንፎርሸምሽ

ጦርቀስ 12:40፤ ሉቃስ 11:39-44፤ 11:52፤ 20:47

13 ኮዞንክ ዩሱስ ኪን ጋቶ፡- «ኤድ ሳብት ባም ከርንግር ኣርደይምሽ ሚርዴድ፣ ዩተ ቡዴግሪንት ደቅል ደይክ ኣፔንቴክ ዩላክ ኤሰዴድንቴ ሙሴት ከርቴን ኤሰዴድንኪ ፎርስ ኤድንክ፣ ሀይዩቴ! ዩተ ዩመትከን ኣርደይቴ፤ ኣርትከን ዝግዴድነሚሪ ኪ ኣርደይምሽ ሚርዴድ።

14 [«ዩተ ቡዴግሪንት ደቅል ደይክ ኣፔንቴክ ዩላክ ኤሰዴድንቴ ሙሴት ከርቴን ኤሰዴድንኪ ፎርስ ኤድንክ፣ ሀይዩቴ! ምክሰዩንትም ኤድ ኤሴርተኒ ገይሴቶ ርትምሰንትክ ኣድማሪቶ ማ ቡኒንት ሪዮም እሥዴቴ። ከንከን ጋጽንደ ቤሪም ቴይዴቴ።]20

15 «ዩተ ቡዴግሪንት ደቅል ደይክ ኣፔንቴክ ዩላክ ኤሰዴድንቴ ሙሴት ከርቴን ኤሰዴድንኪ ፎርስ ኤድንክ፣ ሀይዩቴ! ኤድ ምላቅባባም ዩንት ቡድ ኣዞንትግር ኣርሥንትከን ጎግ ርትምኪ ኖቀ ጸርንኪን ከንክ ዝግዞ ኡንግዴቴ፤ ዩሪ ኪም ዩ ኣርሥታክ ሲዴሪ ዩዞንክ ኣን ቀስቴን ጋጽ ደቀሰሰ ምንዳብ፣ ድከይንደ ኖክ ከዜን ቤሪሪቴምሽ ኪም ማሰዴቴ።

20 ዩ.ድ 23:14፡- ዶቶ ሞር ደቅዳብትም ግጥሥ ጸክሪደክ ጦርቀስ ዩር 12:40ግሪንክ ቴይሪቅ ከምዴ።

23:9፡- ግጥሥ 6:9፤ ዩ.ድ 7:11፤ 23:11፡- ግጥሥ 20:26-27፤ ጦርቀስ 9:35፤ ዩ.ድ 10:43-44፤ ሉቃስ 22:26፤ 23:12፡- ከምሥ 29:23፤ ሉቃስ 14:11፤ ዩ.ድ 18:14።

16 «ዩተ አፒንት ሼደዮድ ኤንሥዴድና! ሀይዮ-ቴ! (ኤድ ሳብት ጧል ኤዮንክ ጫቅድንክ ከልመዬ) ጋዴቴ። (ሳብት ጧል ኤዮንት ምርቅንክ ከ ጫቅሽንክ ደይንክ ጫቅንክ ዩዴድምዴ) ጋዴቴ። 17 ዩተ ገዴድኪ አፒ ሼደዮድና! ምርቅንግረንኪ ምርቅንም ጧልሽዳክ ሳብት ጧል ኤዮንግረንክ ሀምነ ጋጽዴ? 18 ኮይኔሬ (ኤድ ጸጫን ለጫርዳኪዜን ከ ጫቅሽንክ ከልመዬ) ጋዴቴ! (ለጫን ለጫርዳኪዜን ደቅዳክ ለጫንክ ጫቅዳብ ደይንክ ጫቅይንቴክ ዩዴድምዴ) ጋዴቴ። 19 ዩተ አፒንት ሼደዮድና! ለጫንዝንኪ ለጫንም ጧልሽዳክ ለጫን ለጫርዳክ ከርንዝንክ ሀምነ ጋጽዴ? 20 ተ አነ ለጫን ለጫርዳክ ከርንኪን ጫቅዳብ ኤድ ዜን ለጫርሰቃክ ለጫን ከንክ ጫቅዴ። 21 ሳብት ጧል ኤዮንክ ጫቅዳብ ኤድ ታሬ ጧል ኤዮንኪ ሞር ደቅዳብንክ ጫቅዴ። 22 ርኪክ ጫቅዳብሬ ሳብ ሳምሰ ደቅዳክ ከርንኪ ዜን ደቅዳብ ሳብክ ጫቅዴ።

23 «ዩተ ቡዴግሬንት ደቅል ደይክ አፒንቴክ ዩሉክ ኡሰዴድንቴ፤ መሴት ከርቴን ኤሰዴድንኪ ፕርሰ ኤድንክቴ፤ ሀይዮ-ቴ! ተክም ማሌንት ዩ ኮርሰቃክ ምሽምንግረንክ ከንክ ኔክደይክ ተምሰንም ሳብክን ለምዴቴ! ደይንኪሬ ከርቴንግር ሃፕርዳክ ጋጽንም ገርሼቴ። ኮይሬ ኡዝጫክ ቤርነምኪ ኤትከን አቴርሰ ምንትነምክቴ፤ ይዜን ቡድ ለዘርቴባብ ማትንትነምኪ። ተምሰን ለጫንተጫሬ ገርከሰ ኪነጫሬ ዩይንት ዩም ዝከሰዳቄ። 24 ዩተ አፒንት ሼደዮድ ኤንሥዴድና! ዩ ምጭድንዴትግረንክ ዩኔይምሽ ተክሰቅንዴተም ጧሥዴቴ! ግጫምሽ ገእሽ ዴጸቅንዴተም ደይንክ ከንክ አቅዝዴቴ።

25 «ዩተ ቡዴግሬንት ደቅል ደይክ አፒንቴክ ዩሉክ ኡሰዴድንቴ፤ መሴት ከርቴን ኤሰዴድንኪ ፕርሰ ኤድንክቴ፤ ሀይዮ-ቴ! ሞር ዩ ለሥዳክ ዜይዮንቴት አፒክን ሃፕርዳክ ዜይንኩተም ለቅምሰት ሽእዴቴ! ደይንኪሬ ሞርንኪንቴክ ቡሬኪ ዲሸክ ጸጽቴንዴ። 26 ሃነ አፒ ሼደዮብ ፕርሰ ኤሥና! ብርሰዮ ዜጋንቴት ሞርንክ ደቅዳኪን ሽእካ፤ ኮ ሴጽንክ አፒክን ሼድምዳክ ማልንክግኪሬ ለቅምተ ማዴ።

23+16:- ግተሰ 15+14= 23+19:- ጫት 29+37= 23+22:- ለሳሰ
 66+11 ግተሰ 5+34= 23+23:- ሌው 27+30፤ ምካሰ 6+8፤ ሉቃስ 11+42= 23+25:- መቀሰ 7+4፤ ሉቃስ 11+39=

27 «ዩተ ቡዴግሬንት ደቅል ደይክ አፒንቴክ ዩሉክ ኡሰዴድንቴ፤ መሴት ከርቴን ኤሰዴድንኪ ፕርሰ ኤድንክቴ፤ ሀይዮ-ቴ! ሞርንት ኤድ ዴእቴድንት ሌፕኪ ዴፕተ ሬይ መዴክ ጸጽክቴ፤ አፒክ ሼድምዳኪን ዜይይንቴክ ሸክሸት ዩም ኡሴርሰቅንደ ዱክት ሴይንም ከምዴቴ። 28 ኮይሬ ኤድ ሼዳኪትንክ ሳብክን ኤኤክ ምንዴድ ከምሰ ሃፕርዴቴ! ለዜግሬንት ደይንክ ገሽኪ ኤአ ገርንትክ ጸጽቴ።

29 «ዩተ ቡዴግሬንት ደቅል ደይክ አፒንቴክ ዩሉክ ኡሰዴድንቴ፤ መሴት ከርቴን ኤሰዴድንኪ ፕርሰ ኤድንክቴ፤ ሀይዮ-ቴ! ሳብት አይቴን ኪዝዴሻሼድንት ዱክንዜን ሴይን ኪልዴቴ! ጧል ኤድንቴሬ ዱክንዜን ሴይንን ሸክሸ ኡሰዴቴ። 30 ዩተ (ምባብኪሰት ቦንንክ አደርተ ም ሃቅንክ ሳብት አይቴን ኪዝዴድንም ኪ ኪክን ዴይሰይ ሃቅቴ) ጋዴቴ። 31 ተ አነ ሳብት አይቴን ኪዝዴድንም ዴይሰዳቄድንት ይንሥ ማትንትዩንተም ዩንት ነቄሸቴ።

32 ተ አነ ዩባብኪሰ ዩዝቃክ ምንም ዩቴሬ ቦድንቴንት ደክ?

33 «ዩተ ጉንምሽ ዲድምዴድና! ሳብ ሌፕሴጽ ድክይንደ ሻክ ከ ቤርዳኪትግረንክ ሀሰኔ ደቅዴ? 34 ከንክን እተ ሳብት አይቴን ኪዝዴድንምኪ ፋርጫድንምክቴ፤ ኤሰዴድንጫሬ ዩረ አይድቴ። ኪግረንኪሬ ምሰቅምሰቄድንም ዴዴይሰዴቴ፤ ምሰቅምሰቄድንም መሰቄልዜን ቶሾ ኪም ርርክዴቴ፤ ምሰቅምሰቄድንም ዩ ሱድምዳክ ኤይንግሬንቴሬ ቶቶእዴቴ፤ ከትጫግረንኪሬ ከትጫግር ኪም ደዳዴቴ። 35 ኮነኪሬ ጧልባብ ለቤልት ዘምእዝንክ ዩዞ ሳብት ጧል ኤዮንቴኪ ቴቶ ሳብክን ለጫን ዜን ለጫርዳክ ከርንት ባኪግር ኪም ዩ ዴይሰቃብን ባራክት ይንሥን ዘክራሰት ዘምእንክ ዩክ ፕጩዜን ለልምሰቃኪንክን ጧል ኤት ዘምእንት ቤር ዩንት ዜን ዠዠእዴ። 36 ዶፕን ዩን ጋድቴ፤ ኮነ መደ ቤርነ ቦንን ኮግር ደቅዴድ ኤድንኪን ዠዠእዴ። ኪን ገይሴ።

ዩሩሰሌምከን ለጫርሰቃክ ጳቅሽሽነ

ሉቃስ 13+34-35

37 ኮዘንኪሬ ዩሱሰ ጋቶ:- «ዩሩሰሌም! ዩሩሰሌም! ሃነ ሳብት አይቴን ኪዝዴድንም ዴይሰዳኪና! ሀረ ኪም አይቴርሴድንጫሬ ሴይንክ ኪም ግእዳኪና! ባቶ ይንሥንተም

23+27:- ሉቃስ 11+44፤ አይቴርቴድንት ምን 23+3= 23+29-36:- ሉቃስ 11+47-51= 23+33:- ግተሰ 3+7፤ ዩድ 12+34፤ ሉቃስ 3+7= 23+34:- 2 ዜን 36+16= 23+35:- ጥፕር 4+8፤ 2 ዜን 24+20-21፤ ዘክራሰ 1+1=

ካፕ ገደርንት ኮ እምጭድምሽ እቴሬ ይንሥሀንተም
እምጭከን ቤድ ሴጽ ዝግዘቅቴሲ ዮተ ደይንክ ነሽኪቴ።
38 ተ አነ ኤዩንቴሬ ኤምፕ ግፃ ኔግዴ። 39 ከንከን ዩን
ጋድቴ፡- (ባብ ሳብት ናምክ ሃዳብሰነ አንጅምቴባቤ) ዩ
ገይሰታኪንክ ዩክ ኮዘንክ እሰ አነ ኢም ሹደዩቴ» ኪን ገይሴ።

ሳብት ጩል ኤዩንት ኮፕምንክ ዩሱሰ ኪዝምሽ

ጦርቀስ 13+1-21 ሉቃስ 21+5-6

24 1 ዩሱሰ ሳብት ጩል ኤዩንግረንክ ጩተቅሶ ክ
ከይድክ ረቅከቴክ ሙክዴድነ ሳብት ጩል

ኤዩንት ኡዝምንኪተም ኪን ደውከን ሺገርከት ሃዴኪ። 2 ኖ
ደይንክ ኪን ግስቶ «ኮም ሙደ ሹዴቶ? ዶፔን ዩን ጋድቴ፡
ሴይን ሴይንኪን ጩቅምሽ ኮፕምከሰ ኮኪን ሀሰንደይኪሬ
ኔገዩ» ኪን ገይሴ።

ፕጩንት መቅንቴነ

ጦርቀስ 13+3-131 ሉቃስ 21+7-19

3 ዩሱሰ ዴብሬዘይት በሌንዜን ዶቅተ ክ ደይክ ክት ረቅክ
ሙክዴድነ ይንት ዩሉክ ክረ ሃዴኮ፡ «ኮነ ሬይነ ሙደ
ሀይንቶክ ግዴ? ሀንት ሃድንትንቴኪ ፕጩንት መቅንቴንቴክ
ጲጵኔስ ሀሬ? ምን ኪሰከዮ» ገይሶ ኪም ጎይሴኪ። 4 ዩሱሰሬ
ኮይን ገይሶ ኪን ግስሴ፡- «ሀዩሬ ዩም ተንትምሰይምሽ
ዩከሥ ጳይኪቴ! 5 ሀሬከኔ ጋርሰንክ ቤድ ኤድነ (አተ ሳብ
ኢም ሰይሰቃብን ክርሰቶሱቴ) ጋሬኮ ናምሱቴክ ሃዳዴኪ
ቤድ ኤደሚሬ ተቀንትምሰዴኪ። 6 ዳምት ኪዝምኪ ዳምት
ኡፕሰምክ ኤሴሲርዴቴ። ኮነ ግትከሰ ኮ ኔገይንዴትከን ሪርቶ
ሀይጳሽኪቴሲ መቅንተ ሴጽነ ደይንክ አክዩ። 7 ኤድኔሬ
ኤዜን፡ ባብኔሬ ባብንኪን ዳምሴኮ ዳም ዶብዴኪ። ክር ገላ
ገሌዜኔሬ ዳቅኪ ፕጩ ሚ ሽድንዴትክ ግዴ። 8 ኮኔሬ ሙደ
ሲርሚንዴት አድሚከን ክርሰ ገእኔምሽ ከላር ሴጽንት ብሬነ
ግዴ።

9 «ኮ ሴጽንክ ኤድነ ከላርንክን ዩትዮ ዩም እምጫዴኪ
ዩም ዴዴይሰዴኪ። ዩተ እሰት ናምንከኔ ገይሶ ኤድ
ሙዴደ ይገርቴድ ግዴቴ። 10 ኮ ሴጽንክ ቤድም ኤድ
ሳብኪን ቡድ እዝንትይንተም ገርሹኮ ጎሄርዴኪ። ኪክ

23+38፡- ሌርግስ 22+5። 23+39፡- ዩሥ 118+26። 24+2፡- ሉቃስ
19+44። 24+9፡- ግጥሥ 10+17፤ ፕዶደ 22፤ ግንላ 16+2።

ኪከሚሬ ከላርክን ዩሥትዮ እምጫዴኪ። ኤድኔሬ ኪክ ኪከም
ይሻሻዮዴኪ። 11 ተውክ (ሳብት አይቴን ኪዝዳብቴ) ጋዴድ
ቤድ ኤድኔሬ ደጳምዴኪ፤ ቤድም ኤድነሚሬ
ተቀንትምሰዴኪ። 12 ኤአ ገርንት ቤዝንዴትክ ቤድ
ኤድንት ሰልሙ ኔኔግዴ። 13 መቅንቴንክ ዩከ እዝምክ
ዘብዳብ ደይንክ ኖ ደደቅዴ። 14 ኤድንከን ሙደ ገቃሽ ኮ
ግቴምሽ ኮ ሳብት ባምንክግክ ደቅሽ ኡፕሰነም ፕጩ
ሙዴዜን ኪኪዘርዴ። ኮክ መቅንተ ሴጽነ ሃዳዴ። ኪን ገይሴ።

ገእሽ ሴቅሰድንደ ከላር ሴጽ

ጦርቀስ 13+14-231 ሉቃስ 21+20-24

15 ኮዝንክ ዩሱሰ ኮይን ገይሴ፡- «ሳብት አይቴን ኪዝዳብ
ዳኔል ኪዝሻሽምሽ፡ ከይሰዳክ ዴፕሰድንደ ሬይነም
ጩሸርተአክ ከርንኪን ምይሰርተ ደይንክ ዩ ኮም ሹድንክ፡
ኮሚሬ ነቤብዳብሰነ ክ ጳቅሸኔሲ 16 ኮ ሴጽንክ ይሁደ
ፕጩንግር ዶቅዴድነ በላ ዶቅድንዴትክ ሀዘ ኪ ዘቀኔ፤
17 ኤዩንዜን ኪሰተቃብ ኤዩንግረንክ ሬይ ቴይተ ሀይ ክ
አርደኔሲ 18 ምን ሃምግርንት ከዩቃቤሬ አብልንት ቴይተ
ቡዴክ ሀይ ክ ግተኔ። 19 ኮ ሴጽንክ ሲርሚሬንክንኪ እም
ገእሰዴድንክንክ ሀይኤሴ! 20 ደይንኪሬ ሀዘምዮንት ቤርግክ
ወይ ሀውሽ ሴጽንክ ግተይምሽ ሳብም ምክሰኪቴ። 21 ኮ
ሴጽንክ ፕጩ ፕጩሸቅንዴዝንክ ዩዞ ተኪክ ግተቅንደ፡ አሰ
ብሬዜኔሬ ኮም ከምድንደ ሀሰንደይኪሬ ግተይንደ ገእሽ
ሴቅሰድንደ ከላር ሃዳዴ። 22 ኮነ ሴቅሰዳክ ሴጽነ ሳነ መቀይ
ሃቅንክ ኤድ ምለቄሴሬ ደቀይ ሃቄ፤ ደይንኪሬ ዩም
እዴሰቄድንክን ሴጽን ኮነ ቶክዴ።

23 «ኮ ሴጽንክ ኤድ ሀዩሬ (ዩቴቶ! ሳብ ዩም ሰይሰቃብን
ክርሰቶሰ ኩር ደዩ) ወይ (ኮግር አ ደዩ) ዩን ኪ ጋድንክ
ሀይዶፕሰኪቴ። 24 ኮኔሬ ተውክ (ሳብት አይቴን ኪዝዳብቴ)
ክርሰቶሰቴ) ጋዴድንኪ ተውክ (ሳብት አይቴን ኪዝዳብቴ)
ጋዴድነ ደጳምዴኪ፤ ኪቴሬ ዩን ግድንክ ሳብ ዩም
እዝቄድነሚሴሬ ዩ ተንትምሰቴንክ ዩከ ዴጽም ጲጵኪ
ሪርሽድንደ ሬይክ ደውዴኪ። 25 ከንከን እተ ኮ ሙደም
ብሬዜን ዩን ኪሰትቴ።

24+11፡- ግጥሥ 7+15። 24+13፡- ግጥሥ 10+22። 24+15፡- ላኔል 9+27፤
ዩድ 11+31፤ ዩድ 12+11። 24+17-18፡- ሉቃስ 17+31። 24+21፡- ላኔል
12+1፤ ግንላ ሸጅቃክ ሬይነ 7+14። 24+23፡- ሉቃስ 17+23።

26 «ኮከን (ዩኔቶ) ከርሰቶስ ኤድ ደከንደ ፕጫ ጉርግር ፣ ደዩ) ዩን ኪ ጋድንክ ሀይከይኪቴ» (ዩኔቶ) ኤድ ዩም ሼደቅንደ ኤዩን ኮግር ደቅዶ) ዩን ጋርሰንክ ኪዜንኪተም ሀይደፕሰኪቴ» 27 ሀሬከኔ ጋርሰንክ ጳልቅንት ርኪዜን ኮ ጳልቅንሰንክ ሀይ ጫድንደዘንክ ዩዞ ሀይ ዋቸድንደዕትክ ዩከ ኮ ሼድምድምሽ፣ ኤድ ይንሥንት ሃድንትነ ኮይን ግዴ» 28 ራይ ደላቴንደ ደቅድንደዕት ከርዜን ድገ ሱድምዶኪ» ኪን ገይሴ»

ከርሰቶስት አልከምስ ሃድንትንክ

መርቆስ 13+24-27፤ ሉቃስ 21+25-28

29 ዩሱስ አልከ ኮይን ገይሴ፡- «ኮ ከላር ሴጽንት ቡር ሳነ ሀይነ ዲዲምዶ፤ አርፕኔሬ ቫከሸዩ፤ መንኪኔሬ ርኪዘንክ ወዋቸዶኪ፤ ርኪግር ዘምንት ደቅዶድኔሬ ሸይሾ ከርይንተም ገርዶኪ» 30 ኮት ቡር ኤድ ይንሥንት ጳጵ ርኪዜን ሼድምዶ፡ ኮ ሴጽንክ ፕጫ ሙዶግር ደቅዶድነ አንጌዘግርንት ገዳሬኮ ኤፕዶኪ» ኤድ ይንሥንሬ ዘምኪ ገእሽ ቦንቸምክ ግሃ ሊሴዜን ደቅሶ ከ ሃድክ ኪም ሼዶኪ» 31 ገእሼንደ ፕሬት ኡፕሰ ኤስምሰክ ርኪግርንክ ምንይንትከን ይ አይደድንም አይቶይዶ» ኪቴሬ ፕጫት አሥዘንክ ዩዞ መቅንቴክ ዩከ ፕጫ ሙዶግርንክ ዩሱስከን እድምሰቂድነም ከረ ሱሱዶኪ» ኪን ገይሴ»

ባቦ ዩሱስት ሃድንት ሴጽንት ከምስነ

መርቆስ 13+28-37፤ ሉቃስ 12+39-40፤ 17+26-36፤ 21+29-33

32 አልከምስ ዩሱስ ኮይን ገይሴ፡- «ኮከ²¹ ሃቂንት ከምስነ ኤስንት ዩን ኮ ግተኔ፡- ኮኔሬ ሃቂንት አንነ ፑርክድክ፣ እሽሌኔኮቴሬ እልእድክ፣ ኮ ሴጽንክ ቤርግ²² ገእሸምሽ ኤስሰዶቴ» 33 ኮይምሽ ዩተ ኪን

²¹ ዩድ 24+32፡- «ኮከኩ» ጋርላክ ሃቂትነም ገመገሙ «ቤሌሴ» ጋርላክትክ ከምስነንትክን ቱይረቂ፣ ሀሬከኔ ጋርሰንክ «ቤሌሴ» ጋርላክ ሃቂነ አር ፕግር ኢስምቴንደ ደከዩ»

²² ዩድ 24+32፡- «ቤርግዩ» ጋርሰነክ ገመገሙ «ቦጋ» ጋርላ፣ እስራኤል ፕግር ሃሽን ገእሸንክ ሃቂነ ፑርክ ዩዶ፤ ከር ደይንክ ቤርግ ሃእሸንክ ፑርክ ኮ ዩድንክን ከምስነም አይቴር ግስንትክን «ቤርግዩ» ጋርላ።

24+26-27፡- ሉቃስ 17+23-24» 24+28፡- እዮብ 39+30፤ ሉቃስ 17+37» 24+29፡- ኢሳስ 13+10፤ ዩድ 34+4፤ ህዘቁል 32+7፤ እዩኤል 2+10፤ ፕይደ 31፤ ዩድ 3+15፤ ግንስ ሸጅቃክ ረይነ 6+12-13» 24+30፡- ዳኤል 7+13» ዘከራስ 12+10-14፤ ግንስ ሸጅቃክ ረይነ 1+7»

ሙደም ዩ ሼድንክ፣ ኤድ ይንሥንት ሃድንት ሴጽን ገእሸ ኤር አርትከን ግል ከ ኡሥትምሽ ኤስኪቴ» 34 ዶፕን ዩን ጋድቴ፣ ኮነ ሙደ ቦድምስታኪንክ ዩከ ቦንን ኮግር ደቅዶድ አድርጎ ደላት መቶዩኪ» 35 ፕጫኪ ርኪክ ከከይዶኪ፤ እ ኪዘዳክ ኡፕሰነ ደይንክ ሉፕሌጽ ከዩዩ»

36 «ሴጺን ኮምኪ ሰአትን ኮምክ ደይንክ ሳብ ባቤን ከይሰ ኤሰዳብ ሀዩሬ ደከዩ፤ ርኪግር ደቅዶድ ሳብ ምንይንትከን ከ አይደድ ደይንኪሬ ይንሥን ከንክ ኤሰዩ» 37 ኤነ ናኔት ቦንንክ ግሠቅምሽ፣ ተ ኤድ ይንሥን ሃዳኪንኪሬ ኮይን ግዴ» 38 ኮ ቦንንክ ከይሰከን ሃዳክ ናቂንት ብሬዜን ናሄሬ ናቂዜን ከይድንደ ኤዩምሻክ ጎንጌንግር ከ አርሥታኪንክ ዩከ ኤድነ እግሬኪ ምጫሬኮ፣ ቴይጫሬ ቴያሬኪ ይእም ይአሬኮ ደቅዳቂኪ» 39 ከይሰከን ሃዳክ ናቂነ ሙዶነም ሃጽተዮ ኪም ኮ አቅስታኪንክ ዩከ ኤድነ ኤሰቅ ሃቂኪ» ኤድ ይንሥንት ሃድንትኔሬ ኮይምሽ ኮይን ግዴ» 40 ኮ ሴጽንክ ሃምግር ኤድ ተሰቴኔድ ኪከን ምን ምንደኪ፤ ምልቃብነም ቴቴዩርዶ፣ ተሰትምሰሰነ ኔኔግዴ» 41 ግነ ቀሰቴኔድ ኪከን ደይሰ ደይሰደኪ፤ ምልቃኪተም ቴቴዩርዶ፣ ተሰትምሰአክ ኔኔግዴ»

42 «ኮንከን ባቦዩንት ሴጺ ሀምንክ ከ ሃድንኪሬ ዩ ኤሰይንከን ሃድንትንክተም ዘብዘ ጳይኪቴ» 43 ደይንኪሬ ኮም ኤስኪቴ፤ ኤሥን ኤዩንባብ ሰይት ሰአት ሀምንክ ዲብ ኤርንት ሃድንኪሬ ኤሰተ ይ ሃቅንክ ዘብዘ እን ጳይዳቂ፤ ኤዩይንተጫሬ ኮይረይምሽ ጫጫርዳቂ» 44 ኮከን ኤድ ይንሥን ዩ ጳቅሸቅንደ ሰአትዜን ከ ሃድንከን ዩከሠም ኡስትዮ ጳይኪቴ» ኪን ገይሴ»

ለቅም ፕክሽዳብቴኪ ደቅል ፕክሽዳብቴክ ከምስ

ሉቃስ 12+41-48

45 ዩሱስ አልከ ኮይን ገይሴ፡- «ኤርጫድኔን እሥምነም ኪን እምንት ዝከሰዳክ ሰአትንኪን ከ እምቴምሽ ባቤሰንክት ኤርጫድንኪን አትዮ ኪም ምጀቃብ ፕክሽዳብሰን፣ ይዜን ቡድ እዜርቴባብኪ ቡደከምባብክ ና ሀዩ? 46 ባቤሰንክት ሃዳኪን ሴጽንክ ኪን ኪዜርሰቃክ ፕክሽንት ዜን ሃፕርዳብ ና ባቤሰንቴይ ሰሌርቴባቤ» 47 ዶፕን ዩን ጋድቴ፣ ኮ ፕክሽዳብነም ባቤሰንክት ይንት ደቅዳክ ራይን ሙዶኪን

24+35፡- ኢሳስ 51+6፤ ዩድ 40+8» 24+37፡- ፕሻር 6+5-8» 24+39፡- ፕሻር 7+6-24» 24+40-41፡- ሉቃስ 17+35-36» 24+42፡- ግሳስ 25+13» 24+43-44፡- ሉቃስ 12+39-40»

እትዮ ኪም ያዴ።⁴⁸ ደይንኬሬ ኮነ ደቅልን ጥሽባብሰላነ (ባቤላስት ሳነ ሃደዬ) ገይሶ ቡዲግርንት ጳቅሾ።⁴⁹ ይ ኪኪን ጥሽቢድንግሬ ግእነ ክ ዩድንክ። ጎሽዲድን ኪኪን ክ እሥድንኪ ክ ያጭድንክ።⁵⁰ ኮ ጥሽባብሰላነት ባቤላንክት ክ ጳየቅንደ ሴጽኪ ክ ጳቅሸቅንደ ሰእትክ ሃዳዴ።⁵¹ ጥሽባብሰላነግሬ ገእሸ ኪም ግእዲ፤ በዜንከተም ቡዲግርንት ደቅል ደይክ ኣጥንቴክ ዩላክ ኡሰዲድንደ ኮም ማሰዴ። ኮግር ኤጥኪ እሥ ቅርጭክ ማዴ። ገይሶ ዩሰሰ ኬን ኪዜ።

ተመ አንዜንት ከምሰ

25 ¹ ኮት ቡር ዩሰሰ ኮይን ገይሴ፡- «ኮ ሴጽ ሳብት ሳም ከርንግር ኣርድንትንክ ኮይን ማዴ፡-

ቫክምይንተም ቴዮ ኡቴሰነም ጳይከን ዉተቅሴድ ተመ አንዜንተም ከምዴ።² ኪግርንኬሬ ደንቅነ ሰሴድ። ደንቅነ ሩርግድ ሃቂኪ።³ ሰሴድን አንዜነ ቫክምይንት ዩዜኩ። ቫክምንክን ማድንደ ገለ ሳምበ ቴየቅ ሃቂኪ።⁴ ሩርግድ አንዜነ ደይንክ ቫክምይንት ኪኪን ዚን ገሌግር ሳምበ ቴይተ ሃቂኪ።⁵ ኡቴሰነ ሀጺ ክ ገይሰንዲትክ ሙዴነም ግንእሰ ገንከ ራዛኪ።

⁶ «ሶይት ካሰመ ማሥክ (ዩይተ! ኡቴሰነ ሃቴ! ኪም ቴይከን ዉትኪቴ!) ጋድንደ ወጭ ማዴ።⁷ ኮ ሴጽንክ አንዜነ ሙደ ሳምቴኮ ቫክምይንተም ኡሰተ ቫክሸኪ።

⁸ ሰሴድን አንዜነ ሩርግድንቴን ጋተ፡- (ዎንት ቫክምን ድክን ኮ ዩይድንክን ዋዴቴ! ሳምቤንግሬንተንክ ዎን እምኪቴ) ኪን ገይሴኪ።⁹ ሩርግድን አንዜነ ደይንክ (ዎክንኪ ዩክንክ ገእድንደ ሳምበ ዎረ ደክዩ፤ ከንክን ሸንዲድንደንክ ከዩተ ዩን ማድንደ ሳምበ ሸንኪቴ) ገይሶ ኪን ማሰሴኪ።¹⁰ ሰሴድን አንዜነ ሳምበ ሸንተ ኪ ከዮኪትክ ኡቴሰነ ሃዴ። ቫክምንም ርጽሰተ ይከሥክ ኡሰት ሃቂድ አንዜነሬ ኡቴሰነ ኪኪን ኤንሠ ኤድንት እሥም ኤይንግር ኣርደቅሴኪ! ፑላቴነግሬ ዚጸ ገእሴርሴ።

¹¹ «ቡሬሬ ኔገቂድ አንዜነ ሃዴኮ (ባቦተ ዋዴ! ዎን ፖችከዮ!) ኪን ገይሴኪ።¹² ና ደይንክ (ዶፔን ዩን ጋድቴ። እተ ዩም ኤሰይቴ!) ገይሶ ኪን ማሰሴ።

25+1:- ሉቃስ 12+35:- 25+10-12:- ሉቃስ 13+25-27:-

¹³ «ከንከን ሴዲነምኪ ሰእትነምክ ዩ ኤሰይንክን ዘብክ ጳይኪቴ!» ኪን ገይሴ።

ኤድ መኪን ጥሽ ጥሽዲት ከምሰ

ሉቃስ 19+11-27

¹⁴ ኣልክምሰ ዩሰሰ ኮይን ገይሴ፡- «ሴዲን ኮክ ሳብት ሳም ከርንግር ኣርድንትን ኮይን ማዴ፡- ፕጫ ኣብዜን ከይዳብ ኤድ ያለቅባብ ደንት ጥሽቢድንም ኤልተ ጊንዜብይንት ኪን እምሴ።¹⁵ ኪ ያለቅዎልቂድንክን ኪ ኤሰዳኪንክ ዩክ ኪን ከሸንትክ፤ ያለቃብኔን ደንቅ ሺ ብር፤ ያለቃብኔነሬ ቀስቴን ሺ ብር፤ ያለቃብኔነሬ ያለቅ ሺ ብር እምሴዳቦ ፕጫ ኣብዜን ከዩ።

¹⁶ «ደንቅ ሺ ብር ቴየቃብን ሳነ ከዮ ከንክ ዘለ ዘልሴዳቦ ኣብንደ ዜን ደንቅ ሺ ብር ቤሥሴ።¹⁷ ቀስቴን ሺ ብር ቴየቃብኔሬ ኮይምሽ ኮይን ዘሌን ዘልሶ ኣብንደ ዜን ቀስቴን ሺ ብር ቤሥሴ።¹⁸ ያለቅ ሺ ብር ቴየቃብን ደይንክ ከዩዳቦ ፕጫ ኮይሶ ባቤላይንቴት ብርነም ኣቼ።

¹⁹ «ቤድም ሴጽት ቡር ኪን ጥሽቢድድንት ባቤላን ሃዴዳቦ፤ ኪዜን ደቅዳክ ጊንዜብይንተም ኤሰከን ገይሶ ዩዜ።

²⁰ ደንቅ ሺ ብር ቴየቃብን ባቤላይንቴደ ሃዶ፤ ኣብንደ ዜን ደንቅ ሺ ብር ቃዶ፤ (ባቦ! ደንቅ ሺ ብር ኢን እምሰቀዩ፤ ና ኮነዩ። ኣብንደ ደንቅ ሺ ብር ዜን ቤሥትቴ) ኪን ገይሴ።

²¹ ባቤላንክቴሬ (ለቅም ዩላሰቀዩ፤ ሃነ ሀዜን ቡድ እዜርቴባብኪ ለቅመይላብ ጥሽባብሰላነ! ተክምንዲትክ ዜንት ቡድ እዜርቴባብ ሀ ማዎቅንክን ቤድም ሬይዜን እትዮ ሃም ዎድቴ። ኮር ሃትካ፤ እስት ጉግርነም እ ኪኪን ከሸምክን ኣርትካ!) ኪን ገይሴ።

²² «ቀስቴን ሺ ብር ቴየቃብኔሬ ሃዶ፤ (ባቦ! ቀስቴን ሺ ብር ኢን እምሰቀዩ፤ ና ኮነዩ። ኣብንደ ዜን ቀስቴን ሺ ብር ቤሥሰቅቴ) ኪን ገይሴ።²³ ባቤላንክቴሬ (ለቅም ዩላሰቀዩ፤ ሃነ ሀዜን ቡድ እዜርቴባብኪ ለቅመይላብ ጥሽባብሰላነ! ተክምንዲትክ ሀዜን ቡድ እዜርቴባብ ሀ ማዎቅንክን ቤድም ሬይዜን ሃም እትዮ ዎድቴ። ኮር ሃትካ፤ እስት ጉግርነም እ ኪኪን ከሸምክን ኣርትካ!) ኪን ገይሴ።

²⁴ «ያለቅ ሺ ብር ቴየቃብሰነ ከረ ሃዶ፤ (ባቦ! ሃነ መሸክዶቅዶ ሸክዳብኪ ኮጥክዶቅዶ ሱዳብ ከምባብ ኤድ

25+13:- ግብ 24+42:- 25+21:- ሉቃስ 16+10:-

ማትንትሆንተም ኤሴሰድቴ።²⁵ ከንከን አሸቶ ከዮ
 ገንዘብሆንተም ፕጫ ኮይሰቶ ጥር አቸቅቴ። ገንዘብሆንቴሬ
 ኮነዮ) ኪን ገይሴ።²⁶ ባቤሰንከቴሬ ኮይን ኪን ገይሴ፡- (ግን
 ደቅለይሳብኪ ቦሳምከ ገኸሽዳብሰና! እተ መሽከደቅዶ እ
 ሽከዳኪተምኪ ኮገከደቅዶ እ ሱዳኪተምከ ኤሰተ ሀ
 ግሥንከ።²⁷ ገንዘብእስተም አድግኪ ተልቅዶድኔን
 እምንት ሃም ሽከሰዳቄ። እተ እ ሃዳኪንከ ገንዘብእስተም
 አድግኪ ቴይዳቅቴ።²⁸ ከንከን ገንዘብነም ከረንከ ቴዩቶ
 ተመ ሺ ብር ይረ ደቅዳብኔን እምኪቴ።²⁹ ሀሬከኔ ጋርሰንከ
 ይንት ደቅዳብ መዶን ዜን ጉጅሽዮ እምግርዶ። ሩሬ ኪን
 ቤሴይሰ ደንት ደካብንደንከ ደይንከ ኮ ከት ደቅደቃኪተም
 ከንከ ከረንከ ቴቴዩርዶ።³⁰ ኮ ግሃዩብ ገኸሽዳብሰነም እስ
 ግልገከ ደቅዳክ ዲምንግር ዉሥት ኪም ዠቅኪቴ! ኮግር
 ደይንከ ኤገኪ አሥ ቅርጥከ ግዲ) ገይሰቄ» ገይሶ ኪን
 ኪዚ።

ፕጫንት መቅንቴንከ ግዳክ ቤር

³¹ አልከ ዩሱስ ኮይን ገይሴ፡- «ኤድ ይንሥነ ርኪግረንከ
 ምንይንትከን ይ አይደድንኪ ይንከ ገእሽ ቦንችምይንቴከ ይ
 ሃዳኪንከ። ቦንችምተ ቤር ከርንዚይንት ደቅደይ።³² ኤድነ
 መደ ብሬዚንከት ሱድምዲኪ። ግሽግን ግሽዳብ ቆልነም
 ደርትንግረንከ ከ ፓሽድምሽ። ሩሬ ኮይን ኤድነም ፓሽደ።³³
 ቆልነም ምዝርንከይንቴከ። ደርትነም ደይንከ
 ብቴርንከይንቴከ ግሰሶ ኪም ምይሰደ።

³⁴ «ኮ ሴጽንከ ባብስነ ምዝርንከይንቴከ ደቅደድንቴን
 ኮይን ጋደ፡- (ዩተ እባብ ዩም አንጃቄድና። እረ ኮር
 ሃትኪቴ! ፕጫ ፕገገርዳኪዘንከ ዩብ ዩን ኡሴርሰቃክ ባም
 ከርነም ዩትኪቴ።³⁵ ሀሬከኔ ጋርሰንከ ዳቄርሰ እ ደይከ ኢም
 እሥቴቴ! ምቼርተ እ ደይከ ኢም ምእሸቄቴ! ሾች ግሃ እ
 ሃድከ ኢም ቴዩቄቴ! ³⁶ ዜኔግር ግሃ እ ደይከ ኢም
 ቆጥሰቄቴ! ሀገገርተ እ ደይከ ኢም ገይሰቄቴ! ደኪርተ እ
 ደይከ ሃድ ኢም ሸጃቄቴ) ኪን ጋደ።³⁷ ኮ ሴጽንከ ሳብከን
 ኤኤከ ምንደድነ ደይንከ ግሰቴኮ ኮይን ኪን ጋደኪ፡- (ባብ!
 ሀይንቶ ዳቄርተ ሀ ደይከ ሸጃ ሃም እሥሴ? ሀይንቶ ምቼርተ
 ሀ ደይከ ሸጃ ሃም ምእሸ? ³⁸ ሀይንቶ ሾች ግሃ ሀ ሃድከ

25:29:- ግጥስ 13+12፤ መርቀስ 4+25፤ ሉቃስ 8+18። 25:30:- ግጥስ
 8+12፤ ዩድ 22+13፤ ሉቃስ 13+28። 25:31:- ግጥስ 16+27፤
 ዩድ 19+28። 25:35:- እላስ 58+7።

ሺጆ ሃም ቴዩ? ሀይንቶ ዜኔግር ግሃ ሀ ደይከ ሸጃ ሃም
 ቆጥሰ? ³⁹ ሀይንቶ ሀገገርሽ ወይ ደኪርሰ ሀ ደይከ ሃም
 ገይሴ?) ገይሶ ኪም ገይሰደኪ።⁴⁰ ባብሰኔሬ ኪን ግሰቶ።
 (ዶፕን ዩን ጋድቴ። መደግረንከ ተከዳብሰን ኪን
 እንደገሰኪሰግረንከ ምእቅባቤን ዩ ምንሰቃክ ኮነ እከን
 ምንሰቄቴ) ገይሶ ኪን ግሰደ።

⁴¹ «ኮዘንከ ብቴርንከይንቴከ ደቅደድኔሬ ኮይን ኪን
 ጋደ፡- (ዩተ ኪን እሸምተ ኤድና! እረንከ እስ ፕግምኪቴ!
 ሴግንከንኪ ምንይንትከን ከ አይደድኔንከ ኡሴርሰቃክ
 ሉጉሴጽ ድከያክ ፕንግር ከይኪቴ።⁴² ሀሬከኔ ጋርሰንከ
 ዳቄርሰ እ ደይከ ኢም እሠቄቴ! ምቼርሽ እ ደይከ ኢም
 ምእሸቄቴ።⁴³ ሾች ግሃ ዩረ እ ሃድከ ኢም ቴዩቄቴ!
 ዜኔግር እ ደይከ ኢም ቆጥሰቄቴ! ሴቄርሰ እ ደይከ ደኪርተ
 እ ደይከ ኢም ገይሰቄቴ) ኪን ጋደ።⁴⁴ ኪቴሬ (ባብ!
 ዳቄርሰ ወይ ምቼርሽ። ሾች ግሃ ወይ ዜኔግር ግሃ።
 ሴቄርሰኪ ደኪርሰከ ሀ ደይከ ሀይንት ሸጃ ሃም ደቅሽከሰ
 ገርሸ?) ገይሶ ከረ ግርምደኪ።⁴⁵ ኮ ሴጽንከ ባብስነ (ዶፕን
 ዩን ጋድቴ። ኪኔድንግረንከ ገእሽ ተከሰቃብ ምሉቃይኔሴሬ ዩ
 ምንቅንከን እከኔሬ ምንቄቴ) ኪን ጋደ።

⁴⁶ «ከንከን ኪኔድነ ሉጉሴጽ ኪም ቀእሴርድንደ ሴቅርግር
 ከይደኪ ሳብከን ኤኤከ ምንደድነ ደይንከ ሉጉሴጽ
 ደቄርዳክ ከርንግር ከይደኪ።) ገይሶ ኪን ኪዚ።

ዩሱሰም ደይሰከን ኪ ደቅሽምሽ

መርቀስ 14+1-2፤ ሉቃስ 22+1-2፤ ግንባ 11+45-53

26 ¹ ዩሱሰ ኪዚን ኮም ይ መቅሻኪት ቡር ይንት
 ረቅከ መክደድንቴን ኮይን ገይሴ፡- ² «ሴጽ
 ቀስቴንት ቡር ፓሰን²³ ሴጽ ግዳኪተም ኤሴሰደቴ። ኮ
 ሴጽንከ ኤድ ይንሥነም ደይንከ ቶሾ ኪም ርከን ዩሥት
 እምግርደ።» ኪን ገይሴ።
³ ኮ ሴጽንከ ኤድነም ሳብ ኪከን ቄሽምሽደድንት
 ጊሥደድንኪ ፕጫንት ገልቴንከ ኤድነም ሳብ ኪከን

²³ ዩድ 26+2፤ ፓሰን ጋርዳክ እነ ሳብ እስራኤል ኤድነም ገባጽ ፕግረንከ ከ
 ዉሥሰቃኪተም ቦንቄርዳክ ሲደ። ዉትንት መገጥ 12+2-20ከን ሸትኪቴ።
 25+40:- ግጥስ 10+40። 25+42-43:- እዮብ 22+6-7። 25+46:- ላኔል
 12+2፤ ግንባ 5+29። 26+2-5:- ዉትንት 12+1-27፤ ግጥስ 16+21።

ቆሽምሸደድንት ጊሥደድንግረንክ ደቃብሰነ ቀዮፔደ ኤር ሱድምሴኪ።⁶ ኮግር ዮሱሰም ዲድሚክ ዮቶ ኪም ደይሰከን ኪከን አልቅምዳቁኪ።⁵ ደይንኪሬ «ኤድነ ዎዜን ጋምክ ኪ ዳመይምሽ ፓሰን በንፔርዳክ ሴጽንክ ሀይማተኔ» ገይሶ ኪከን አልቅምሴኪ።

መይን ዎለቄንደ ዮሱሰም ዎሽምክ ኮ ሰይሰምሽ

ጦርቀስ 14+3-9፤ ጥንሰ 12+1-8

⁶ ዮሱሰ ብታነ ሞሬንግር እሠ ሀዥምንት²⁴ ደቅዳሻብ ሰምንደ ኤር ሃቁ።⁷ ዮሱሰ እሥምኪን ደቅተ ክ ደይክ ማ ዎለቄንደ በዝንት ገእሽ ቤድንደ ዎሽመም ሴይንግረንክ አክሸርሸቅንደ ብልቃትግር ይገክ ቴዮ ዮሱሰደ ሃይ፤ ዎሽምነሚሬ ዮሱሰት መቴግር ከይሴ።⁸ ዮሱሰት ረቅክ መከደድኔሬ ኮም ሺጀኮ ኤቴነም ጋማር፣ «ሃነ ኤቴን ኮነ፣ ሬይን ኮም ጉር ሀሬከና ለልሴ? ⁹ ኮነ ገእሽ በዚዚን ሸንሾ ገንዚብንከተም ቀምእከን እምንት ለቅም ሃቁ፤» ገይሴኪ።¹⁰ ዮሱሰ ኮይን ኪ ገይሳኪተም ኤሰቶ፣ «መይን ኮም ሀሬከኔ ከሌርሰይ? ና እከን ለቅም ሬይ ዎንሰቁ።¹¹ ቀምእነ መደሴጽ ዮረ ደቅደኪ፤ እተ ደይንክ መደሴጽ ዮ ኪከን ደቀይቴ።¹² ና ደይንክ ዎሽምን ኮክ ዜኔእሰት ሰይንትኔኮት ኢም ዱክከን ኡሰሰቁ።¹³ ዶፔን ዩን ጋድቴ፣ ፕሬውን መደግር ሳብት ደቅሽ ኡፕሰነም ኪዘርዳክ ከር መደግር መይን ኮነ ኮ ዎንሰቃኪተም ጳቅሸርቴምሽ ዎንንከተም ኪዘርደ» ኪን ገይሴ።

ይሁደ ዮሱሰም ዮሥትዮ እምከን ክ ኪዝምሰምሽ

ጦርቀስ 14+10-11፤ ሉቃስ 22+3-6

¹⁴ ኮ ሴጽንክ ተሚኪ ቀስቴን ዮሱሰት ረቅክ መከደድንግረንክ ዎለቃብ አስቆርተ ፕጭምባብ ይሁደ ዩም ጋርዳብ ኤድነም ሳብ ኪከን ቆሽምሸደድንት ጊሥደድንደ ከዩዳብ፣¹⁵ «ዮሱሰም ዮሥት እ ዩን እምሰንክ ሀሬ ኢን እምሰቴ?» ኪን ገይሴ። ኪቴሬ ኤዎለቅባብ እሥኪ ተመ ብር ኪን እምሴኪ።¹⁶ ኖሬ ሴጺን

²⁴ ዩድ 26+6፡- «እሠ ሀዥም» ጋርዳክትካ ሌው መጻፕ ዩድ 13ኪን ሸትኪቴ። መጻፕ ጠጋግር «እሠ ሀዥም» ጋርዳክ ዜኔኪን ሃፐርድንደ ኤዎክ ኤደም ዩድንደ ጳጥሰድንደ ገለ ገሌንደ ሀዥመም ደውደ።

26+6-13፡- ሉቃስ 7+37-39። 26+11፡- ለአክምስ 15+11።
26+15፡- ጠራሰ 11+12።

ኮዝንክ ዮዞ ዮሱሰም ዮሥትዮ ይ እምዳክ ሴጺ ኡዝድንደ ዝግዳቁ።

ዮሱሰ ፓሰን እሥምን ይንት ረቅክ መከደድን ኪከን ክ እሥምሽ

ጦርቀስ 14+12-21፤ ሉቃስ 22+7-14፤ 22+21-23፤ ጥንሰ 13+21-30

¹⁷ ጫርም ደከንደ ቅጺን እሚርዳኪት ብረ ሴጽንክ ዮሱሰት ረቅክ መከደድን ዮሱሰደ ሃይኮ፣ «ፓሰን²⁵ እሥምንም ሀብር ሃን ዎ ኡሰና ሃሽደ?» ገይሶ ኪም ገይሴኪ።¹⁸ ኖሬ «ከትሚንግር ኤግሬደ ኤር ከዮቶ፣ (ዎም ኤሰዳብሰነ «ሴጺኔእሰት ኡሥቴ፤ ከንከን እሰት ረቅክ መከደድን ኪከን ፓሰንንት ሰይት እሥምንም ሀረ ኤር እሥድቴ» ሃን ጋደ) ኪን ጋኪቴ» ኪን ገይሴ።¹⁹ ዮሱሰት ረቅክ መከደድን ክ ገይሰቅምሽ ከዮ ፓሰንንት እሥምንም ኡሰሴኪ።

²⁰ ፕሬውን ሰይሣኪት ቡር ዮሱሰ ተሚኪ ቀስቴን ይንት ረቅክ መከደድን ኪከን እሥምከን ደቅሴኪ።²¹ ኪ እሥድክ ዮሱሰ «ዶፔን ዩን ጋድቴ፣ ዩግረንክ ዎለቅባብ ዮሥትዮ ኢም እምደ» ኪን ገይሴ።²² ኪቴሬ ኪዚን ኮክ ገእሽ አቴርሴኮ ዎለቅዎለቁድን መደ «ዩ ባቦ! እቶ ዳቶ?» ገይሶ ገይሰ ኪም ዮዚኪ።²³ ዮሱሰ ኮይን ገይሶ ኪን ማሰሴ፡- «ኢም ዮሥትዮ እምዳብ እ ኪከን ጎንገንግር አንንተም አይዳቤ።²⁴ ኤድ ይንሥነ ደይንክ ኤነ ይንከን ጻፐርሻሽምሽ ደይሰይ፤ ደይንኪሬ ኤድ ይንሥነም ዮሥትዮ እምዳብሰን ኤሥን ኮባብከን ደይንክ ሀይዩ! ኤሥን ኮባብ ክ አድረቅንክ ኪን ለቅም ሃቁ» ኪን ገይሴ።²⁵ ዮሥትዮ እምዳብሰን ይሁደ ይንት «ዩ ኤሰዳብሰኖ! እቶ ዳቶ?» ገይሴ። ዮሱሰ ኪን ማሰቶ «ሀ ገይሰምሺ» ኪን ገይሴ።

ከርሰቶሰት ደእነም ጳቅሽሸድንደ እሥም

ጦርቀስ 14+22-26፤ ሉቃስ 22+15-20፤ 1 ቆርንቶስ 11+23-25

²⁶ እሥምንም ኪ እሥድክ ዮሱሰ ቅጺ ቴዮ ሳበም ገሌሚዳብ፣ አይሰቶ ይንት ረቅክ መከደድን «ኮነቴ፣ እሥኪቴ፤ ኮነ ዋእስቴ» ገይሶ ኪን እምሴ።²⁷ ዎጭምነሚሬ

²⁵ ዩድ 26+17፡- ፓሰን ጋርዳክ ኤነ ሳብ እሰራኤል ኤድነም ጉባጽ ፕጭገረንክ ከ ጫሥሰቃኪተም ጳቅሸርድንደ ሴጺ። ጫትንት መጻፕ 12+2-20ኪን ሸትኪቴ።

26+17-19፡- ጫትንት 12+18። 26+23፡- ዮሥ 41+9፤ ጥንሰ 13+18።

ቴዎሳታ ሳባም ገሌሢዳቦ፣ ኮይን ገይሶ ኬን እምቤ፡- «ዩት ሙዴነን ምጭምን ኮግረንክ ምጭኪቲ።²⁸ ኮነ ቤድ ኤድንት ደቀልሰነም ኔክሽንትክን ለሌርድንደ ክለ ጫቄነም ደውድንደ ዘምእስቲ።²⁹ ደይንኬሬ እተ ዩን ጋድቲ፡- እባብት ባምንግር ዎይኔ ጋርዳኪት አገንግረንክ ጩጲርሸቅንደ ክለ ምጭምንም ኪክን ም ምጭታኪንክ ዩከ፣ ተ ኮዞንክ እሰ እተ አነ ኮም ምጨይቲ» ኬን ገይሴ።³⁰ ኮዞንክ ዩሥ ኪክን ይ ዩሥሳኪት ቡር ጫተቅሴኮ ዴብሬዘይት በሌንኪን ከዩኪ።

ዩሱስ ጳጥርስ ዩም ገርዳኪተም ክ ኬዝምሽ
 ማርቀስ 14+27-31፣ ሉቃስ 22+31-34፣ ጥገላ 13+36-38

³¹ ኮ ሴጽንክ ዩሱስ ይንት ረቅክ ሙክዴድኔን ኮይን ገይሴ፡-
 « (ቆልን ግሽዳብሰነም ግእትዮ ዴዴይሰድቴ፤ ዩም ግሼርዳቄድ ቆልኔሬ ኮኮጥምዴኪ) ገይሶ ጳጥርሻሽምሽ²⁶ ሰይትን ኮክ ዩተ ሙዴነን ኢም ገርሻዮ ከከይዴቲ።³² ደይንኬሬ ዴእግረንክ እ ጳምታኪት ቡር፣ ገለል ፔጭ ዩን ብርትዮ ከይድቴ» ኬን ገይሴ።
³³ ጳጥርስ ጋቴዳቦ፡- «አቤድን ሙደ ሃም ገርሽ ከይድንኪሴሬ እተ ሀሰንደይንኬሬ ሃም ገረይቲ» ኪን ገይሴ።
³⁴ ዩሱስ ኪን ማሰቶ «ዶፕን ሃን ጋድቲ፣ ክነ ሰይትን ኮክ ባቸ ቂቅክደይክ ሙኪን ከርክ (አተ ኪም ኤሰይቲ) ገይሶተዩ» ኪን ገይሴ።³⁵ ጳጥርስ ደይንክ «ዴእ ደይንኬሴሬ ሀ ኪክን ዴእድቶንምሽ ሀሰንደይንኬሴሬ (ኪም ኤሰይቲ) ገይሶ ሃም ገረይቲ» ኪን ገይሴ። ዩሱስት ረቅክ ሙክዴድ አቤድኔሬ ሙደ ኮይን ጋዳቄኪ።

ዩሱስ ጌቴሴማኔ ከርንግር ሳባም ክ ምክሰምሽ
 ማርቀስ 14+32-42፣ ሉቃስ 22+39-46

³⁶ ኮት ቡር ዩሱስ ይንት ረቅክ ሙክዴድን ኪክን ጌቴሴማኔ ጋርዳክ ከርንግር ከዩ። ኮግር ይ ዠእሻኪት ቡር ዩሱስ ይንት ረቅክ ሙክዴድኔን «እተ ኮዞን እ ከዮ ሳባም እ ምክሰድንክ፣ ዩተ ኮዞን ዶቅኪቲ» ኬን ገይሴ።

²⁶ ዩድ 26+31፣ ሉቃስን ኮነ ዘክራስ ዩድ 13+7ኪን ሃፕሮዶ።
 26+28፡- ጫትንት 24+8፤ ኤርማስ 31+31-34። 26+30-35፡- ማርቀስ 14+26-31፣ ሉቃስ 22+39፣ ጥገላ 18+1። 26+31፡- ዘክራስ 13+7፣ ጥገላ 16+32። 26+32፡- ግጥሥ 28+7፣ ፕዶዶ 16። 26+34፡- ሉቃስ 22+34፣ ጥገላ 13+38። 26+35፡- ሉቃስ 22+33፣ ጥገላ 13+37።

³⁷ ጳጥርሰምኪ ቀስቲን ዘብደሰት ይንሥነምክ ይንክ ኪም ኤንሥቶ ከዩዳቦ፣ አትርኪ ከላርክ ዩቤ።³⁸ ኮይኔሬ ኪን ገይሴ፡- «እ ዴእስቲንክ ዩከ ገእሽ አቴርስቲ፤ ከንክን ዩተ ኮዞን ዶቅሴቶ እ ኪክን ዘጥኪቲ» ኬን ገይሴ።³⁹ ኪረንክ ተክም ይእምሽ ዩእሶ ምትንቴክ ቡኪልሴዳቦ ኮይን ገይሶ ምክሴ፡- «እባብ! ሀ ኢን ጎግ አብ ደውድንደ ደይንክ ከላርት ምጭምን ኮም እረንክ ፔግምሳካ፤ ደይንኬሬ ሀ ነሽምሽ ማተጥንምሽ እ ነሽምሽ ሀይ ኮ ማተኔ» ገይሴ።

⁴⁰ ኮት ቡር ሙኪን ይንት ረቅክ ሙክዴድንደ ማቶ ክ ሃድንክ ራተ ኪ ደይክ ኪም ሸጂዳቦ ጳጥርሴን ጋቶ፡- «ተ እ ኪክን ሰአት ምላቄሴሬ ዘብንትክን ዩም በሽቶ?»⁴¹ ጲጽምግር ዩ አርታክምሽ ዘብዞ ሳባም ምክሰኪቲ። ዩተ ኮም ዩይክን ዠክቴቲ፤ ኤት ጳቅሽ ዘምዩ፣ ዋ ደይንክ ለንቅምዩ» ኬን ገይሴ።⁴² ዩሱስ ቀስትምስ ማት ከዮ «እባብ! ከላርት ምጭምን ኮነ እረንክ ኔገይንደ ኮ ማሥንክ ሀ ነሽምሽ ኮ ማተኔ» ገይሶ ምክሴ።⁴³ አልክ ይንት ረቅክ ሙክዴድንደ ክ ሃድንክ ግንእ ኪም ከላርሰክ ራተ ኪ ደይክ ኪም ሸጂ።⁴⁴ ዜን ኪም ገርሽ ከዮ እነንክ ሳባም ይ ምክሰዳቅምሽ ሙክምስ አልክ ምክሴ።

⁴⁵ ኮዞንክ ይንት ረቅክ ሙክዴድንደ ሃደ ኮይን ኪን ገይሴ፡- «ታሬ እክ ራቴ ደዮ? እኪ ሀውሽዶ? ዩኔቶ! ሰአትነ ዠእቲ፤ ኤድ ይንሥነም ደቀልሰ ኤድንት አንክ ዩሥትዮ ኪም እጫርዴ።⁴⁶ ጳምኪቲ! አነ ምኔቲ። ዩኔቶ! ዩሥትዮ ኢም እምዳብሰኔሬ ኡሥቲ፤ ኮነዩ» ኪን ገይሴ።

ዩሱስም ይሻዴድነ ኪም ኪ ዩትምሽ
 ማርቀስ 14+43-50፣ ሉቃስ 22+47-53፣ ጥገላ 18+3-12

⁴⁷ ዩሱስ ኮም አክ ክ ኪዠርክ፣ ዩኔቶ! ተጫኪ ቀስቲን ክት ረቅክ ሙክዴድንግረንክ ምላቃብን ይሁደ ሃዴ። ክ ኪክን ሀልፔኪ ጉፔክ ዩዞቄድ ቤድ ኤድ ኤድነም ሳብ ኪክን ቄሽምሽዴድንት ጌሥዴድንደንኪ ፔጫንት ገልቴንደንክ ኪም አይቴርሰክ ሃዴኪ።⁴⁸ ዩሱስም ዩሥትዮ እምዳብ ይሁደ ኤድኔን «እ ኪም ሰንቅዳብሰነን ና ይንትዩ፤ ኪም ዩትኪቲ» ገይሶ ጲጵ ኬን እምተ ሃቄ።⁴⁹ ይሁደ ሳነ ዩሱስደ ሃዴዳቦ፣ «ዩ ኤሰዳብሰሰ፣ ለቅመዮ?» ገይሶ ኪም ሰንቅቲ።⁵⁰ ዩሱሴሬ «ዩ ሱሴሰእሰቶ! ሀ ጳቅሽተቃኪን በሥካ» ኪን

26+38፡- ጥገላ 12+27። 26+39፡- ግጥሥ 20+22። 26+47-56፡- ጥገላ 18+3-11።

ገደሌ። ከት ቡር ኤድነ ዮሱሰደ ሃደኮ ኪም ዮቴኪ።
 51 ኮ ሴጽንክ ከት ረቅክ ሙከዳቄድንግረንክ ዎለቅባብ
 ሀልፔይንተም ጎችቶ ደቄባብ ኤድነም ሳብ ኪክን
 ቄሽምሽዳብኔን ፕክሽዳብንት ቃመም ከት ዠቅሺ። 52 ዮሱሰ
 ደይንክ ኮይን ገደሌ፡- «ኤዜን ሀልፕ ጎችዳብ ሙደ
 ሀልፔኪን ዴእዴ። ከንክን ሀልፕህንተም ሾንድንግርኮት
 ማስት እክዮ! 53 እተ እን እባበም እ ምክሰቅንክ ቤድ ሺክ
 ዩም ፕደዴርዴድ ዳም ደብዴድ ርኪግር ዎንይንትከን ይ
 አይዴድነም ከ አይተይንዶክ ሃን ከምዶ? 54 ኮይን ማሥንክ
 (ከልርነም ተይንት ኪም ዠሰደዴ) ጋዳክ ሙጻፕ ጨልንት
 ኪዜን ሀሰናክ ቦድምዴ?» ኪን ገደሌ።

55 ኮ ሴጽንክ ዮሱሰ ኤድንክን ኮይን ገደሌ፡- «ቡረ ቡር
 እሥዳበም ዮ ዮድምሽ ኢም ዮትከን ሀልፕምኪ ፕፕምክ
 ቲዩ ሃዶ? ሴጻ ሙዴክ ሳብት ጨል ኤዩንግር ኤድነም
 ኤሳርቶ እ ሃቅክ ኢም ዮደቄቲ። 56 ደይንኪሬ ኮነ ሙደ
 ማዳክ ኤነ ሳብት አይቴን ኪዝዴድን ጸፕሻሻክ ቦቴምሽ
 ማሂ። ኪን ገደሌ። ኮ ሴጽንክ ዮሱሰት ረቅክ ሙከዴድን
 ሙደ ኪም ገርሾ ሀስት ከዩኪ።

ዮሱሰም ቤርዴት ብሬዜን ኬ ታድምሽ

ጦርቀስ 14+53-65! ሉቃስ 22+54-55! 22+63-71!
 ግንሰ 18+13-14! 18+19-24

57 ከት ቡር ዮሱሰም ዩዜድ ኤድነ ደቄባብ ኤድነም ሳብ
 ኪክን ቄሽምሽዳብን ቀዳፕደ ኪም ታዴኪ። ኮግሬሬ ሙሴት
 ከርቴን ኤስዴትኪ ፕጨንት ገልቴንክ ዋር ሱድምተ ሃቄኪ።
 58 ጳጉርስ ደይንክ ደቄባብ ኤድነም ሳብ ኪክን
 ቄሽምሽዳብንት ማልንክ ዩክ ፕግ ማሃ ዮሱሰት ረቅክ
 ሙከዳቄ። ጉርዴንዋር አርዞ ዮሱሰኪን አልቄርዳኪት
 ሙቅንቴነም ሽድንትከን ፖሊሰን ኪክን ደቅሴ።

59 ኤድነም ሳብ ኪክን ቄሽምሽዴድንት ጊሥዴድንኪ
 ቤርን ቤርዴድንክ ሙዴነ ዮሱሰኪን ዴእት ቤረም
 ቤርንትከኔ ገደሶ ተውክ ነቄሽደዴም ዠግዳቄኪ። 60 ተውክ
 ነቄሽደዴም ቤድም ኪ በእድክ ሀሰን ደይንኪሴሬ ዴእክን
 ቤሬርድንዴት ንቃሽ ሃፕክ ሃቄኪ። ሙቅንቴኪን ደይንክ
 ቀስቴኔድ ንቃሽከን ሃደኮ። 61 «ኮባብ ኤሥነ (ሳብት ጨል
 ኤዩነም ኮፕስቶ ሴጻ ሙኪንክ አልክ ኮም እክንት ኢም

26+55:- ሉቃስ 19+47! ዩድ 21+37! ግንሰ 18+20። 26+57-68:- ግንሰ
 13+18-24! ዩድ 18+12። 26+61:- ግንሰ 2+19።

በሸዩ) ገደሰቄ» ገደሶ ነቄሽኪ። 62 ደቄባብ ኤድነም ሳብ
 ኪክን ቄሽምሽዳብሰኔሬ ዳምቴዳባ፡ «ኤድን ኪነ ሀዜን ኪ
 ነቄሽዳኪት ማሰ ዎለቄሴሬ እግዮ?» ገደሶ ኪም ገደሌ።
 63 ዮሱሰ ደይንክ ጨሂ ገደሌ። ደቄባብ ኤድነም ሳብ ኪክን
 ቄሽምሽዳብሰን አልክ ዮሱሴን «ደቅንትክ ደቅዳብ ሳብት
 ናምክ ሃም ገደሰድቴ! ሳብት ይንሥን? ሳብ ሃም ሰይሰቃብን
 ክርስቶስ ሀ ደይንክ ዎን ኪስካ!» ኪን ገደሌ። 64 ዮሱሰ
 ደይንክ ኮይን ገደሶ ኪን ማሰሴ፡- «ሀ ገደሰምሼ! ደይንኪሬ
 ኮዞንክ ዩኮ ኤድ ይንሥን ዘምባብ ሳብት ምዝርንክ ደቅተ ክ
 ደይኪ ርኪግረንክ ሊሌክ ከ ሃድክ ኪም ሺሹዴቴ» ኪን
 ገደሌ።

65 ኮ ሴጽንክ ደቄባብ ኤድነም ሳብ ኪክን ቄሽምሽዳብሰን
 ጊቄክ አብሌይንተም ሀእሌዳባ ኮይን ገደሌ፡- «ኤሥን ኮነ
 ሳብም ዩክሲ! ኮዞንክ አስ ንቃሽ ሀሬቶክ ዎም ዠሰደዴ?
 ዮቴሬ ዩክንክተም ኤሴርቴቴ። 66 ዩን ሀርክ ከምዴ?»
 ገደሌ። ኪቴሬ «ዴእ ኪም ዠሰደዴ!» ገደሌኪ።

67 ኮ ሴጽንክ አፕኪንክቴሬ ቴጽምሴኪ! ጉትኔሬ ኪም
 ጉሂኪ! አቤድኔሬ ጨእነ ኪም ጨአሬቲ። 68 «ሃን ሳብ ሃም
 ሰይሰቃብን ክርስቶስ! ሀይ ሃም ግእሌ? ዎን ኪስከዮ!» ገደሶ
 ኪንክት ለጽዳቄኪ።

ጳጉርስ ዮሱሰም «እተ ኪም ኤሰይቴ» ክ ገደሰምሽ

ጦርቀስ 14+66-72! ሉቃስ 22+56-62! ግንሰ 18+15-18! 18+25-27

69 ጳጉርስ ደቄባብ ኤድነም ሳብ ኪክን ቄሽምሽዳብሰንት
 ማል ጉርዴንዋር ደቅተ ክ ደይከ፡ ዋር ፕክሽድንደ መይንሥ
 ዎለቄንደ ከረ ሃዶ፡ «ሃነ ታሬ ገልሰንክ ሃደቃብሰን ዮሱሰ
 ኪክን ሃቀዩ» ኪን ገደሌ። 70 ኖ ደይንክ «ኪዘሀንት ኢን
 ኤስምክዮ!» ገደሶ ኤድን ሙዴት ብሬዜን ተውንትክ ገርሺ።
 71 ጉርዴንት ፕልቴንክ ከ ወድንክ አብ ፕክሽድንደ
 መይንሥ ኪም ሺጀደይንዶ፡ ኮግር ደቅዴድ ኤድንቴን
 «ኤሥን ኮነ ናዝሬትግርምባብሰን ዮሱሰ ኪክን ሃቄ» ኪን
 ገደሌ። 72 ጳጉርስ አልክምሰ ጫቃር «ኮ ሀ ጋዳብሰን
 ኤሥነም እተ ኤሰይቴ» ገደሶ ተውንትክ ገርሺ። 73 ቶክም
 ሀጲ ገደሶ ኮግር ዎእሶ ሃቄድነ ጳጉርሰደ ኡሥቴት፡
 «ኪዘሀንት ሃም ኤሰምሰድንክን ደፔን ሃነ ክት ሱሰዩ» ኪን

26+63-66:- ሉቃስ 22+67-71። 26+64:- ዩሥ 110+1! ዳሌ 7+13!
 ግጥሥ 24+30። 26+65:- ግንሰ 10+33። 26+65-66:- ሉግ 24+16።
 26+67:- እሳስ 50+6።

ገይሱኪ» 74 ኖራ «አተ ኤሥን ኮም ኤሰይቴ!» ገይሶ ይከሰም አሸኪ ጫቁክ ዩቤ» ኮ ክ ጋዳኪንክ ባቸ ሳነ ቂቅሌ» 75 አጥርሴሬ «ባቸ ቂቅከደይክ መኪን ከርክ ሳኪም ኤሰይቴ» ገይሶ ተውንትክ ኢም ገርደዬ» ገይሶ ዩሱሰ ኪን ኬዘቃክ ጳቂ ኪን ገይሶክ ማል ዉተቅሶ ገእሸ አቴርሶ ኤፕሌ»

ይሁደ ባርግርንት ድሸቶ ክ ዴእሰምሽ

ጦርቀስ 15+11 ሉቃስ 23+1-31 ጥንስ 18+28-321
 ለይቴርቴድንት ምን 1+18-19

27

1 ፕጩን ሴዳኪንክ ኤድነም ሳብ ኪክን ቂሽምሽዴድንት ጊሥዴድንኪ ፕጩንት ገልቴንክ ሙደ ዩሱሰም ዴይሰከን ኪክን አልቅምሴኪ» 2 ደክት ቴዩኮ ፕጩን ጊሥዳብ አላጠሰክን ኪም እምሴኪ»

3-4 ኮዘንክ ዩሱሰም ዩሥትዮ እምሰቃብሰን ይሁደ ዩሱሰኪን ቤሬርሳኪተም ይ ሸጃኪንክ ደቀልሰይንተም ይ ኤሰትንክን አቴርሴ» ኤድነም ሳብ ኪክን ቂሽምሽዴድንት ጊሥዴድንኪ ፕጩንት ገልቴንቴንክ «ኮ ዉልባብ ኤሥነም ዴይሰረን ዩሥትዮ ኪም እምንትእስቴክ ደቀልሰትቴ» ገይሶ ኤዎለቅባብ እሥኪ ተመ ብርነም ማሰቶ ኪን ታዴ» ኪተ ደይንክ «ምን ሀረ መጺ? ኮነ ሀከልጫ» ኪን ገይሱኪ» 5 ኖራ ብርነም ሳብት ዉል ኤዩንግር ዠቅሽ ከዮ ባርግርንት ድሸቶ ዴእሴ» 6 ኤድነም ሳብ ኪክን ቂሽምሽዴድንት ጊሥዴድንኪ ብርነም ቴዩኮ «ኮነ ብርነ ኤት ዘምእት በዘ ኮ ማሥንክን ሳብት ዉል ኤዩንግር እመ እጫርዳኪንግር ቡቅንት ምም ገሰሰዩ» ገይሱኪ» 7 ከንከን ኪክን ይ ኪዝምሳኪት ቡርተ ኤድ ሃምዘንክ ሾት ሃዶ ዴእሴድነም ዳኪርድንደ ከር ኮ ማቴምሽ ዳ ሚሽዳብሰንት ሃምነም ብርን ኮክ ሸንቴኪ» 8 ኮከን ሃምን ኮም ተኪክ «ዘምእት ሃምዩ» ኮም ጋርዴ» 9-10 ኮንክ

«እስራኤል ኤድነ ክት በዚን ማቴምሽ ኪ ኪዘቃክ ኤዎለቅባብ እሥኪ ተመ ብርነም ቴዩኮተ

ባብ ሳቤሬ ኢን ኪዝምሽ ዳ ሚሽዳብሰንት ሃምንክን ከሸኪ» ገይሶ ኤነ ሳብት ለይቴን ኪዝዳብ ኤርማስ ኪዝሻሻክ» 27 በዚ»

27 ዩድ 27+9-10:- ዘሠራሰ ዩድ 11+12-13+ ለላክ ኤርማስ ዩድ 18+2ዘንኪ ዩድ 32+6-9ዘንክ ሸትኪቴ»

27+3:- ግጥስ 26+14-15» 27+5:- ለይቴርቴድንት ምን 1+18» 27+8:- ለይቴርቴድንት ምን 1+19» 27+9-10:- ዘሠራሰ 11+12-13+ ኤርማስ 18+21 32+6-9»

አላጠሰ ዩሱሰም ክ ገይሰምሽ

ጦርቀስ 15+2-51 ሉቃስ 23+3-51 ጥንስ 18+33-38

11 ኮዘንክ ዩሱሰም ፕጩን ጊሥዳብሰን አላጠሰት ብሬኪን ታዶ ኪም ምይሰርሴ» ፕጩን ጊሥዳብሰንሬ «አይሁድ ኤድንት ባብሰን ሃኖ?» ገይሶ ኪም ገይሴ» ዩሱሰሬ «ሀ ገይሰምሽቴ» ገይሶ ኪን ማሰሴ» 12 ኤድነም ሳብ ኪክን ቂሽምሽዴድንት ጊሥዴድንኪ ፕጩንት ገልቴንክ ኪም ኪ ጫርምሰድክተ ኖ ደይንክ ይኔሬ ጋክዩ» 13 ኮት ቡር አላጠሰ ዩሱሰን «ኮ ሀዜን ኪ ነቂሽዳኪተም ሙደ ኤሴርከዮ?» ኪን ገይሴ» 14 ዩሱሰ ደይንክ ፕጩን ጊሥዳብሰን ሪርቴንክ ዩክ አልቅ ምለቂሴሬ ኪን ማሰከዩ»

ዩሱሰኪን ዴእት ቤር ቤሬርሰምሽ

ጦርቀስ 15+6-151 ሉቃስ 23+13-251 ጥንስ 18+39 - 19+16

15 ፕጩን ጊሥዳብሰን ቦንክ ቦንክ ፓሰን» 16 ሴጽንክተ ደኪርተ ኤድንግረንክ ኤድን ነሻበም ቡልንት ከርቴክት ሃቂ» 16 ኮ ሴጽንክ በርባኔ ዩም ጋርዳብ ደቀልሰይንቴክ ገእሸ ኤሰምቴባብ ደኪርተ ሃቂ» 17 ከንከን ኤድነ ሱድምሶ ኪ ደቅዳኪንክ አላጠሰ ኪን ጋቶ:- «ሀይም እ ዩን ቡለኔ ዝግዴ? በርባኔ? ሳብ ዩም ሰይሰቃብን ክርሰተሰ» ዩም ጋርዳብ ዩሱሰም?» ገይሶ ኪም ገይሴ» 18 ኮይን ገይሶ ኪም ክ ገይሳኪሬ ዩሱሰም ጉር ኒቅምክ ዩሥትዮ ኪም ኪ እምሰቃኪተም ይ ኤስተቅንከኔ»

19 አላጠሰ ቤር ከርንኪን ደቅተ ክ ደይክ መይንክት «ኮ ዉልገባብ ኤሥንክክ ኒ ሰይትን ኮክ እተ ገእሸ ሃጫትክ ከላር ሸጃቅቴ! ከዚን ሬይ ምለቂሴሬ ሀ ምይምሼ» ገይሶ ኪዘ ከረ አይጫ»

20 ደይንኪሬ ኤድነም ሳብ ኪክን ቂሽምሽዴድንት ጊሥዴድንኪ ፕጩንት ገልቴንክ «በርባኔም ቡልረኔተ ዩሱሰም ዴይሰረኔ» ገይሶ ኪ ገይሰን ኤድነም ይረ ማሰሴኪ»

21 ፕጩን ጊሥዳብሰንሬ ማሰቶ «ተ ኪ ቀስቴንግረንክ ሀምንባበም እ ዩን ቡለኔ ዝግዴ?» ገይሶ አልክምሰ ኪም ገይሴ» ኪቴሬ «በርባኔም ምን ቡልካ!» ገይሱኪ»

22 አላጠሰሬ «ተ አነ ሳብ ዩም ሰይሰቃብን ክርሰተሰ ዩም

28 ዩድ 27+15:- ፓሰን ጋርዳክ ኤነ ሳብ እስራኤል ኤድነም ግብጽ ፕጩንግረንክ ከ ለምሰቃኪተም ለቅሼርድንደ ሴዴ» ዉትንት ሙጻፕ 12+2-20ዘን ሸትኪቴ»

27+12:- ለላክ 53+7»

ጋርዳብ ዩሱሳም ሀሪ ኪም ዩላስቴ?» ኪን ገይሴ። ኪተ ሙዴኔሬ አፕሪንክ «ኪም ርክረኔ!» ገይሶ ግብሲኪ።
 23 ፔጩን ጊሥዳብሰኔሬ «ሀሪከኔ? ከ ምገሰቃክ ደቀልሰኔክት ሀሪ?» ገይሶ ኪም ገይሴ። ኪተ ደይንክ «ኪም ርክረኔ!» ገይሶ እንግዲህንክ ጋጽ አገፔኪ።²⁴ ጳጳሳሴሬ ወጭ ኪ ዩገምሾን ኪ ኪክን አልቅንት ሚየያኪተም ይ ኤሰታኪን ሴጽ፣ ናቅ ቴዮ፣ «እተ ኤሥን ኮም ዴይሰንግር ዩረ ደክቴ! ዩተ ዩ ሃሽምሽ ዩይኪቴ» ገይሶ ኤድንት ብሬዚን አንንት ሽኤርሺ።²⁵ ኤድኔሬ ሙደ ኪን ግሳተ «ክት ደእንንክ ሃዳክ ቤርን ምዚንኪ ይንሥምንትዚንክ ዠአኔ» ገይሴኪ።²⁶ ኮ ሴጽንክ ጳጳሳሰ ብርባንም ኪን ቡልሴ! ዩሱሳም ደይንክ ቶላሰሶ ሃቂዚን ቶሺኮ ኪም ኪ ርክቴምሽ ኪን እምሴ።

ዳም ደብዴድን ዩሱሳኪን ኪ ለጽምሽ

መርቀስ 15:16-20፤ ግጥስ 19:2-3

27 ኮ ሴጽንክ ፔጩን ጊሥዳብሰንት ዳምን ደብዴድን ዩሱሳም ፔጩን ጊሥዳብሰንት ጉርዴንግር ኪም ዩት ከዩኮ፣ ዳም ደብዴድንም ሙደ ሺኒክቴክ ሱጺኪ።
 28 አብሌንክተሚሬ ዉሥሴኮ አብላ ዜይም ኪን ቆጥሲኪ።
 29 ኡከምግረንኪሬ ገይብዚኮ ባምት ቆምምሽ ሙቴዚንክት ምጂኪ፤ ምሽ አንንኪንክቴሬ ጉጥ ዩሥሴኪ ብሬዚንክቴሬ ጉምጉራራኮ «ዩ አይሁድ ኤድንት ባብሰኖ! ለቅም ዩን ግተኔ» ጋራኮ ዜንክት ለጽዳቂኪ።³⁰ ዜንክት ቴጽግር ጉፔንሚሬ አንኪንክተንክ ቴዩኮ ሙቴክት ከንክ ወዳቂኪ።
 31 ዜንክት ይ ለጻኪቴሬ ቡር ዜይምአክ አብሌንም ዜንክተንክ ዉሥሴኮ ከ ይንትት አብሌንም አልከምሰ ኪን ቆጥሲኪ ርክከኔሬ ኪም ቴዮ ከዩኪ።

ዩሱሳም መስቀልዚን ቶሾ ርኪርሰምሽ

መርቀስ 15:21-32፤ ሉቃስ 23:26-43፤ ግጥስ 19:17-27

32 ፔጩን ጊሥዳብሰንት ግለንክ ኪ ከይዳኪንክ ሰምን ዩም ጋርዳብ ቆሬን ፔጭ ኤይም ሃጥሲኮ ዩሱሳም ዜን ርኪርዳክ መስቀልንም ከ በልቴምሽ ኪም አንክሺኪ።
 33 ኮዘንክ ጎልጎተ ዩም ጋርዳኪን ከርንግር ዠአሺኪ።

27:24:- ሉአክሎስ 21:6-8፤ 27:26:- ሉሳስ 50:6፤ ዩድ 53:5፤ ግጥስ 19:1፤ 27:30:- ግጥስ 27:30።

«ጎልጎቴ» ገይንት «መቴት ጉሰዩ» ገይንትዩ።³⁴ ከርን ኮግሬሬ ጭሽ ኪክን ቡቲርሰቅንደ ምይን ጋርዳኪንግረንክ ዉዲርሸቅንደ ምጭም ከ ምጭቴምሽ ኪን እምሴኪ። ና ደይንክ ኩምት ሺጾ ገርሺ።

35 መስቀልዚን ቶሾ ኪም ይ ርክሳኪት ቡር አብሌንክትዚን እጠ ዠቅተ ኪክን ከሽምቴኮ፣³⁶ ኮ ከርንዚኔሬ ደቅሶ ኪም ዳይዳቂኪ።³⁷ ዜንክት ቤሬርሰቃኪተም ኤሰምሰድንደ «ኮነ አይሁድ ኤድንት ባብሰን ዩሱሴ» ጋድንደ ጸጥተ ዩሱሳት መቴርንክቴክ ኪም ርኪርሰቃክ ሃቂንት ዜን ቶሺኪ።³⁸ ኮ ሴጽንክ ኤድ ቀስቴን ቡረ ቡር እሥዴንግረንክ ምላቃብንም ምዝርንክቴክ ቀስትምሰሰንሚሬ ብቴርንክቴክ ዩሱሳ ኪክን ኪም ርክሳኪ።³⁹ ሺጊርንክ ጎግ ከይደድ ኤድኔሬ ዩሱሳም ቶከሰንትክ መትንት ሸክሻር ኪም ዩከዳቂኪ፤⁴⁰ «ሃን (ሳብት ዉላ ኤዩንም ኮጥሰተ ሴጻ መኪንክ አልክ እክድቴ) ጋደቃብሰኖ! ተ ሀከህም ደቅሸክ! ሳብት ይንሥ ሀ ማሥንክ ተ መስቀልገዘንክ ሀቸካ!» ጋር ዜንክት ለጽዳቂኪ።
 41 ኮይምሺሬ አልክ ኤድንም ሳብ ኪክን ቆሽምሽደድንት ጊሥዴድንቴ ሙሴት ከርቴን ኤሰደድንኪ ፔጩንት ገልቴንክ ኪክን ኮይን ጋር ዜንክት ለጽዳቂኪ፡-⁴² «አሲድንም ደቅሺ፤ ይመተም ደቅሸንት ኪም በሺ። ና እሰራኤል ኤድንት ባብ ይ ማሥንክ፣ ተ ኪም ቶሾ ርኪርሰቃክ መስቀልገዘንክ ከ ሀቸኔ፤ ምቴሬ ከዚን ቡድ እገዘዶቴ።⁴³ ና ሳብዚን ቡድ እገደ፤ (ሳብቴሬ ይንሥቴ) ጋዳቂ፤ ከንክን ሳብ ኪም ሃሽዳብ ይ ማሥንክ ተ ኪም ከ ደቅሸኔ» ገይሴኪ።⁴⁴ ከ ኪክን ዩም ርኪርሰቂድ ቡረ ቡር እሥዳቂድኔሬ ኮይምሽ ኪም ዩከዳቂኪ።

ዩሱሳ ዴእሰምሽ

መርቀስ 15:33-41፤ ሉቃስ 23:44-49፤ ግጥስ 19:28-30

45 ላ ሰአትዘንክ ዩኮ ምላቃንተሚርሰ ሰአትክ ዩኮ ፔጩ ሙዴዚን ጲም ማሢ።⁴⁶ ምላቃንተሚርሰ ሰአት ማግኪንኪሬ ዩሱሳ «ኤሊ፣ ኤሊ፣ ላመ ሰበቅታን!» ገይሶ ኡጥሰ ገእሺክ ኡግምሴ። ቡልኔክቴሬ «ሳብሰእሰቶ! ሳብሰእሰቶ! ሀሬከኖ ኢም ገርሺ?» ገይንትዩ።⁴⁷ ኮግር ምላተ ሃቂድንግረንክ ምላቅምላቂድን ዩሱሳ ገይሳኪተም

27:34:- ዩሥ 69:21፤ 27:35:- ዩሥ 22:16፣ ፕዶደ 18፤ 27:39:- ዩሥ 22:7፤ ዩድ 109:25፤ 27:40:- ግጥስ 26:6፤ ግጥስ 2:19፤ 27:43:- ዩሥ 22:8፤ 27:44:- ሉቃስ 23:39-43፤ 27:46:- ዩሥ 22:1።

ኤሌርቴስ «ኮነ ኤላሰም ኤልዴ» ገይሴኪ።⁴⁸ ኮ ሴጽንክ ሳነ ኬግረንክ ዎለቅባብ ሀዞ ሻለ ቴዎ ሚርምንደ ዎጭም ሞር ጸሰቶ እሎይሰዜን ዎቶ ዩሱሰ ዎጭቴምሽ አፕርክት ፕላሺ።⁴⁹ አቤድነ ደይንክ «ተ ዎይዎይሺ ኤላሰ ሃዶ ኪም ከ ደቅሽዳኪተም ዎ ሺደደ» ገይሴኪ።

⁵⁰ ዩሱሰ አልክ ኡፕሰ ገእሺክ ኡግምሶ ኤእሰ ዴእሴ።
⁵¹ ዩኒቶ! ኮ ሴጽንክ ሳብት ጫል ኤዩንግር ሽፕሮሽቃክ አብሌነ ፕሀንክ ዩዞ ሾኪክ ቀስቴን ከርዜን ሀእሶ ከሽምሼ። ፕጫቴሬ ሚ ሾይሺ፤ ሴይን ላልቴሬ ሀእሴኪ።⁵² ዱክንት ፑልቴሬ ፖችምሺ፤ ዴእተ ሃቄድንግረንኪሬ ቤድም ጫል ኤድነ ዱክንግረንክ ሳምቴኪ።⁵³ ዱክንግረንኪሬ ጫተቅሴቶ፤ ዩሱሰ ዴእንግረንክ ከ ሳምታኪት ቡር፤ ጫል ከትሚን ዩሩሰሌምግር አርዜኪ፤ ኮ ከርንግራሬ ቤድም ኤትከን ሃፕርሴኪ።⁵⁴ ኤዩንቅባብ እሥ ፖሊሰነም ጊሥዳብንኪ ከ ኪከን ዩሱሰም ጳይዳቄድንክ ፕጫቴንት ሚ ሾይነምኪ ማሃክ ሬይ አብነሚሬ ይ ሺጳኪን ሴጽ ገእሽ ጳሺቶ፤ «ኤሥን ኮነ ደፕን ሳብት ይንሥ ሃቄ» ገይሴኪ።

⁵⁵ ፕፕ ዎእሶ ሺዳቄድ ቤድም ማንንሥ ከርን ኮግር ሃቄኪ፤ ኪቴሬ ገልል ፕጭግረንክ ዩዞ ዩሱሰከን ፕከሻር ረቅከቴክ ሙከዳቄድ ሃቄኪ።⁵⁶ ኪነ ማንንሥንግረንኪሬ ሚግዴላ ፕጫንክ ሃደቃክ ማራምኪ ሀይቆብቴኪ ዩሱፕቴክ እንዴን ማራምክ፤ ዘብደሰት መይን ሀይቆብቴኪ ሞንሰቴክ እንዴቴሬ ሞር ደቅዳቄኪ።

ዩሱሰም ዱኪርሰምሽ

ጦርቀስ 15+42-47፤ ሉቃስ 23+50-56፤ ጥንሰ 19+38-42

⁵⁷ ፕጫፕ ሀከሳኪንኪሬ አርማታሰ ከትሚንግርምባብ ዩሱፕ ዩም ጋርዳብ ኤድ ዎለቅ ዎድምቴባብ ሃዴ፤ ናሬ ዩሱሰት ረቅክ ሙከዳቃብ ሃቄ።⁵⁸ ኤሥን ኮነ ጳላሞሰደ ከዩዳባ ዩሱሰት ሌይሰነም ዩን እሚርቴምሽ ምክሴ፤ ጳላሞሴ ሌይሰነም ኪን እምረን ኪኪ።⁵⁹ ኮዘንክ ዩሱፕ ሌይሰነም ቴዎ አብላ ከሌክ አቄ።⁶⁰ ሴይን ቱት ግድ ጫቅቶ ይሙትከን ይ ኡሰሰቅንደ ከለ ዱክግር ኪም ዱክሴ። ኮዘንክ ሴይን ገእሺባባም ሃከሰት ሃዶ፤ ዱክ ፑልትነም ከንክ ዚዲዳባ ከዩ።⁶¹ ሚግዴላ ፕጫንክ ሃደቃክ ማራምኪ

27:48:- ዩሥ 69+21። 27:51:- ጫትንት 26+31-33። 27:54-56:- ጦርቀስ 15+39-41፤ ሉቃስ 23+47፤ ፕደደ 49። 27:54:- ግጥሥ 8+29። 27:55-56:- ሉቃስ 8+2-3።

© David C. Cook Foundation

ዩድ 27:60 ሴይን ቱት ግድ ጫቅ ኡሰሰቅንደ ዱክ

አብአክ ማራምክ ኮ ዱክንት ብሬዜን ደቅተ ሃቄኪ።
⁶² ሺናክንኩቴክ ቅዳመ ሴጽመ ኤድነም ሳብ ኪከን ቄሽምሽዴድንት ጊሥዴድንኪ ፕርሰ ኤድንክ ኪከን ሱድምሶ ጳላሞሰደ ከዩቶ ከይን ገይሴኪ።⁶³ «ዩ ባባ! ኮነ ኤሥን ቱንትምሰዳብሰን አክ ይ ዴእካኪት ብሬዜን፤ መኪን ሴጽት ቡር ዴእግረንክ ደሳምድቴ» ከ ገይሻሻክ ጳቄ ምን ገይሴ።⁶⁴ ተ አነ ከት ረቅክ ሙከዴድነ ሃዴቶ ሌይሰንክተም ኪ ዲበይምሽኪ ኤድንከቴሬ (ዩኒቶ! ዩሱሰ ዴእቴግረንክ ሳምተቄ) ኪ ጋይምሽ ዱክነም ሴጽ መኪንክ ዩክ ጳይርቴምሽ ኪሰከዩ፤ ኮ ከይሰ ቡርማክ ቱንትምሰነ ብሬዜንማኪዘንክ ጋጽ ደቀልቴንደ ማሥቴሬ» ኪን ገይሴኪ።⁶⁵ ጳላሞሴ «ጳይዴድ ደቄኪ፤ ቴዎ ከዩቶ ዩ ኤስተቅምሽ ጳይሰሰኪቴ» ኪን ገይሴ።⁶⁶ ኪቴሬ ከዩቶ ዱክንት ፑልቴን ሴይንም ፖችረይምሽ ጳጵ ዎጀኮ ዱክነም ሳም ደብዴትክ ጳይሰሰኪ።

27:63:- ግጥሥ 16+21፤ ዩድ 17+23፤ ዩድ 20+19፤ ጦርቀስ 8+31፤ ዩድ 9+31፤ ዩድ 10+33-34፤ ሉቃስ 9+22፤ ዩድ 18+31-33።

ዮሱስ ዴእግረንክ ክ ሳምትምሽ

ጦርቀስ 16+1-10፤ ሉቃስ 24+1-12፤ ጥንሰ 20+1-10

28

¹ አይሁድ ኤድንት ሀውሽ ሴጽን መቅሰምሽ ሳምንትግረንክ ብረ ሴጽንት ሴጽጤን ሚግደሌ

ፕሬዝንክ ሃይቃክ ማራምኬ አብአክ ማራምክ ዱክነም ሸድንክን ከዩኪ። ² ኪ ሰቅሸከደይክ ፕሬ ገእሸ ሚ ሸይሸ፤ ባብ ሳብ ምንይንትክን ክ አይዳብ ርኪግረንክ ሃይ ዱክንት ፑልቴን ከንክ ዚጸርሰቃክ ሴይንኻም ሣከሶ ዚን ደቅሴ።

³ አፕርከተንኪሬ ጳልቅንምሽ ሻክዳቄ፤ አብሌንክቴሬ ጻም አዝምሽ ሃቄ። ⁴ ዱክነም ጳይዴድኔሬ ሳብት አይቴርቴባብሰንክን ጳሽንትዝንክ ሳምሰንደ ገእሸ ብልቅሴኮ ዴእቴድምሽ ከምሴኪ።

⁵ ሳብ ርኪግረንክ ምንይንትክን ክ አይዳብሰን ደይንክ ማንንሥንክን ኮይን ገይሴ፡- «ዩተ ሀይጳሽኪቴ፤ ዩም ርኪርሰቃብን ዮሱሰም ዩ ዝግዳኪተም ኤሴሰድቴ።

⁶ ና (ዴእግረንክ ደሳምድቴ) ይ ገይሰቅምሽ ሳምቴ፤ ኩር ደክዩ። ሴይሰን ግር ሃቃክ ከርነም ሃድዮ ሸትኪቴ።

⁷ ተ አነ ሳነ ከዩቶ ክት ረቅክ ሙከዴድኔን (ና ዴእግረንክ ሳምቴ፤ ተ ና ዩን ብርቶ ገልል ፕጭ ከይዴ፤ ዩተ ኪም ኮግር ሃፕዴቴ) ገይሴቶ ኪን ኪሰኪቴ። ዩኔቶ፤ አተ ዩን ኪዝቴ። ኪን ገይሴ።

⁸ ከዝንክ ማኔን ጳሽኪ ገእሸ ጉሚርክ ዱክንግረንክ ሳነ ጫተቅሴኮ፤ ዮሱሰት ረቅክ ሙከዳቄድኔን ኪሰክን ዞዳቄኪ።

⁹ ዮሱሰ ጎግዜን ኪረ መሸምሸዳቦ፤ «ለቅም ዩን ማተኔ» ኪን ገይሴ። ኪቴሬ ከረ ኡሥሴኮ ዱትንክተም ዩብ ኪም ጎፕሸኪ።

¹⁰ ኮ ሴጽንክ ዮሱሰ ኪን «ሀይጳሽኪቴ፤ ከዩቶ እንዴፕሰኪሰ ገልል ፕጭ ኪ ከይቴምሽ ኪን ኪሰኪቴ፤ ኢም ኮግር ሸዴኪ። ኪን ገይሴ።

¹¹ ማንንሥን ዱክንግረንክ ማት አክ ኪ ከይድክተ እን ዱክነም ጳይዳቄድንግረንክ ምለቅምለቄድን ዩሩሰሌም ከትጫንግር ከዩኮ ዮሱሰት ሳምንትንክ ማሣክ ሬይ ሙዴነም ኤድነም ሳብ ኪክን ቄሸምሸዴድንት ጌሥዴድኔን ኪዜኪ።

¹² ኤድነም ሳብ ኪክን ቄሸምሸዴድንት ጌሥዴድን ፕሬዎንት ገልቴን ኪክን ሱድምሴኮ ይ አልቅምሳኪት ቡርተ ዱክነም ጳይዴድኔን ሴድም ብር ኪን እምሴኮ ኮይን ኪን

¹³ ሳምንትግረንክ ክ ሳምትምሽ ሳምንትግረንክ ብረ ሴጽንት ሴጽጤን ሚግደሌ ፕሬዝንክ ሃይቃክ ማራምኬ አብአክ ማራምክ ዱክነም ሸድንክን ከዩኪ።

¹⁴ ኪዜን ኮም ፕሬዎን ጌሥዳብሰነ ዩ ኤሴርቴ ዩኪን ደቅል ክ ሰቅሸይምሽ ምተ ኪም ምክሰዶቴ» ኪን ገይሴኪ።

¹⁵ ከዝንክ ኪን ጳይን ጳይዳቄድን ብርነም ቴዩኮ ኪ ዩን ገይሰቅምሽ ኪዜኪ። ኪዜን ኮም አይሁድ ኤድነ ከኔክ ዩክ ኪክን ኪዜደቅዴኪ።

28+3:- ግጥስ 17+2። 28+7:- ግጥስ 26+32። 28+10:- ጥንሰ 20+17።

ገይሴኪ፡- ¹³ « (ም ራተ ደይክ ዮሱሰት ረቅክ ሙከዴድን ሰይት ሃይኮ ዲፕት ኪም ከዩቄኪ) ገይሶ ኤድኔን ኪሰኪቴ።

¹⁴ ኪዜን ኮም ፕሬዎን ጌሥዳብሰነ ዩ ኤሴርቴ ዩኪን ደቅል ክ ሰቅሸይምሽ ምተ ኪም ምክሰዶቴ» ኪን ገይሴኪ።

¹⁵ ከዝንክ ኪን ጳይን ጳይዳቄድን ብርነም ቴዩኮ ኪ ዩን ገይሰቅምሽ ኪዜኪ። ኪዜን ኮም አይሁድ ኤድነ ከኔክ ዩክ ኪክን ኪዜደቅዴኪ።

ዮሱሰ ይንት ረቅክ ሙከዴድንደ ክ ሃፕርሰምሽ

ጦርቀስ 16+14-18፤ ሉቃስ 24+36-49፤ ጥንሰ 20+19-23፤ አይቴርቴድንት ምን 1+6-8፤ 1 ፋርጎተስ 15+3-8

¹⁶ ተሚኪ ምለቄክ ዮሱሰት ረቅክ ሙከዴድን ገልል ፕጭግር ዮሱሰ ኪን ክ ኪዘቃክ በሌንዜን ከዩኪ። ¹⁷ ይ ኪም ሸዳኪንኪሬ ጉምፕርሴኮ ኪም ጎፕሸኪ፤ ምለቅምለቄድን ደይንክ «ኮነ ዮሱሴቶ?» ገይሶ እፕርሸኪ።

¹⁸ ዮሱሰ ኪረ ኡሥቴዳቦ ኮይን ኪን ገይሴ፡- «ጋንም ሙደ ርኪዜኔሬ ፕሬዎዜኔሬ ኢን እሚርቴ፤

¹⁹⁻²⁰ ዩተ አነ ፕሬ ሙዴዜን ከዩቶ ኤድነም ሙደ ሳብ ባቤንቴኪ ሳብ ይንሥንቴክ፤ ሳብ መንፕሰ ጫልንቴሬ ናምክ ኪም ሸእሻሬቶ፤ እ ዩን ኪዘቃኪተሚሬ ሙደ ኪ ጳይቴምሽ ኪም ኤሳሬቶ፤ እስት ረቅክ ሙከዴድ ኪም ማሰኪቴ፤ ዩኔቶ፤ እቴሬ ፕሬዎንት መቅንቴንክ ዩክ ሙዴሴጽ ዩ ኪክንቴ። ኪን ገይሴ።

28+16:- ግጥስ 26+32፤ ጦርቀስ 14+28። 28+18:- ግጥስ 11+27፤ ጥንሰ 3+35፤ ዩድ 13+3። 28+19:- አይቴርቴድንት ምን 1+8። 28+20:- ግጥስ 18+20።